

TRANSCRIPT VAN DE BEGROTINGSVERGADERING VAN DE GEMEENTE LAREN
d.d. 6 november 2020

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedemorgen. Van harte welkom bij de vergadering van de gemeenteraad van Laren van 6 november. De Begrotingsraad. Ons jaarlijks hoogtepunt en vandaag ook een begroting met een aantal stevige voorstellen, waar wij vanmorgen met elkaar het gesprek over aangaan. En we zijn hier ook samen in de raadszaal met nog meer aanwezige coronamaatregelen om zoveel mogelijk uw gezondheid te beschermen, en dat we ondanks deze opstelling toch met elkaar het goede gesprek kunnen aangaan. Want het is toch belangrijk dat er een gedragen begroting wordt vastgesteld. De schermen staan er niet voor niets. Ik verzoek u ook daarom vriendelijk niet naar elkaar toe te buigen, zaken naar elkaar toe te fluisteren, ook niet binnen de eigen fracties. U geeft ongetwijfeld allemaal ook wel een fractie-app op de Whatsapp. Maakt u daar dan vooral gebruik van. Het doet mij ook goed vernomen te hebben dat de dochter en kleindochter van mevrouw Timmerman inmiddels ontslagen is uit het ziekenhuis en thuis zijn. Dat is hartstikke mooi. En we zien ook in ons midden weer aanwezig Sean Bogaers. Fijn dat je weer bij ons bent. We begrijpen dat je hard nodig bent, ook thuis om voor de volgende generatie goed zorg te dragen, maar het is ook belangrijk dat we hier in een volle aanwezigheid met elkaar het gesprek kunnen aangaan. We hebben zelfs iemand op de publieke tribune en de schrijvende pers is ook aanwezig, volgens mij, zit dat helemaal goed. Deze vergadering wordt ook live gestreamd, dus verzoek ik u allemaal vriendelijk heel goed in de microfoon te spreken, en anders zal ik u daarop attenderen. De Algemene Beschouwingen teksten worden in verband met het beperken van de loopbewegingen niet op papier uitgereikt, dus die kunt u wel via iBabs en het systeem raadplegen. U bent allemaal digitaal buitengewoon vaardig is mijn overtuiging, dus dat gaat lukken. Weet dat de fractie van de VVD ruilt met de fractie van het CDA bij de spreekvolgorde in de Algemene Beschouwingen. De fractie van de VVD laat een andere voor. Zoals vorig jaar is er ruimte voor een tweede spreker per fractie, maar ik verzoek wel nadrukkelijk om de spreektijd te beperken. Voor agendapunt 2, de programmabegroting, hebben we een amendement van de VVD, Liberaal Laren, het CDA, D66, en verder 2 moties van de fractie van D66. Voor agendapunt 4, het instellen van een noodfonds coronamaatregelen is een amendement van Liberaal Laren en het CDA. En er is een motie vreemd aan de orde ontvangen van Groen Laren, VVD en D66.

2. Onderwerp: Programmabegroting 2021 gemeente Laren (51)

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 2, dat is de programmabegroting 2021. En dan begin ik als eerste met het woord te geven aan de fractie van het CDA, daarna Laren's Behoud, daarna D66, daarna Liberaal Laren, daarna de VVD, en daarna Groen Laren. Mag ik de heer Van den Berg uitnodigen als eerste het woord tot ons te spreken.

De heer Van den Berg: Dat mag u. Ik weet niet of de... Even behelpen met de... Ik ben normaal een groter bureau gewend, burgemeester, voorzitter. Dank u wel voor deze aftrap. U refereerde er al aan dat de CDA-fractie en de VVD-fractie hebben omgeruild. Dat kwamen we in onderling overleg, kwam dat ons allebei goed uit, en we vroegen dat aan de griffie, en dat mocht, dus daar zit verder geen achterliggende gedachte achter. De meerjarenbegroting, schuine streep programmabegroting 2021, meerjarenraming 2022-2024, behandeling in de gemeenteraad van 6 november. Geachte voorzitter van de gemeenteraad, geachte leden van het college, geachte leden van de gemeenteraad van Laren, collega's, geachte luisteraars via de livestream, maar ik begrijp inmiddels ook op de tribune. We leven in een bijzondere tijd en het coronavirus bepaalt in een

vrijwel 100% ons dagelijks leven en handelen met een enkele kleine uitzondering, en dat is het vergaderen van de gemeenteraad van Laren. Alhier iedereen in de raadzaal van de gemeente Eemnes in het BEL-kantoor te Eemnes. Wij komen live bijeen en dat heeft, zoals bekend, niet de voorkeur van het CDA Laren, maar in het presidium geldt: de meeste stemmen gelden, en de meerderheid van de gemeenteraad is voor live-vergaderen. Is dat veilig? Ik denk dat wel. We zitten inmiddels met een scherm, mijn corona-app die heb ik aanstaan, signaleert niks. Mijn beide buurmannen, inmiddels nu de heer Snoek en de heer Calis aan tafel zijn veilig, terwijl ze natuurlijk... of ze de app hebben, dat weet ik niet. Maar dat brengt mij op het volgende, voorzitter. We zijn een openbaar orgaan, en een van de weinige organen die bij wet uitgezonderd is om bijeen te komen om de democratie recht te doen. En dat brengt ook zekere verplichtingen met zich mee zoals het goede voorbeeld geven. Zijn er al ondergetekende gebruikt de corona-app en ik ben eigenlijk wel benieuwd, voorzitter, wie van de aanwezige gemeenteraadsleden, inclusief het college ook de app gebruiken al was het maar omdat wij, zeg maar, ook via de gemeente allerlei communicatie het dorp insturen. Dat was een vraag die bij mij op plopte voorafgaand aan deze begrotingsvergadering. Wat ons wel teleurstelt is dat het college niet echt meebeweegt met de werkelijkheid door met voorstellen te komen die adequaat en efficiënt vergaderen online versterken. We zijn hoorbaar via livestream, maar waarom is er geen voorstel om ook online met beelden te gaan werken? Waarom benutten we deze tijd die onvoorspelbaar is, over hoelang dit alles nog duurt, waar al gezegd wordt dat als wij dit hebben gehad het zeker denkbaar is dat het vaker voor kan komen, een andere COVID. De Drum- en Showband MCC is al een stap verder. Gisteravond kwam de vereniging met haar 28 leden online bijeen in een algemene ledenvergadering. Het is wennen, maar het bestuur van deze Larense vereniging neemt haar verantwoordelijkheid en de leden doen mee. En eigenlijk wil ik dat appel ook nog eens een keer aan onze gemeenteraad doen. Regeren is vooruitzien, maar dat regeren mis ik een klein beetje in het college van Laren. Immers als we hierin nu zouden investeren en daar ligt de link met deze begrotingsvergadering zijn wij beter geëquipeerd en voorbereid als zich onverhoopt nieuwe situaties voordoen waarin live vergaderen vrijwel onmogelijk wordt. Kan het college kenbaar maken hoe zij dit ziet en waarom zij hier niet met voorstellen over komt? En als de gemeente Laren niet bedenkt, hoe zit dat dan in Blaricum, Eemnes, Huizen, Hilversum of Gooische meren? Graag uw reactie. We spreken over financiën in deze vergadering van MCC, waaraan zojuist werd gerefereerd, ook over zaken die gemeente Laren raken? MCC haalt al sinds jaar en dag oud papier op, maar wordt door de GAD uitgedaagd of er geen andere verdienmodellen zijn. Met andere woorden: kan je geen ander afval ophalen? Oud papier is een verdienmodel voor veel verenigingen, en die verenigingen de pioniers van het hergebruik toen duurzaam nog een onbekend woord was worden nu gestraft voor hun jarenlange inzet om het papier op te halen dat gerecycled wordt. Of kunnen ze zich straks melden voor een eenmalige uitkering uit het nog op te richten coronafonds? Dat lijkt me niet werkelijk de oplossing. Heel specifiek, maar dat geldt voor meerdere verenigingen, wil het college van burgemeesters en wethouders toezeggen dat zij in haar visie op het afvalbeleid voldoende rekening houdt met het oud papier en de vereniging in Laren die het aangaat en die hier nauw in betrekken. Wij zeggen altijd als CDA: geen geld, niet doen. En in de tijden waarin we nu leven is het echter gedoseerd en op maat investeren in nieuwe ontwikkelingen of om bij de tijd te blijven echter wel gerechtvaardigd en het CDA wil als deelnemende partij in de gemeenteraad van Laren hier graag nauw betrokken bij worden, en dat komt ook nog straks terug in een motie, amendement. Ik ga ervanuit dat we nog een tweede ronde krijgen, dus ik ga voor een aantal technische vragen, schuif ik door naar de tweede ronde. Waar we gelukkig wel mee zijn in deze programmabegroting, schuine streep, meerjarenprogramma van het college is dat er meegedacht wordt aan 2 punten die door het CDA in een eerder stadium zijn ingebracht in augustus. En dat is het voorstel om toch na te denken als er een nieuw college komt, na de verkiezingen, die in ieder geval mee te geven dat ze scherp blijven opletten op de omvang van het college om daarmee de bestuurskosten te drukken, en dat kan ook weer nu wij weer een fulltime energieke burgemeester hebben die ook zeker in staat is om een enkele portefeuille te kunnen beheren. Maar wat ook voor ons wel een verrassing is geweest is dat, maar wel een

wens en ook uitgesproken door ons, is dat de belastingtaken nu toch in Huizen ondergebracht worden. Waarom zeggen we dat hier? Een voorstel van het CDA dat nu omarmd wordt, het versterken van elkaar in de regio Gooi- en Vechtstreek, wordt zeer gewaardeerd. Wat er precies is gebeurd tussen het laatste moment waarop wethouder Calis aangaf de voorkeur te hebben voor een belastingsamenwerking in de gemeente hoogheemraadschap Utrecht en wij als gemeenteraad vertrouwelijk werden bericht dat er een persbericht de deur uit zal gaan dat de gemeente Laren afwijkend van Blaricum en Laren, Eemnes, zou kiezen, dat zullen we nooit precies weten, want wethouder Calis die houdt zich zo nu en dan nog wel eens zijn kaken op elkaar, zoals onlangs is gebleken, maar ik hoop toch dat in deze vergadering dat nog wel even terugkomt wat precies de afwegingen nu zijn geweest om naar Huizen te gaan, hoewel wij daar als CDA zeer verheugd over zijn omdat het onze regionale kracht en de samenwerking met de buurgemeenten versterkt. Voorzitter, de begroting lijkt wat gekunsteld in elkaar gezet. Alle gemeenten wijzen naar het sociaal domein en ook corona. Dat zijn flinke kostenposten, maar daarom zeggen we wel blijven investeren in het versterken van de regionale samenwerking in de Gooi- en Vechtstreek en trekt samen op richting Den Haag. We hebben we hier in deze gemeenteraad al een keer meer met partijen een motie daartoe ingediend, maar wellicht dat er ook straks in gezamenlijkheid aan het einde van deze begrotingsvergadering nog een keer met elkaar, gezamenlijk, unaniem appel kunnen doen op het rijk dat zij wel moeten letten op zelfstandige gemeentes en de financiering van de problemen die bij ons voorliggen. Appel is om te doen op ons als gemeenteraad, maar vooral op u als college: vernieuw uw visie op Laren, Laren als een beheer gemeente die de uitvoering organiseert via haar buurgemeente en de regio. Wat doet u het goed voor uw inwoners, het maatschappelijk middenveld in Laren en het bedrijfsleven. En uw eerste stap door het kiezen voor Huizen is daarmee een ferme stap vooruit. We zijn er nog niet, er is nog veel meer mogelijk en we vragen u daarover na te denken en met voorstellen te komen. Immers, het kader is er, u mag het uitvoeren en voorstellen voor uitvoeren doen. En de gemeenteraad controleert u, wij controleren u mee. Voorzitter, dit was de politieke inbreng. Er zitten nog een aantal specifieke vragen. Ik kijk even naar u of die specifieke vragen nu gesteld moet hebben of dat die we zo meteen in een tweede ronde meer in detail. Hoe u dat ziet?

De voorzitter: Mijnheer Van den Berg, stelt u alles maar in een keer.

De heer Van de Berg: Akkoord. Dan zijn de volgende vragen specifiek gesteld. De stukken zitten er overigens bij, maar de gemeente heeft in de afgelopen periode forse bedragen aan bouwleges geïnvesteerd en we vroegen ons toch eens af op de wethouder in staat is om in een korte ronde nog eens even wat hoofdlijnen aan te geven waar die bouwleges in geïnvesteerd zijn. Verder, is er in landelijk een wirwar aan hoogtes van leges, en we hadden ons eigenlijk bedacht dat het misschien wel eens aardig zou zijn om die bouwleges over heel Nederland gelijk te trekken. Dat is natuurlijk iets wat uit het rijk moet komen, maar wij dachten met een VVD-wethouder al hier en toch een aantal landelijke partijen nog steeds in deze gemeenteraad vertegenwoordigd, maar we hopen ook met inbreng van de lokale partijen toch de wethouder en het college te motiveren om nog eens daar de discussie over aan te gaan. Zeker voor een kleine gemeente als Laren om naar één tarief voor bouwleges te gaan. Lijkt ons ook voor burgers en bedrijven wel redelijk. Dan, wat betreft de WOZ. Ik wil niet op de inhoud gaan, zoals het ook recentelijk in de krant stond, waarin de wethouder aangaf dat wel iets mis was met taxaties of althans dat de gemiddelde waarden wel zou kloppen, maar dat we daar misschien toch bezwaarschriften kunnen verwachten die ons tijd en geld en inkomsten schelen. De vraag concreet is, volgend jaar moet er op een nieuwe manier getaxeerd worden op vierkante meters in plaats van kubieke meters. En onze vraag is hoe de gemeente Laren ervoor staat met deze voorbereidingen, zodat dat volgend jaar niet tot een nieuw debacle leidt. Dan De Biezem. We hebben onze wens om dat met drie gemeenten uitgesproken om dat in stand te houden. De wethouder heeft ons al verteld dat dat ingewikkeld blijft en dat Eemnes soms een wat andere houding aanneemt, maar ik wil daarbij opmerken in deze

begrotingsvergadering dat, met betrekking tot De Biezem, wij ook meebetalen aan een scoutinggebouw in Laren voor hoofdzakelijk Eemnesse inwoners en hun kinderen. En ik wil hier toch nog een keer de vraag gesteld om in deze Begrotingsraad politiek of voorstaande en waarom voorstaande verbindingen niet of nauwelijks gemaakt worden in onderlinge gesprekken tussen de drie gemeentebesturen? En als dat wel gebeurt dan horen we daar straks graag een antwoord in reactie op hoe dat dan ervaren wordt. Qua beeldkwaliteit. Even een klein stukje naar meer algemeen, we hebben de wethouder al eens een keer gevraagd informeel hoe dat zat met de roadblocks om een klein brinkje nabij het houtzagerijterrein. Heeft hij toen een keurig afdoende antwoord op gegeven dat het tijdelijk was, maar wij dachten dat deze begrotingsvergadering wel een mooi moment is om nog eens te vragen wanneer ze weggaan nu de nieuwbouwactiviteiten op de voormalige houtzagerij van Dijk nagenoeg afgerond zijn? En dan tot slot, de ambtswoning. Verkoop van je tafelzilveren. Dat kun je maar een keer doen, en de concrete vraag is: als er voor volgend jaar weer zo'n tekort is, gaan we dan de Hertenkamp als bouwgrond verkopen? En de vraag stellen is natuurlijk dat gaan we zeker niet doen, maar juist daarin ligt de vraag opgesloten: hoe gaan wij hier mee om op het moment dat je dit laatste tafelzilver hebt verkocht? En dan zeggen we daar ook nog bij: zijn er geen andere manieren om toch slimme of beter meer duurzaam te investeren van de opbrengsten? En bijvoorbeeld kan je dan denken toch aan het aflossen van leningen met een relatief hoog rentepercentage. En onze concrete vraag is of het college, in casu de wethouder, toch nog eens bereid is om daarnaar te kijken? Voorzitter, ik hoop dat de vragen duidelijk overgekomen zijn. Dit was onze inbreng voor deze eerste ronde en ik dank jullie wel voor jullie aandacht.

De voorzitter: Dank, mijnheer Van den Berg. Uw vragen zijn helder gesteld. Dan geef ik het woord aan de heer Loeff om tot ons te spreken namens de fractie van Larens Behoud. Mijnheer Loeff gaat uw gang.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Meneer de voorzitter, leden van het college, collega van de gemeenteraad, mede dorpsinwoners, dorpsgenoten, en toehoorders via de livestream en live op de tribune. Een jaar geleden had niemand kunnen denken dat we nu wereldwijd in een situatie zitten die zo sterk ingrijpt op ons normale leven. COVID-19 ontwikkelde zich als een onbekend nieuw virus dat razendsnel om zich heen greep en ervoor zorgt dat de druk op onze gezondheidszorg ongekend hoog is. Het virus is als een verre onbekende die opeens kan toeslaan met onverwachte gevolgen voor de gezondheid. Inmiddels zitten we na een zomer waarbij de teugels iets werden gevierd in de tweede lockdown. Hoelang die gaat duren of er na verruiming een derde lockdown komt, dan wel een werkend vaccin met dito vaccinatieprogramma, is ons onbekend. En dat is moeilijk, het brengt onzekerheid met zich mee, twijfel bij mensen over hoe hun, ja, onze gezamenlijke toekomst eruitziet. Onze dorpsgemeenschap wordt in haar hart en in haar ziel getroffen. Weg zijn de ontmoetingsmomenten waar een gemeenschap als de onze op drijft. Geen Koningsdag, geen viering van 75 jaar vrijheid, geen Sint Jansprocessie, geen kermis, geen Sint-Maarten, geen Sinterklaas, een onzekere kerst, geen sporten in groepsverband, geen schaatsen voor kinderen, ons Brinkhuis voor de tweede keer gesloten, het zwembad, en Singer het museum idem dito. En natuurlijk onze horeca waar men met elkaar buiten en binnen zo graag vertoeven. Voor jongeren die juist van alles willen ondernemen rest er weinig dan het eeuwige mobieltje. Corona maakt eenzaam scheidt afstand, helaas. Dat alles treft ons dorp zwaar. Het maakt dat je op sommige dagen kan denken: waar ben ik in beland? Desondanks gaat het leven door. Het NRC gaf afgelopen weekend 100 tips om te genieten van de lockdown. En ja, daar trekken we ons dan maar aan op. Deze tijd scheidt wellicht ook nieuwe mogelijkheden en nieuwe kansen en als we om ons heen kijken denken we aan elkaar, ook nieuwe ontmoetingen op nieuwe manieren. Ook ons raadswerk is geraakt door de maatregelen. We moesten schakelen naar digitaal, en we hebben gemerkt dat dat kan leiden tot snelle besluitvorming, maar ook kan leiden tot misverstanden, gebrek aan informatie, en gebrek aan mogelijkheden tot goede uitwisseling. Het leidde ook tot meer aandacht voor social media dan wellicht goed is voor een

mens. Ondertussen is de steeds meer dan beschikbare kennismogelijkheden en middelen door de gemeente voor zover mogelijk doorgewerkt aan die zaken die op de agenda stonden, maar er zijn ook zaken opgepakt die extra aandacht vragen. Er is contact met de verzorgingstehuizen over de situatie aldaar. Er is overleg met onze instellingen zoals het Singer, Brinkhuis en het zwembad. Matching maakt dat we nu een corona noodfonds gaan oprichten dat we vullen met de opbrengst van de verkoop van onze voormalige ambtswoning. Niet dat we dit van tevoren allemaal hadden bedacht, maar een slimme oplossing is het om belangrijke instellingen die zorgen voor sociale verbinding en ontmoeting te helpen met een bijdrage waarvan we hopen dat het rijk deze ooit eens zal vergoeden. Wel vindt onze fractie dat de regels voor uitkering eerst nog onze raad zouden moeten passeren. De financiële situatie in onze reguliere begroting is zorgelijk. We moeten zeilen aan de wind, en onze complimenten gaan uit naar het hele college van B en W die ervoor hebben gezorgd dat er een begroting ligt met een meerjarenraming die ook perspectief biedt. Dat vraagt offers van ons, van de burgers in de vorm van een verhoging van de OZB, maar ook offers van de vele instellingen die met ons mee zullen moeten schakelen. Dat alles in hoofdzaak om het tekort op het sociaal domein te compenseren. Meer dan netjes, zo stond er op het gebied van het sociaal domein in ons verkiezingsprogramma. En onze wethouder probeert dat ook met alle macht zo te houden. De realiteit gebiedt te zeggen dat deze ambitie met de werkelijkheid op gespannen voet staat. Zeker omdat, ondanks collectieve lobby moties en verbanden tussen gemeenten de belangenbehartiging in Den Haag voor een betere financiële ondersteuning vooralsnog geen doel heeft getroffen. Laren is dus niet uniek qua problematiek. We zijn wel uniek door de aanpak van die problematiek. Voor ons vooralsnog geen sluiting van instellingen zoals elders wel gebeurt. We houden ons voorzieningenniveau zo goed als kan op peil. Maar we moeten ons realiseren dat dit mede in het licht van de ontwikkelingen rond coronavirus een allerminst zekere situatie is. We zullen met elkaar dit begrotingsjaar goed moeten spreken over hoe we al deze voorzieningen en zaken op de rit houden. De wereldwijde ontwikkelingen maken dat veel zaken onherroepelijk zullen veranderen. We zullen meer zelf moeten doen, meer digitaal moeten ondernemen, anders moeten nadenken over verkeer en vervoer, over verblijven, over reizen, over zorg, over verzorging enzovoorts. Vitaliteit en veerkracht, snel kunnen schakelen, dát is de uitdaging. Het doet me een beetje denken aan mijn allereerste baan toen we 750 gulden kregen om zelf oude bureaus in een 18^e-eeuws kantoorpand binnen te dragen, de schilderkwast ter hand te nemen en bij de IKEA gekochte lamellen zelf maar op te hangen. Als er geen feest voor jou wordt georganiseerd dan moet je zelf de slingers ophangen. En dat hebben we overigens gedaan en iedereen wilde vervolgens in het kantoorje werken. Larens Behoud staat in de traditie geheel hands-on klaar om het Brinkhuis ook geschikt te maken voor het houden van raadsvergaderingen, want voor ons staat vast dat dat een goede optie is evenals het overigens prima coronaproof vergaderen hier in Eemnes. Ik kom daar later nog op terug. We zien dat ons college stappen maakt op een aantal belangrijke terreinen. Voor de Brink is het na een roerige zomer waarbij wij naar onze inwoners hebben geluisterd het even plaats op de plaats rust. Maar voor andere projecten is het voorwaarts mars. We staan in de startblokken voor een nieuw gebouw op de plek van de voormalige Chinees, de plannen voor de voormalige Rabobank lijken zich met steun van een klankbordgroep positief te ontwikkelen, we kijken uit naar meer sociale woningbouw en kleine woningen voor ouderen op de Lichtweide en aan de Harmen Vosweg. Beiden met respect ingepast in de bestaande omgeving, mooi en goed voor ons dorp. Op het gebied van de uitbesteding van de belastingtaken laten we kiezen voor eenheid en solidariteit met Blaricum. Op het gebied van bestuurlijke vernieuwing is de voortrekkersrol die onze voorzitter hierbij heeft op zich genomen, een positieve stap. Terugkijkend op het afgelopen jaar zien we dat het overleg en de besluitvorming rond gezamenlijke projecten, en ik noem Crailo als voorbeeld, een positief is voor de samenwerking tussen raden onderling. Op het gebied van het sociaal domein waar onze wethouder diep en grondig in het dossier is gedoken komen nog deze raadsperiode er voorstellen voor verbetering en kostenbesparing. Dat is echter, zoals gezegd, een traject van een lange adem. In de BEL- samenwerking is een eerste stap gezet naar een duidelijker bestuursmodel, en we hebben een nieuwe gemeentesecretaris die zich

inzet voor een betere planningscyclus zodat de besluitvorming ook beter bij ons terecht kan komen. Wijzelf kunnen ook in deze andere tijden bogen op een niet aflatende inzet en ondersteuning van onze griffie. En ik wil beide dames, hier, die nu alweer rondlopen om van alles te doen, hartelijk bedanken voor hun ondersteuning. We hebben het afgelopen jaar als raad met uw college open gediscussieerd over onze positie als zelfstandige gemeente en keuzes gemaakt, maar we zetten ook in en we willen uitdragen waar de gemeente sterk in is. En daarmee kunnen we wellicht, het was heel mooi in de discussie ook als voorbeeld een inspirator dienen voor andere gemeenten. Denk bijvoorbeeld aan de koppeling van initiatieven en inwoners om hetzij financieel, hetzij door de inzet van kennis, projecten mogelijk te maken. Deze discussie zetten we graag het komend jaar met uw college voort. Het liefst fysiek, als dat weer is toegestaan, maar anders digitaal, omdat we ons nu eenmaal moet aanpassen. En ik sluit me aan bij onze collega Erwin Van den Berg die zei: zouden we dan niet door middel van beeld beter kunnen faciliteren? Dan nog een concreet aantal vragen, opmerkingen en wensen ten aanzien van de voorliggende programmabegroting. Larens Behoud heeft in de bezuinigingsvoorstellen voorgesteld om incidenteel te bezuinigen op het Centrumplan, € 100.000, en op het Brinkplan, eveneens € 100.000. Het college heeft het voorstel aangehouden. Het Centrumplan als geheel werken we nader uit waar mogelijk, beperken we de kosten. Wij willen die € 100.000 bij het Centrumplan als taakstellend bezuinigen. Het Brinkplan als zodanig gaat niet door, en de lopende kosten moeten nog verrekend worden. Ook hier kan dus, in onze optiek, taakstellend € 100.000 bezuinigd worden. We zien dat niet terug in de cijfers van de programmabegroting. Bij het verlagen van de subsidies bij de instellingen in de toekomst missen wij een taakstellende verlaging bij De Biezem. Voor de andere instellingen is die wel ingeboekt. Wij vragen het college om uitleg en ook om dat nog op te nemen. Als raad willen we, denk ik, unaniem direct betrokken worden bij de toekomstvisie van Het Hart van Laren. Aangezien meerdere opties, meerdere toekomstvisies, hier ook van afhangen, zoals de vestiging van de staf van onze gemeente, de plaats van vergaderen van de raad en de commissies, het verder verhuuren of het afstoten van het raadhuis wil Larens Behoud graag zo snel mogelijk een plan van aanpak en een tijdslijn. Het is lastig de subsidie van Hart van Laren in de toekomst te verlagen zonder een toekomstvisie te hebben die dit planmatig ondersteund en misschien kan daar toelichting op komen wat betreft de planning van het college. Hetzelfde betreft de korting op de onderhoudssubsidie van het Singer waar we als raad van de directie van het Singer een brief over hebben ontvangen. Graag zien we uitleg van het college op dit punt waarbij de beantwoording van deze brief ook richting de raad in deze vergadering aan de orde zou moeten komen, want daar worden wel een aantal openingen geboden om de financiën anders te structureren. Zoals eerder gesteld dienen wij als raad betrokken te worden bij het vaststellen van de beleidsregels voor het coronafonds. Dat zien we bij het volgende agendapunt graag nog ter bespreking. Dit behoeft geen maanden van vertraging op te leveren. We zijn als raad bovendien taakstellend. Graag straks ook een toelichting van onze wethouders daarop. En ten slotte vraagt Larens Behoud om meer studie over het verminderen van de huidige 2,4 fte van het college naar 2,0 fte. In de pers is dat verhaald naar het aantal wethouders. De rijksoverheid hevelt steeds meer taken over naar gemeenten en de vraag is of een kleiner aantal fte ook wel haalbaar is? Zeker als we kijken naar de gewenste versterking van taken binnen de regio. Ik sluit af, voorzitter, door te stellen dat Larens Behoud trots is op ons dorp, op onze inwoners, op de initiatieven die in onze samenleving worden ondernomen door alle vrijwilligers die zich, hetzij vrijwillig, hetzij professioneel inzetten voor onze samenleving in Laren, als het nu gaat over sport, over cultuur, over jongerenwerk of over ouderenzorg. We zijn en blijven in dat opzicht een ongelooflijk rijk dorp. En ook vanaf deze plaats spreek ik daarom een bijzondere waardering uit naar eenieder die zich vrijwillig, dan ook op enige wijze heeft ingezet, en het volgend jaar weer wil inzetten voor ons dorp hoe moeilijk dat in deze tijden soms ook is. Wij wensen u veel succes toe, college. Wij wachten op uw antwoorden en wij hopen op een goede discussie hierover. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Loeff, dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Wegter, namens de fractie van D66. Mijnheer Wegter, gaat uw gang.

De heer Wegter: Mijnheer de voorzitter. De maatschappelijke gevolgen van corona ook in Laren zijn nog nauwelijks geheel te overzien. Alles dient uit de kast gehaald om acuut in te grijpen. Qua gezondheidszorg en zeker ook om de sociale economische problemen het hoofd te bieden. De crisis is van een dergelijke opvang dat traditionele bestuursinstrumenten alleen nu ver tekortschieten. Een gecoördineerde aanpak op alle niveaus inclusief Europees dringt zich op. Dat is dan ook in Den Haag goed doorgedrongen en worden nu onorthodoxe middelen aangewend die tot voor kort onbespreekbaar waren. De geldkraan wordt voor de time being wijd opengezet. Ook wij hier in Laren nog steeds verantwoordelijk voor de verantwoorde begroting moeten kennelijk buiten de gebaande paden gaan lopen. Vandaar het voorstel van dit college ons in de komende twee jaar tevreden te stellen met rode cijfers. Maar die zo wordt gesteld in de jaren daarna zullen worden goedge maakt. Onze fractie is bereid die realiteit onder ogen te zien, maar dat geldt onder toevoeging. De Larense financiën zijn al een aantal jaren een zorgenkind. Niet alleen de provincie, maar ook de accountant van BTO rangschikken Laren al tijden in de onderste regionen van de financiële prestaties van de gemeenten onder 30.000 inwoners. Daar staat corona echt buiten. En ook de alsmaar uitdijende uitgaven voor het sociaal domein ook een probleem dat alle gemeenten treft zijn daarvoor niet de eerste verklaring. Laten we wel wezen. Laren leeft al jaren op te grote voet. Met als gevolg dat naast het afkalven van de Algemene Reserve nu duidelijk onder het wettelijk minimum de OZB voortdurend als melkkoe moet dienen om de zaak weer dicht te knopen met als gevolg dat de woonlasten, dus inclusief rioolheffing, et cetera tot de hoogste van Nederland behoren. Wat zou het mooi zijn wanneer we ter illustratie van het college een eenvoudige resume zouden kunnen krijgen betreffende de feitelijke ontwikkeling van het OZB -heffing in Laren gedurende de laatste vijf jaar. Plus haar cijfermatige projecties voor de duur van de nu voorliggende meerjarenraming. We vermoeden dat dat klare taal zal opleveren. Verre verwijderd van eerdere plechtige beloftes van de huidige en vorige coalitie de OZB, afgezien van de inflatiecorrectie, niet te verhogen. Straks nog iets meer over diezelfde OZB. Mijnheer de voorzitter, de '...' discussie, heeft vooralsnog een afloop gehad die strijdig was met onze opvattingen. Het zij zo. Maar we blijven grote moeite houden met de pretentie van dit college, toegegeven gesteund door de grote meerderheid van deze raad, dat de feitelijke bestuurlijke gang van zaken hier een overtuigende rechtvaardiging zal opleveren voor de zelfstandige status van deze gemeente. Wanneer we zo doorgaan zal naar onze vaste overtuiging de wal het schip alsnog keren. Uitbesteding van belastingtaken zal daarvoor op termijn niet voldoende soelaas bieden, noch een verdere opschoning van de bestuursstructuur van de BEL combinatie. Hoe noodzakelijk op zich ook. Vooraleer we zo dadelijk toekomen aan de vermeende merites van de voorliggende begrotingsvoorstellen, allereerst toch een compliment aan dit college. In casu de competente wethouder. Ondergetekenden neemt vandaag, ik meen voor de 10e keer, deel aan de Begrotingsraad. Ik herinner me van al die keren niet éénmaal een zo grondige voorbereiding van dergelijk bijeenkomst dan die van vandaag. Het valt niet te ontkennen dat het college dit jaar een uiterste inspanning heeft gedaan om via een open dialoog de raad zoveel mogelijk te betrekken bij haar voorbereiding van de nu voorliggende stukken. De raad heeft die handschoenen ook opgepakt met als gevolg dat de serie suggesties van die zijde voor beleidsaanpassing nu in het college zijn meegewogen. Het heeft er tenminste de schijn van dat de laatsten coalitie en oppositie nu meer ernstig worden genomen. Een goede les na de pijnlijke verwickelingen in het kader van de Brinkplan tussen college en raad afgelopen zomer. Hulde. Maar het zal u niet verbazen dat daar meer onze complimenten richting college ophouden. Om maar meteen met de deur in huis te vallen. De begrotingsvoorstellen van vandaag zijn wat ons betreft ondermaats. De kern van de zaak is dat er geen enkele garantie bestaat dat de rode cijfers die we in de komende jaren, twee jaar, kennelijk moeten schrijven in het twee daaropvolgende jaren zullen zijn goedge maakt. Ter gelegenheid van de laatste brainstorm van college en raad presenteerde de wethouder het aantal beleidsvoornemens om juist dat

perspectief tenminste op middellange termijn te bereiken. Alles nu overziende is de conclusie duidelijk niet meer dan wishful thinking. Een paar voorbeelden. Het sociaal domein de belangrijkste factor voor het begrotingsdeficit. Terecht wordt 190.000 risicoparagraaf aangemerkt. Niettemin een relatief klein bedrag. Er worden weliswaar beleidswijzigingen aangekondigd, maar op zijn vroegst in 2024 wordt met een eerste reële bezuiniging van 2 tot 3 ton gerekend. En dat alles onder de aanname dat de ontwikkeling van de uitgaven ondanks alles niet verder uit de hand lopen, een reëel risico in deze coronatijden. Kortom ook hier liggen budgetverlichting niet voor de hand. Dat zal de VVD teleurstellen, die nog kortgeleden hier een taakstellende bezuiniging van 5 ton voorstelde om de koe nu echt bij de horens te pakken, en niet jaarlijks geconfronteerd te worden met nieuwe tegenvallers. Daarvan is in deze voorstellen geen spoor terug te vinden. Nog een voorbeeld. Het raadhuis. Het college zegt toe het raadhuis mogelijk te willen afstorten. Uitstekend idee. Kan aanzienlijke structurele besparing opleveren, maar geen idee hoeveel, hoe laat, laat staan een aanwijzing wanneer een en ander zou kunnen worden verzilverd. Dus nauwelijks relevant voor de discussie van vandaag. Thans geldt datzelfde voor de mooie intenties van het college het uiterst droevig dossier Hart van Laren, al of niet in relatie met de toekomstige huisvesting van het gemeentebestuur, nu eindelijk eens in rustiger vaarwater te brengen. Geheel onze steun. Sterker nog, onze fractie dringt al jaren aan hier ingrijpende veranderingen door te voeren inclusief mogelijke verhuizing van de raad naar het Brinkhuis, dan wel Eemnes, maar vooralsnog slechts goede bedoelingen. Concrete, bindende conclusies komen kennelijk later. Bij voorkeur na maart 2022 mogen we aannemen. Onder het mom après nous de le louge. We komen niet om de conclusie heen en zullen meer dwingende commitments op tafel moeten komen en dan op korte termijn om van een geloofwaardig begrotingsbeleid dat meerdere jaren omvat te kunnen spreken. Hetgeen overigens niet wegneemt dat we op specifieke onderdelen wel degelijk ons akkoord kunnen geven. Waar het maatregelen betreft die in de categorie sober organiseren en lokale maatregelen worden voorgesteld. Het terugbrengen van de bijdrage aan de BEL is daarvan een goed voorbeeld en ook het schrappen van het budget voor cameratoezicht en het verminderen van de uitgaven voor onderhoud openbare ruimte spreekt ons aan. Ook de uiterst pijnlijke beslissing om de subsidies voor Singel Laren, het Huis van Laren en de bibliotheek vanaf 2022 te verminderen met 20, respectievelijk 10% is voor ons op zich begrijpelijk. Zeker wanneer in acht wordt genomen dat in het geval van de eerste twee, op korte termijn, een eenmalig financiële injectie wordt voorzien in het kader van het coronafonds. Toch ook hier een belangrijke waarschuwing. Dergelijke verregaande bezuiniging vooronderstelt natuurlijk wel uitputtend vooroverleg met betrokkenen. Kennelijk heeft het daaraan ontbroken als we bepaalde correspondentie mogen geloven. Daarom ons verzoek aan het college, vandaag neergelegd in motie, beschouw besluitvorming nu in deze nu slechts als principiële overeenstemming tussen college en raad, en maak uitvoering ervan afhankelijk van nader overleg met betrokkenen. Rekening houdend met mogelijk gunstige, toekomstige budgettaire ontwikkelingen bijvoorbeeld samenhangend met financiële transfers vanuit Den Haag. Nu met toestemming, mijnheer de voorzitter, nog even terug naar de belangrijkste autonome inkomstenbron van de gemeente, de OZB. We constateerden al gezien de gehanteerde cijfers in de afgelopen jaren dat er weinig reden is de vlag uit te steken wanneer we naar de toekomst kijken. Wat ons bijzonder intrigeert is de projectie van het college dat we tegen het jaar 2024 een significant overschot op de begroting kunnen verwachten. Waar stoelt dat optimisme op? Komt er dan plotseling mannen uit de hemel vallen of wordt tegen die tijd OZB-kraan nog eens volledig opengezet? Toegegeven we zijn dan ver voorbij het mandaat van dit college, maar wanneer nu al kan worden vastgesteld dat haar opvolgers met een dergelijk perspectief worden opgepadeld kan moeilijk worden gesproken van goed rentmeesterschap. Nu de kwestie van de berekeningsmethode van de procentuele verhoging van de OZB, in casu, de parameters die gehanteerd werden voor kalenderjaar 2020. Het college, bij monde van de wethouder, heeft de laatste weken geen gelegenheid onbenut gelaten om duidelijk te maken dat in deze correct is gehandeld, en dat van enige tegemoetkoming achteraf ten gunste van de inwoners geen sprake kan zijn. Met alle respect, dat stelt ons in hoge mate teleur. Immers, het college bestrijdt niet dat de feitelijk

gehanteerde cijfers niet geheel conform de werkelijke criteria zijn vastgesteld. Vergeeft u mij de techniek voorzitter, maar enige uitleg is hier nodig. In november 2019 werd op grond van de toen beschikbare gegevens uitgegaan van een gemiddelde waardestijging van de Larense woningen met 5%, en werd het tarief blijkbaar conform vastgesteld, aangepast. Een eventueel verdere correctie op grond van geactualiseerde gegevens letterlijk toegezegd door het college ter gelegenheid van de commissievergadering in november werd vervolgens niet toegepast. En dat terwijl de waarderingskamer op 11 februari van dit jaar, dus ruim twee weken voor de deadline van 28 februari, per brief liet weten dat de werkelijke gemiddelde waardestijging 10,6% bedroeg. Het niet aanpassen van dit tarief op grond van die 10,6, dus in plaats van die eerdergenoemde 5, betekent naar onze mening niets anders dan dat aanslagen ten laste van woningbezitters hoger zijn uitgevallen dan conform de regels zou zijn gerechtvaardigd. Natuurlijk, gedane zaken nemen geen keer. Die bureaucratische rompslomp doet soms naar adem happen, maar toch. Wij insisteren vandaag middels een uitspraak van deze raad op ons verzoek in het kader van de nu aan de orde zijnde vaststelling van de OZB, de onvoordelige uitkomst van vorig jaar voor de woningbezitters alsnog te corrigeren. Daarmee sluit ik af, voorzitter. We zien vandaag uit naar een boeiende, en ook wat ons betreft constructieve discussie, met slechts één doel voor ogen: de belangen van ons prachtige dorp dienen. Zeker in deze ongekend moeilijke tijden. Ik dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wegter. Het woord is aan mevrouw Timmerman van de fractie van Liberaal Laren. Mevrouw Timmerman, gaat uw gang.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt een begroting met kille cijfers. Een financiële vertaling van de ambities van dit college die ons een doorkijkje geven naar de toekomst. Hoe zij denken schaarste te verdelen, want al deze kille bezuinigingen laten de korte termijn belangenafweging van dit college zien. Deze begroting staat noodgedwongen geheel in het teken van de bezuinigingen. We leven al jaren in toenemende mate op de proef, en de kosten in het sociaal domein rijzen de pan uit. Daar kan de gemeente Laren niets aan doen, maar toch. Al bij de begrotingsbehandeling vorig jaar was dan ook ons thema: niet alles kan. Vrij naar de notitie van onze oud-commissaris van onze koning Remkes, dus riepen we op voor tijd voor bezinning, en hoogste tijd om keuzes te maken, maar die boodschap werd niet gehoord of niet begrepen. Twee jaar terug vroegen wij als Liberaal Laren al, om een kerntakenbeleid, maar dat beleid is er nog steeds niet. Dan wordt bezuinigen gooien met een dartpijltje. Dat laten deze cijfers ook zien. Kille bezuinigingen zonder enige vorm van visie. We hebben het hierover: er wordt in 2021 en 2022 nog 4 ton aan sportaccommodaties uitgegeven waarvan 130 aan scouting waar minstens 90% aan Eemnesse kinderen zitten, terwijl de bibliotheek jaarlijks 20.000 wordt gekort en in zijn voortbestaan wordt bedreigd. Terwijl er zoveel kinderen zonder voldoende leesvaardigheid van school komen en de bibliotheek een belangrijke speler is in het preventieve voorveld, en een kerntaak dus van de gemeente. Overigens, komen deze incidentele sportsubsidies pas te vervallen ná de verkiezingen wegens ontoereikende middelen. Ik heb er lang over nagedacht. Vertrekt Sinterklaas dan weer naar Spanje, want nu zijn de middelen toch ook meer dan ontoereikend? En dat was ooit de afspraak. Er zou alleen maar geld worden gegeven, gedoneerd aan incidentele sportsubsidies als wij voldoende financiën hadden, en die hebben we al lang niet meer. Er worden in deze tijden zelfs nieuwe subsidies ingevoerd, konden we lezen, die absoluut niet tot onze kerntaken behoren, terwijl er 2 ton op het onderhoud van de openbare ruimte wordt bezuinigd, en zelfs de camera's voor onze veiligheid worden, zonder evaluatie, ruksigloos geschrapt. Daarnaast zien we een verzwaring van de lasten voor de burger in de vorm van exorbitante verhogingen OZB en afvalstoffenheffing. En voor die afvalstoffenheffing geldt dat de kosten van de GAD juist zijn verlaagd. Dit is een adering voor onze inwoners in de zware coronatijden. Er wordt bezuinigd op dezelfde wijze als bij het plantsoenonderhoud afgelopen voorjaar. Ruksigloos met een grofstoffelijke maaimachine over onze grote gesubsidieerde instellingen. Zonder

enige liefde, aandacht en prudentie. En ook nog een keertje zonder vooroverleg. Als ik naar de brief van Singer kijk dan rijzen onze haren te berge. Dit kan echt niet. Shocking. Zonder enige... nee dat heb ik al gehad. Veel uitgaven komen van onze spaarrekening, de Algemene Reserve, die de kritische toegestane ondergrens al lang heeft bereikt. Het Centrumplan staat nog ongewijzigd in de Algemene Reserve voor een bedrag van € 396.000 terwijl deze post, met de kennis van nu, natuurlijk makkelijk is te schrappen als we het over bezuinigen hebben. Je gaat je huis toch niet decoreren als je je hypotheek niet meer kunnen betalen? Met de vrijval van dit bedrag kan zelf de nu geplande OZB-verhoging voor 2021 voor de burgers worden teruggedraaid. We hebben hier een amendement voor. En tenslotte wordt Laren in de verkoop gezet door middel van het verkopen van onze kroonjuwelen. Onze bezittingen worden op marktplaats gezet. Nog een mooie bezuiniging voor na de verkiezingen is het schrappen van één wethouder, want zo lezen we: het dagelijks bestuur wil een steentje bijdragen aan het weer gezond maken van de Larense financiën en stelt voor de formatie terug te brengen van drie naar twee wethouders. Over welk bestuur hebben we het hier eigenlijk? Aangezien het in de boeken staat vanaf half 2023 gaat dit dus over het volgend college. Mijnheer de voorzitter, als het dagelijks bestuur van nu, inderdaad, zijn steentje in deze vorm wil bijdragen stellen wij voor deze besparing in te laten gaan vanaf 1-1-2021, of deze bezuiniging te schrappen uit de begroting, want dit is puur regeren over je graf. U kunt hier een amendement over verwachten. De leges bouwvergunningen stijgen ongeveer € 80.000 als gevolg van verhogen leges, maar vooral door het te verwachten grote bouwprojecten die aanstaande zijn en die kennen we allemaal. Opvallend is wel dat deze verhoging tot en met 2024 in de begroting staat en wordt opgevoerd. Wij willen hier graag uitleg over. Wat bent u allemaal van plan? Daarentegen kosten de kapvergunningen ons nog steeds € 25.000. En als we het hebben over kostendekkend maken van onze leges dan hoort dat er ook bij, dus wij stellen voor ook deze kapvergunningen kostendekkend te maken. De verrekening van de subsidie voor Singer is ons volstrekt onduidelijk. Citaat uit de begroting: de gemeente Laren stelt in 2020 eenmalig een extra bijdrage van 5 ton ter beschikking, zodat deze, Singer, aanspraak kan maken op een bijdrage uit het Mondriaan Fonds. Die extra gemeentelijke bijdrage uit 2020, die 5 ton dus, wordt wel in mindering gebracht op de gemeentelijke MOUP-subsidie aan Singer voor '21 en '22. Gezien de brief van Singer is dat ook helder aan Singer. Deze verrekening met de subsidie stelt het college dus via een boekhoudkundige truc Singer in de gelegenheid om 5 ton uit het Mondriaan Fonds te krijgen. We doen alsof we het geld geven, we geven het in 2020, maar we houden het weer in '21 en '22. Onze vraag is: waar komt die 5 ton extra voor '22 van de gemeente vandaan? Die is in de begroting niet terug te vinden, en ook zien wij een voordeel van 2020 van € 390.000. Wij kunnen hier geen chocola van maken. Alstublieft uitleg. Het verbaast ons dat er in deze tijd van bezuinigingen sprake is van een substantiële verhoging voor Bijzonder Laren. Alles en iedereen moet bezuinigen, juist omdat het de ondernemers zijn die dit bedrag via de ophoging van de OZB dienen op te hoesten in deze moeilijke coronatijd. En Bijzonder Laren zal in dit evenementloze tijdperk toch minder uitgeven? Wat denkt het college hieraan te doen? Zijn hierover gesprekken gevoerd, want Bijzonder Laren mag maar 10% houden van het geld dat niet wordt uitgegeven, en de rest moet terug naar de gemeente. Kerngetallen, dit is nu een stukje over de financiële begroting. Drie belangrijke financiële kerngetallen laten zien dat Laren in de groep meest risicovol zit. Een: de maximale schuldenquote van 130 is al lang overschreden, deze is nu al 145 en loopt zelfs op naar 171. Twee: ook met de solvabiliteit is het flink mis door de sterke afname van het eigen vermogen, en dat terwijl onze schuldenpositie de komende jaren nog heel sterk zal toenemen. En drie: de uitgaven overstijgen nog steeds de inkomsten. Er is daardoor een negatieve exploitatieruimte van 1,4%. Ontwikkeling van de Algemene Reserve, ook dat baart ons zorgen. Uit aangepaste begroting 2020 blijkt dat er 9 ton extra uit de Algemene Reserve, ik zeg het nog maar eens: onze spaarpot, wordt gehaald. We hebben bestudeerd welke kosten nog niet zijn meegenomen en komen op een extra bedrag van anderhalf miljoen. Totaal wordt er dus 2,4 miljoen extra uit reserve onttrokken, terwijl er maar 2 ton is begroot. Deze Algemene Reserve loopt dus wederom fors terug. Vreemd dat deze informatie als ons raad niet toekomt, want wij gaan ervan uit dat dat inzicht toch ook op het gemeentehuis aanwezig moet

zijn. Wij willen een duidelijk inzicht ontvangen van de verwachte resultaten 2020. Hoe kunnen wij ons werk als raad doen als onze cruciale informatie wordt onthouden? De Algemene Reserve moet wat ons betreft minimaal terug naar 5,2 miljoen. We hebben al een inbreng gehad over de bezuinigingen, de heisessies die wij hebben gehouden. We hebben er nog een paar, na lang nadenken. Bekijk het afstoten van de brandweerkazerne en de woningen erboven. Al deze stenen zullen straks verduurzaamd moeten worden en gaan ons heel veel geld kosten. Alle leges en rechten kostendekkend maken, inclusief de evenementen. Als ik zie dat er € 2000 voor evenementen aan leges binnen komen en € 54.000 aan uitgegeven wordt dan is daar ook nog iets op te verdienen. Of in ieder geval is daar nog wat geld uit te halen. Het raadhuis kosten dekken maken want dat is het nog lang niet. Verkoop grond Gooiergracht, geen kerntaak van de gemeente. Stoot af de opstal van Schering en Inslag Eemnesserweg 15a. De eigenaar van de grond is de Sint Alberdingk Thijm de eigenaar van de opstallen is de gemeente Laren, geen kerntaak. Beëindig de huur van Schering en Inslag Eemnesserweg 15. De eigenaar is de parochie en de huurder is de gemeente Laren. De Koningskinderen kan dan rechtstreeks van de parochie huren, en de parochie gaat zelfs het muziekcentrum verhuren, geen kerntaak van de gemeente. Verkoop opstal De Biezem. Laten we kijken in hoeverre dat we dat kunnen doen. Houd de grond zelf en geeft die ook niet aan de nieuwe eigenaar in bruikleen. Houd alle andere kosten tegen het licht en scheidt de kerntaken van de bijzaken. Dit had al lang moeten gebeuren. Dat is de kerntaken discussie waar wij het twee jaar geleden al over hebben gevraagd. En dan corona. In deze begroting is geen rekening gehouden met de gevolgen van corona. Er komt zelfs een coronafonds waarvoor 1 miljoen uitgetrokken wordt. Daar gaan we het straks over hebben. De vraag is... ja. Daarnaast zal corona komend jaar aanzienlijk extra kosten met zich meebrengen op het gebied van schuldenproblematiek, bijstandskosten, belastingkijtschelding, toename Jeugdzorg en Wmo. Ook de meerkosten van de GGD worden niet volledig door de rijksoverheid gedekt. Tenslotte zijn en worden er extra kosten gemaakt voor meerwerk van ambtenaren. Tellen uit je winst. Conclusie: de Begroting 2021 gaat ervan uit dat er vijf van het € 50.000 meer aan lasten dan baten zijn. Onze berekeningen geven echter aan, net als vorig jaar dat er ongeveer 4 ton aan lasten niet zijn meegenomen. Er wordt dus 1 miljoen meer uitgetrokken in 2021 dan er inkomsten zijn. Dit tekort zal dus weer geleend moeten worden op de geldmarkt, en er is al zo ongelooflijk veel geleend. Er is standaard een structureel tekort van anderhalf miljoen in de gemeente Laren ook zonder corona, en bevestigd door de accountant, met andere woorden: het college heeft die financiën nog steeds niet op orde, nog zonder de extra coronakosten. Pak dus alle extra bezuinigingen op, maar doe het prudent. We hebben als Laren onze zelfstandigheid zwaarbevochten, maar de voorwaarde nummer één hiervoor was en is het op orde hebben en houden van onze financiën. We zien nu het tegendeel. Hoe lang kunnen we met dit beleid nog onze zelfstandigheid behouden? Wij vrezen het ergste, want wat ons betreft is Laren technisch failliet. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman, dank voor uw inbreng. Dan is het woord aan de heer De Bondt van de fractie van de VVD. Mijnheer De Bondt, gaat uw gang.

De heer De Bondt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, wat betreft de opmerkingen die gemaakt zijn over corona en de problemen en de zaken die dat voor de gemeente betekent, kan ik me aansluiten bij eigenlijk iedereen die daar al het woord over heeft gevoerd. Misschien is het ook wel zinvol om op te merken, vooraf, dat wij zien nu dat schriftelijk uitgebrachte stemmen tellen, dat dat heel veel tijd in beslag neemt. En nu de minister van binnenlandse zaken overweegt om in maart de landelijke verkiezingen ook schriftelijk, voor een deel, te kunnen doen is het misschien wel handig dat we daar inspelen op het snel tellen van schriftelijk binnengekomen stemmen, maar wel allemaal. Voorzitter, anderen hebben het ook opgemerkt en ja, van mijn fractie kan ik niks anders zeggen dan dat de financiële positie van de gemeente zeer zorgelijk is. Weliswaar sluitend in meerjarenperspectief, maar in feite is er nauwelijks zicht op structurele verbetering. Er wordt op het huis gepast, maar het onderhoud laat zeer te wensen over. Financiën is niet een kwestie van één of twee

keer per jaar bij de begroting en de jaarrekening, maar vraagt voortdurend om creatieve inspanning. Zuinig met uitgeven, ook al is er budget voor, en vooral ook zoeken naar inkomsten. Er zijn stille reserves die, mits te gelde gemaakt, de financiële ratio's kunnen versterken. Dankzij de verkoop van de voormalige burgemeesterswoning en de strook grond kunnen we een corona noodfonds instellen. En er zitten nog een aantal projecten in de pijplijn die onze financiële positie kunnen versterken. Ook daarvoor vraag ik zowel van het college als ook van de raad daadkracht en snelle besluitvorming. Veel opmerkingen in de begroting kondigen een strenger regime aan die bezuinigingen moeten opleveren. Ik verwacht van het college dat ze zich voortvarend hiervoor zal inzetten. Al voor de Kadernota volgend jaar verwacht mijn fractie zichtbaar resultaat. De kosten van het sociaal domein rijzen de pan uit. Natuurlijk realiseren wij ons dat het gaat om kwetsbare mensen. Natuurlijk zien wij sommige openeindregelingen. Natuurlijk hebben wij er begrip voor dat medewerkers met een roze bril kijken naar hulp vragen, maar de centen van de gemeente zijn niet van blik. De kosten zijn van 5,3 miljoen in 2016 gestegen naar 7,3 miljoen in 2021, en dan hopen we nog dat we dit keer wél binnen het budget blijven. Uit een onderzoek in Tilburg, dat 14 miljoen tekort heeft op het sociaal domein, blijkt volgens follow the money dat daar de zorgleverende instanties een winst van 90 miljoen hebben gemaakt. De verhoudingen lijken volkomen zoek. Men zal veel kritischer moeten oordelen over de noodzaak van het verstrekken van hulp en ondersteuning. Criteria aanscherpen, geen oneindige hulpverstrekking, maar afgeronde pakketten en vooral ook scherp onderhandelen met en toezicht houden op de hulpverleners. Met toezicht bedoel ik vooral en ook op de financiële gang van zaken. Natuurlijk, we hebben de uitvoering ondergebracht bij de gemeente Huizen, maar Laren kan en moet haar eigen autonome beleid veiligstellen. Twijfels hebben en houden wij over het beteugelen van de uitgaven, mede ook omdat pas het volgende college dat moeten realiseren. Geen sterk bod van ons college. Ons ontgaat overigens ook niet de inspanning die het college verricht om orde op zaken te stellen. Ten opzichte van Blaricum 8,4 miljoen, en Eemnes 8,7 miljoen, springt Laren er nog gunstig uit. In de aanbiedingsbrief zegt het college op zoek te gaan naar een vernieuwende vorm van besturen en dat zij zich wenst te positioneren in de context van Amsterdam. Dat eerste vraagt om een nadere uiteenzetting en een diepgaande discussie en graag vraag ik het college om nu reeds de contouren van die vernieuwende vorm te schetsen. Het tweede punt, de context van Amsterdam, zet onmiddellijk bij mijn fractie de hakken in het zand. Amsterdam beschouwt het Gooi, en dus ook Laren, maar al te graag als haar voortuin, haar uitloopgebied. De regio blaast daar een flinke partij in mee. Zij kondigt acties aan om buitenlanders in grote getalen naar het Gooi te willen halen. Laat ik duidelijk zijn. Mijn fractie zal zich daartegen verzetten. Laren voor de Laarders is wat sterk en exclusief, maar Amsterdam moet zich maar op Zandvoort richten en de regio op het versterken van de bestaande Gooise kwaliteiten. Ronduit komisch is het college als zij aankondigt dat in de volgende bestuursperiode zei het wel afkan met twee wethouders en alvast een besparing inboekt. Als het kan zou het ook nu moeten kunnen. Wij denken echter dat het huidige college eerder overbelast is dan onderbelast. Volle dagtaken voor half of driekwart geld. Bovendien is dat nu net niet aan het college, maar aan de partijen die een bestuursakkoord aangaan. De formatie-omvang is wettelijk begrensd, maar de verdeling over personen is aan de politiek. Grappig is voorts het snijden in eigen vlees. Er wordt bezuinigd op de minimale postrepresentatie. Ik meen dat dit een jaarlijkse bezuiniging oplevert van € 750. Dat zet pas zoden aan de dijk. Geen bloemetje meer voor de 100-jarigen. Mijn fractie acht bezuinigingen noodzakelijk, vragen het college zich daarvoor in te spannen, maar dit hoeft voor ons echt niet. Het college zal zich de komende maanden sterk maken voor een stevige besparing op de exploitatie van het Brinkhuis. Dat sluit mooi aan op wat vrijwel alle fracties tijdens de informele raadsbijeenkomst hebben voorgesteld. Een van de modestenen voor de exploitatie van Hart voor Laren is de ongelofelijk hoge huursom die aan de kerk moet worden afgedragen. Bij een florerend commercieel bedrijf kan ik me wel iets dergelijks voorstellen, maar dat de kerk aan een uitsluitend sociaal ingesteld Brinkhuis zo'n enorm bedrag vraagt staat, mijns inziens, op gespannen voet met de functie die het gebouw en de exploitanten vervullen. Een forse verlaging van de huursom, en ik denk eerlijk gezegd aan halvering, moet gelet op beide sociaal-maatschappelijke functies,

absoluut mogelijk zijn. Daarnaast is door de fracties geopperd om het gemeentebestuur en de ambtelijke ondersteuning die nu nog in het raadhuis gehuisvest zijn in het Brinkhuis onder te brengen. De raad- en commissievergaderingen vinden nu al plaats in dit riante BEL-kantoor. Daar betalen wij al jarenlang een vermogen voor. Wat ons betreft kunnen de vergaderingen hier blijven net zoals dat al jaren gebeurt bij Blaricum en Eemnes. Het raadhuis zélf komt dan vrij voor de verhuur, of beter nog, voor de verkoop. Dat is nu net een van de stille reserves die wij zouden willen inzetten om de financiële positie van de gemeente weer een beetje op peil te brengen. Overigens besparen we dan ook de kosten van een nieuwe geluidsinstallatie. Een bedrag dat wij liever inzetten voor de, onzes inziens, ten onrechte geschrapte camerabewaking. Daarover zal ik een amendement indienen. De bibliotheek heeft een andere werkwijze gekregen. Veelal online bestellen en al simpel afhalen. Dat biedt de mogelijkheid om de bibliotheek bijvoorbeeld te verplaatsen naar Schering en Inslag zoals Laren Behoud al eerder aangaf. Wat mijn fractie betreft voeg ik eraan toe: minus de kinderbibliotheek, want die moet daar blijven. Voor wat betreft een harde, commerciële transformatie is mijn fractie enigszins terughoudend. De overige functies zouden een gelijkwaardige plek moeten kunnen behouden. Het college geeft aan met een andere visie, respectievelijk aanpak, te willen komen, en wat ons betreft gaat dat ook voor de Kadernota gebeuren. Met enige ingehouden trots vermeldt het college dat de wachttijd aan de balie in Eemnes gemiddeld niet langer hoeft te zijn dan 15 minuten als men een afspraak heeft. Toen ik dat las dacht ik: staat dat er echt? Gemiddeld 15 minuten als men een afspraak heeft? 15 minuten is al zeer ernstig voor een klantvriendelijke organisatie, maar gemiddeld? Dat betekent dat er nogal wat klanten veel langer moeten wachten. Absoluut onacceptabel. De dienstverleningsovereenkomst met Eemnes en Blaricum. Eindeloos lang heeft Laren als grootste gemeente op basis van het inwonertal het meest betaald aan de BEL. We mochten wel eens mopperen over de BEL en de begrotingsdiscipline, maar nooit over onze financiële bijdrage, en nu de overeenkomst moet worden aangepast, de inwoneraantallen zijn gewijzigd, gaan we ineens niet meer alleen uit van het aantal inwoners, maar worden er andere nieuwe criteria toegevoegd. In plaats van de $3\frac{1}{2}$ ton vermindert de bijdragen van Laren slechts met 126.000. Hetgeen dan ook betekent dat Laren de afgelopen jaren zo'n slordige 2 ton te veel heeft betaald. Blaricum en Eemnes appelleren soms aan de loyaliteit van Laren, maar deze gang van zaken vormt nu niet bepaald een stimulans. Laren heeft in vergelijking met andere gemeenten een uitstekende sportinfrastructuur. Daar mogen we best trots op zijn. De VVD-fractie draagt de sportorganisaties een warm hart toe. Investerings in accommodaties verduurzaming willen wij met kracht ondersteunen. In beginsel willen wij alle meevallers en extra inkomsten benutten om Laren financieel te versterken, maar wat mijn fractie betreft kan een bescheiden deel hiervan voor de sport worden ingezet. Ook in de toekomst. Het college stelt voor om een coronafonds in te richten ten laste van de opbrengst van de verkoop van de woningen aan de Stationsweg. Daar kunnen wij ons in vinden, temeer daar een groot deel bestemd zal zijn voor de cofinanciering van de provinciale subsidies voor onze belangrijkste voorzieningen. Het college spant zich in om een aantal locaties sociale huur huurwoningen te realiseren. En dat mijnheer de voorzitter, is in Laren geen sinecure. De ruimte om nog wat te realiseren is uiterst beperkt en bij de vigerende grondprijzen een stevige opgave. Binnenkort worden een aantal projecten voorgelegd aan de raad. Ik reken erop dat de raad voortvarend instemt met de plannen. Nog in deze raadsperiode kunnen wij woningzoekenden in juist deze categorie een beperkt aanbod doen. Een paar dagen geleden werd mijn fractie opgeschrikt door het bericht dat komend jaar de gemeente 27.000 huizen zullen moeten aanbieden aan statushouders. Het kan toch niet zo zijn dat het beperkte aantal sociale huurwoningen met voorrang aangeboden moet worden aan deze groep? De rijksoverheid die toch al in ernstige mate in gebreke blijft als het gaat om de financiering van het sociaal domein, zal het toch niet gaan presteren om de huidige eigen woningzoekenden te laten verdringen? Er is een gigantisch tekort aan woningen in Nederland. Gemeenten spannen zich in om dat enigszins te verlichten, maar zo een extra claim ontregeld alle inspanningen. Ik wil geen enkel misverstand erover laten bestaan. Alle woningen die in deze bestuursperiode in aanbouw worden genomen gaan bij voorrang naar Laarders, respectievelijk inwoners van het Gooi. Mocht

het rijk toch het lef hebben om ook van onze gemeente een deel van de woningen op te eisen dan verwacht ik van het college dat er fors weerstand wordt geboden. Nadrukkelijk en tenslotte merk ik op dat het college ons volle vertrouwen geniet. Niet alles loopt even soepel. We hebben geworsteld met Golden River, het Brinkplan, een afgebrande woning. Wij worstelen nog steeds met de Rabo en de wateroverlast, maar uiteindelijk is het college toch steeds in staat om samen met deze raad tot oplossingen te komen. Voor het sociaal domein zijn wij er nog lang niet uit. Wij verwachten wel van het college, al is dat niet bepaald in de context van Amsterdam: geen woorden maar daden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank aan de heer De Bondt voor zijn inbreng. Dan is het woord aan de heer Vos van Groen Laren. De laatste inbreng voor deze eerste termijn, waarna een korte schorsing zal plaatsvinden zodat het college zich kan beramen over de beantwoording. Mijnheer Vos, gaat uw gang.

De heer Vos: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb nooit ambitie gehad om het ineens tot fractievoorzitter te schoppen, maar ik was het ineens dankzij mijn gewezen vrienden. En daar ben ik ze echt enorm dankbaar voor, want sinds 13 maart heb ik bij een bijeenkomst als deze niet meer helemaal uit te zitten zwijgend en nietszeggend en nu word ik zelfs uitgenodigd om iets te zeggen. Dan gaat de tijd echt veel sneller en ook al ben je dan de allerlaatste, dat is pure winst. Ik vind het wel heel erg jammer dat ik tot nu toe niet heb mogen aansluiten bij het zogenaamde seniorenconvent. Dat blijkt namelijk ook te bestaan en dat klinkt heel intrigerend. Ik hoop echt dat ik zo'n bijeenkomst nog een keer mag meemaken, ook al weet ik niet precies wat het inhoudt. Laten we maar zeggen: vooral de zonnige zijde laten zien en benoemen. Een mooi en heel leesbaar stuk, waaraan te zien is dat de tijd, kosten en moeite gekost heeft. Mooi gekozen lettertype, plezierige opmaak en gebruikte kleuren in de tabellen. Die hebben wat mij betreft echt meerwaarde. Zorgvuldig van een mooie ring voorzien en in een vertrouwd handzaam formaat. Goeie scherpe foto's en die zeker flatteren en een hele plezierige uitstraling hebben. Zo, dat is eruit. Dan misschien toch maar iets over de inhoud en dan maar weer misschien, tegen beter weten in, proberen een vrolijk verhaal van te maken. Laten we maar beginnen met te constateren dat de pijn van bezuinigen en aanpassingen voorlopig nog niet voelbaar zal zijn, want de komende twee jaar gaat het college lekker door alsof er gelukkig niets aan de hand is. Gewoon vooruitschuiven van de hete aardappel. Een beetje als de kapel die lekker doorspeelde terwijl juist daarvoor een flinke ijsrots midscheeps het schip opengereten had. Af en toe vind ik het leuk om eens een keer een cliché te gebruiken. Op pagina zeven van de begroting weet je het eigenlijk al. Ik citeer: nu herindeling niet meer aan de orde is is het belangrijk om tot een gedragen visie te komen. Nou, daar komt het dan, die gedragen visie: het beschermen van het erfgoed, invulling aan zelfbestuur, en drie: een open houding naar de wereld om ons heen. Ik vermoed dat de andere 354 gemeentes in Nederland dit ongezien over kunnen nemen. Kun je ze het dan kwalijk nemen? Nee, natuurlijk niet. Het is natuurlijk jammer, maar het viel misschien ook wel te verwachten van een college dat het concept interpreteert als een voorstel of het eventueel na lang aandringen vertaalt met gras, een wethouder die alleen binnen zijn eigen club zijn mening wil geven en het daarna betreurt dat de raad het niet begrijpt. Over de begroting dan. Als het financiële tekort steeds concretere vormen begint te krijgen en een poging om zonder kleerscheuren uit de financiële problemen te komen wordt ten einde raad de raadsleden gevraagd om tips om de begroting sluitend te krijgen. Een heel merkwaardige gang van zaken, want het is natuurlijk de verantwoordelijkheid van het college om met plannen te komen. En de brave voorstellen van de raadsleden? Van de voorstellen van de braafste van allemaal, u mag raden, is helemaal niets gedaan. En van de rest? Een beetje schrappen, schrappen en schaven en verder niets concreets of een blik op de toekomst. Dus niets aan de hand, en niets meegedaan. Doodzonde is dat er geen gebruik wordt gemaakt van het momentum. Het is helemaal geen mooie tijd en al mijn voorgangers hebben dat al benoemd, en er is heel veel onzekerheid bij een heleboel mensen, maar het is nu ook een moment om niet alleen op de winkel te passen en een beetje te hozen als het lekt, maar ook om eens

een keertje keuzes te gaan maken. Het zal onmogelijk blijken om zowel de kool als de geit te sparen, en dat gaat ook niet lukken door de wolf dan maar over de schutting te gooien, zoals het college nu doet. Het huidige gemeentebestuur wordt gemaakt op basis van opvattingen ver uit de vorige eeuw. Wortels en stokken in plaats van dienend en faciliterend leiderschap. Het zal enkele hier aanwezigen vreemd in de oren klinken maar ga investeren in plaats van schrappen. Investeer in infrastructuur, scholing, processen, vastgoed. Al eerder gesuggereerd: stop geld in de BEL combinatie, investeer in de duurzaamheid, en verduurzaming van huizen en gebouwen. Ik lees in een willekeurige editie in de krant van mijnheer Fritshard, hier aanwezig: Hilversumse wijk geselecteerd voor een landelijk project, Meent wordt gasvrij, aardgasvrij, sorry. En in diezelfde krant: populaire duurzaamheidslening Baarn opgehoogd met 2¹/₂ ton. Waarom lees ik nooit zulke berichten over ons dorp? Er is een prachtig bedrag gereserveerd voor de Brink. Meer dan genoeg om iets goeds te gaan doen. Ga niet rusten en laten roesten, maar promoveer een plan tot een Centrumplan met ruimte voor langzaam verkeer en groene en verantwoorde levendigheid. Beperk het aantal vierkante meters voor wegen en parkeerplaatsen, en waar die blijven ga ze in rekening brengen. Ga nadenken over het terugdringen van het doorgaande verkeer. Betrek ook de plaatsen waar nu een hertenfokkerij is in de plannen, haal de hekken weg en maak er een groene oase van. In iedere begroting is sprake van beperkte middelen en onbeperkte mogelijkheden. Het zwembad, Singer, Hart van Laren, een eigen raadhuis. Het zou voor ons duidelijk zijn. Het algemeen belang en groene toekomst is vooral te verwachten door een echt dorpscentrum voor alle Laarders en generaties. Maar echt kiezen tussen of misschien ook investeren kan ook anders. Betrek de bewoners echt in besluitvorming en noem participatie niet alleen als een schaamlapje. Misschien wel de ultieme vorm van betrekken ga werken met een burgerbegroting. Dan worden er misschien keuzes gemaakt die ons als raadsleden nu niet wenselijk lijken, maar die wel gedragen worden. Een klein stukje zelfreflectie dan nog ingegeven door het mooie principe zoals genoemd van het college: invulling geven aan zelfbestuur. Als we organisaties en instellingen laten besturen op afstand en de verantwoordelijkheden overdragen aan profs dan moeten we daar consequent in zijn. De SBL runt het zwembad, de Bes bestuurt het Hart van Laren, onze ambtenaren zijn in dienst van de BEL, en onze prachtige omgeving is in de vertrouwde handen van het Goois Natuurreservaat. Deskundige betaalde of vrijwillige specialisten die daar zicht op hebben en ervaren zijn en die we gevraagd hebben om hun expertise te laten werken gebruiken voor het algemeen belang. Dan moeten we als raad die experts ook echt vertrouwen, en laten werken en niet bij iedere rimpeling ons ermee gaan lopen bemoeien. Moeten die rododendrons niet wat gesnoeid? Mag boom 4 op de Brink blijven staan? En meer van dit soort vragen. Wij hebben andere taken en verantwoordelijkheden. Ik moet nog een heleboel dingen noemen die ik nu heb laten liggen of verstopt heb in andere punten. Sociale woningbouw, energietransitie, veiligheid, sport, mobiliteit, OZB niet te vergeten, eenzaamheid en nog ontzettend veel andere dingen, maar ik mag en moet misschien zelfs al afronden. Maar gelukkig komt er nog een tweede termijn. Ik heb voor de zekerheid mijn verstopte vragen maar heel even concreet gemaakt, want daar komen ze. Hoe gaat er met de opbrengst van het verkochte tafelzilver, eerder aangeduid ook met kroonjuwelen, nou, daar is het slecht mee afgelopen weet ik toevallig, hoe gaan de opbrengsten van het verkochte tafelzilver en hoe gaat het besteed worden zodat het mogelijk geïnterpreteerd zal worden als een investering? Wat zijn de succesfactoren die geleid hebben tot de geweldige verbetering van de biodiversiteit zodat de subsidie voor Nederland zoemt geschrapt kan worden? Waarom kan er pas over twee jaar 0,4 fte in het college worden geschrapt? Op welke termijn zouden de hekken op de Stationsweg, Hilversumseweg verwijderd kunnen worden? Zou de gemeente een onderzoek kunnen laten starten naar de consequenties van betaald parkeren? Hoeveel eerder zal het college een echt sluitende begroting kunnen maken? Uiteraard bedank ik het college al op voorhand voor de mooie en heldere antwoorden, en hopelijk is dit mijn voorlaatste bijdrage aan een begroetingsbijeenkomst, en word ik snel opgevolgd door een 25 jaar en 20 kg jongere groene Laarder. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Vos. Ik stel het volgende voor: we schorsen kort, zodat het college zich kan beramen op de beantwoording van een aantal gestelde vragen. Dat doen wij niet langer dan 10 minuten. Voor die 10 minuten heb ik het volgende verzoek aan u: blijft u zitten, behalve als u een sanitaire stop wil plegen of echt niet anders kan, houd 1,5 m afstand en zet uw mondkapje op, want het is precies zoals de heer Van den Berg zegt: wij hebben hier ook in deze fysieke vergadering een voorbeeldfunctie. Ik schors hierbij de vergadering en ik zie u over 10 minuten.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de raadsvergadering na de schorsing. Voor de volledigheid: er zijn in de teksten, sommige inbrengen van sommige fracties hebben aangegeven dat ze een motie op het punt gingen indienen. Andere fracties hebben dat nog niet gedaan. De moties zijn ondertekend en onderdeel van de vergadering, maar we gaan er nog niet vanuit dat u ze hebt ingediend. We horen de eerste termijn van het college, dus het college gaat nu nog niet in op de moties en amendementen. Komt u daar dan vooral in uw repliek verder op terug dan kan het college er daarna op reageren. Dan geef ik nu als eerste het woord aan wethouder Peter Calis, de wethouder van financiën, die als eerste namens het college een reactie zal geven. Daarna de heer Stam, en daarna mevrouw Van Hunnik en daarna ik zelf. Meneer Calis, gaat uw gang.

De heer Calis: Dank u wel, voorzitter. Ja, of de eerste plaats wil ik toch zeggen dat ik heel veel positieve reacties zie van uw raad. Ook complimenten. Er worden ook heel veel zorgen geuit die ik absoluut deel. Het is wel natuurlijk zo dat Laren niet alleen in vele onderzoeken, maar ook breed gezien wordt als een fantastisch dorp waar het heerlijk wonen is, waar het heerlijk toeven is, met een ongekend hoog niveau van voorzieningen wat ook duidelijk naar voren komt in onze begroting, dat dat moeilijk is om dat allemaal in stand te houden, en dat geldt ook voor het sociaal domein. Een fenomeen wat zich in heel Nederland openbaart waarvan we ook meer dan eens gezegd hebben: hier schieten de nationale overheid tekort met het overhevelen van taken naar gemeenten, en daar niet de benodigde middelen voor ter beschikking te stellen. Het is ook duidelijk dat met het oog op de komende verkiezingen, de nationale verkiezingen in maart, en waarschijnlijk nog een behoorlijke formatieperiode daarachter. Het nieuwe kabinet zal daar zich over gaan uitspreken, hopen wij, maar dat het toch wel even op zich kan laten wachten. Als we naar de voorliggende begroting kijken dan is er natuurlijk een aanmerkelijk tekort nog voor 2021, nog groter voor 2022 en zien we een zeer klein positief resultaat geprognoseerd voor '23 en wat groter voor '24. Dat is uiteraard enorm zorgelijk, en wees jullie ervan overtuigd dat het college en ook ikzelf erg enorm op een vinkentouw zitten om die tekorten verder terug te dringen. Ik kan u bijvoorbeeld vertellen: gisteren was er een overleg tussen de wethouder financiën van de Gooi en Vechtstreek waarin wij een brief hebben opgesteld naar verbonden partijen, met name naar de regio Gooi en Vechtstreek, en naar de veiligheidsregio waarin wij verzoeken om besparende maatregelen en bezuinigingen van enkele procenten die meegenomen zouden moeten worden in een Kaderbrief 2022 die natuurlijk nu voorligt. In die vergadering hebben we ook de regio uitgenodigd voor commentaar en ook de veiligheidsregio. De regio zegt: wij zijn van jullie allemaal, dus wij doen mee en we stellen ons positief op en we gaan kijken hoe we dat moeten realiseren. De veiligheidsregio zegt: nou, ik begrijp niet waar jullie het lef vandaan hebben om dit te vragen, want het wordt allemaal duurder, en als jullie die brief sturen zullen we dat punt voor punt weerleggen. Dat is een totaal andere houding. Ja, ook hier wordt gezegd: gaat u prudent om met de bezuinigingen? Uiteraard doen we dat, maar u moet ook beseffen dat in het licht van deze begroting in deze precare cijfers als penningmeester van Laren ik het mij niet kan veroorloven of wel begrip te hebben, want voor zowel verbonden partijen als partijen met subsidies die zullen mij allemaal, zo ook het college, prima kunnen uitleggen waarom wat zij doen heel noodzakelijk is, hoe ze het beter kunnen doen en waarom ze daarvoor meer geld hebben, meer geld nodig hebben. En dat is een

discussie die ik ook met uw raad voer waarvan we zeggen: ja, daar hebben we alle begrip voor, daar zullen we overleg over hebben. Ook zoals de heer Wegter al aandrong op overleg met de partijen, maar het is ook zo dat we zeggen: wij nemen hier een taakstellende begroting op om te zien hoe we daar in de begroting mee uit moeten komen. Een paar punten die ik wel uit de partijen wil halen. Het CDA maakt een referentie naar bouwleges, om dat te uniformeren door heel Nederland. Leges is een algemeenheid, en dat geldt ook voor de opmerking over afvalstoffenheffing van mevrouw Timmerman van liberaal Laren. Leges zijn in principe kostendekkend, en de afvalstoffenheffing gaat omhoog in Laren omdat de kosten van GAD ook omhooggaan. De bouwleges zijn nu voorgesteld van te verhogen 4,1 naar 4,6% en blijven daarmee nog ernstig achter bij de kosten die we daarvoor maken. Dus u moet zien dat dat in stappen aangepast wordt, want het zijn natuurlijk toch forse bedragen die uiteindelijk bij de burger terechtkomen. U vraagt ook: hoe staat het met de nieuwe manier van taxeren in de WOZ-waardes, waarin de waarderingskamer heeft gezegd: u moet als een van de criteria vierkante meters gaan meenemen. Dat is al een tijdje aangekondigd. Dat is een project waar men zich zeer van bewust is, en wat waarschijnlijk ook een rol zal spelen in het onderzoek naar de mogelijke overdracht van de belastingtaken naar Huizen. De heer Van den Berg refereerde daar ook aan, dat op initiatief van destijds de VVD waarin het college had voorgesteld om alle drie de gemeentes de belastingtaken uit te laten besteden aan Baarn, zei de VVD: wij willen wel eerst een behoorlijk alternatief zien. Gaat u dat dan netjes onderzoeken wie nou de beste partner daarvoor is. Daar hebben we een onderzoek naar uit laten voeren. Daar kwam de grote organisatie BGAU als één van de betere tevoorschijn, eigenlijk de beste, en op de tweede plaats Huizen. Dus wij hebben het gesprek geopend met BGAU die tot onze grote verrassing zei: Heel fijn dat u ons heeft uitgenodigd en jammer dat we steeds al ja hebben gezegd op uw uitnodiging tot dansen, maar nu we de vloer op moeten blijven we liever zitten, want we zijn te druk en dit en dat. Dus BGAU had geen ruimte om de belastingtaken van Laren op zich te nemen. Indachtig de toen al commentaar van het CDA, mijnheer Van den Berg, Huizen kwam daar als sterkste tweede partij tevoorschijn, en ook in bestuurlijke gesprekken met Huizen hebben wij geconcludeerd, gezegd: wij kunnen hier niet alleen synergievoordelen met Blaricum behalen, omdat we dat samendoen, maar precies zijn er ook overwegingen waarin ik mij zeer kan vinden in de heer Van de Berg die zegt: dit versterkt de samenwerking met Huizen, dit versterkt de samenwerking binnen de regio, en kunnen we ook zien als een uitbreiding van de samenwerking die we al in de raad BEL hebben. Dus wij zullen zeer binnenkort beginnen met het proces van het bekijken hoe de belastingtaken van Laren en Blaricum overgedragen kunnen worden aan Huizen. Ik moet daar duidelijk bij zeggen dat zowel Huizen als Laren en Blaricum – ik spreek alleen voor Laren – maar de mogelijkheid hebben om op een gegeven ogenblik te zeggen: als de vlag er zo voorstaat dan gaat dat niet door. Ik wil verder eventjes naar Larens Behoud. Larens Behoud had vooral suggesties over besparing op Centrumplan en Brinkplan, opmerkingen over subsidie van het zwembad. Misschien dat ik daarvoor het woord even aan wethouder Stam mag geven, voorzitter? Ja? Die luistert niet. Is het de bedoeling dat ik eerst... dat de wethouder van financiën eerst alle partijen langsgaat of zullen we partij de vragen beantwoorden?

De voorzitter: De wethouder beantwoordt eerst alle vragen van alle partijen, en daarna krijgt het volgend collegelid het woord.

De heer Calis: Oké. Dan kom ik bij de opmerking van D66 over de lage prestatie van financiën van Laren. Ik heb daar in mijn inleiding al wat van gezegd. Deze begroting wordt niet gemaakt om goede financiële prestaties te laten zien. De begroting wordt gemaakt om maximale voorzieningen en maximale service aan de inwoners van Laren te verlenen tegen zo laag mogelijke kosten. En die criteria zijn het gevolg van beslissingen in het verleden. Kan dat beter gemaakt worden? Ja. Er is ook gesuggereerd door partijen: gebruik u nu de incidentele middelen die vrijkomen, of laten we zeggen het vrijvallen van zo'n fonds voor het Brinkplan, gebruik je dat om leningen af te lossen? Wij hebben een zeer strikt, dat heet een treasurybeleid, kasgeldbeleid, waarin we

voortdurend kijken hoe Laren financieel het beste gediend is wat betreft de leningen. Daarin worden we ook door de realiteit begrensd, want, bijvoorbeeld, er is een suggestie geweest: kijkt u naar lening voor het zwembad, kunt u dat niet oversluiten? Daar is naar gekeken en de leningsovereenkomst sluit dat volledig uit, dus dat kan niet. Maar andere leningen zijn zeker onderwerp van voortdurende attentie en, moet ik er wel bij zeggen dat natuurlijk op dit ogenblik de rente historisch laag is, en wat dat betreft Laren ook weinig risico's en weinig lasten hoeft te dragen. De OZB, ja. Dat is zoals u weet een van mijn favoriete onderwerpen. Ik meen dat we daar de vorige keer al uitgebreid bij hebben stilgestaan. Ik heb het idee dat D66 niet gelukkig is met de wet op de WOZ of wil aantonen dat de gemeente het verkeerd uitvoert, maar ik denk als u een indringende, gedetailleerde analyse wilt hebben van de afgelopen vijf jaar over de bedragen die zijn geheven in relatie tot de WOZ, hoe dat gegaan is dan moet daar bij die analyse ook betrokken worden de variaties in de WOZ, de waarde onroerende zaken, die beïnvloed worden door hertaxaties, bezwaarschriften, uitbreidingen. Ik heb de betreffende ambtenaren om een gedetailleerde toelichting gevraagd en dan word ik ondergesneeuwd onder een grote Excelsheet waarin ik dan al die stappen na ga en niet anders kan concluderen dat wat op het oog bevreesde percentages zijn door de gedetailleerde berekeningen, enorm blijkt te kloppen. En daar wil ik de heer Wegter graag in meenemen, maar ik denk ook voor de percentages die we nu hanteren de wet op de WOZ, de OZB zegt: wij moeten één tarief hanteren. Dat tarief corrigeren we met een gemiddelde waardeverhoging. Het effect daarvan is dat mensen met een huis die minder dan een gemiddelde waardeverhoging omhooggaan in WOZ, die hebben daar voordeel bij, want die betalen minder OZB. Die zie hun aanslag in absolute euro's naar beneden gaan, en mensen die een huis hebben met een stijging van meer dan, in dit geval voor volgend jaar berekend, $10 \frac{1}{2}$ %. Als je huis 20, 30% omhoog gaat dan ga je dus meer betalen, maar de wet schrijft voor dat we maar één tarief kunnen hanteren. Als D66 dan voorstelt om dit te corrigeren, ja, dan zou ik wel eens willen weten hoe dat zou moeten, want moeten we al die mensen die te weinig betalen dan ook terugbetalen? En de mensen die van 30% omhooggegaan zijn moeten die meer gecompenseerd worden? Wij hebben het systeem toegepast zoals we naar beste weten en kunnen, gebaseerd op de informatie die we toen hadden, volgens de wet op de WOZ en de instructies van de waarderingskamer, meer kan ik er niet van maken, met alleen de toevoeging dat als we naar de totale OZB kijken en ook naar de opbrengst niet-woningen. Opbrengst niet-woningen is vorig jaar ernstig achtergebleven, dus de totale OZB-opbrengst was aanmerkelijk minder dan begroot. OZB niet-woningen geeft mij de gelegenheid om ook in te gaan op een opmerking dat Bijzonder Laren enorm stijgt, en dat de gemeente daaraan zou bijdragen. Ja, in de aanslag OZB niet-woningen daar heeft Bijzonder Laren ons gevraagd een opslag in mee te nemen voor betaling van Bijzonder Laren dorpsfonds. En dat was afgesproken, een paar jaar geleden, van 75.000 per jaar te groeien naar 100, 125 en voor 2021 € 150.000. In overleg met Bijzonder Laren hebben we in elk geval besloten om deze stijging voor volgend jaar niet door te laten gaan. De bijdrage op 125.000 te hanteren. Daar zit geen cent van de gemeente bij, want die opslag wordt alleen gefaciliteerd door de gemeente, en het is zo dat in de verrekening houden wij rekening met het feit of alle ozb zoals we die ook begroot hebben binnenkomt, want als dat minder is dan verrekenen we dat met de uitkering aan Bijzonder Laren. Dus om het wat inzichtelijker te maken, wij zeggen: dit is € 125.000 zit in de opbrengsten van de ozb niet-woningen. Als de ozb niet-woningen in plaats van 100% 90% wordt dan zullen wij van de 125.000 slechts 90% uitkeren.

De voorzitter: U maakt het spannend, wethouder Calis.

De heer Calis: Ja, ik kijk wat ik nog meer mis. Ja, ik dacht, ik meen, de VVD maakte een opmerking over de representatie dat dat slechts € 750 zou zijn. Ja, ik meen dat we dat met € 10.000 hebben teruggebracht, maar al die bedragen, al die verschillende bedragen, die illustreren naar ons idee het niveau, het detailniveau, waarop wij hebben gekeken welke bezuinigingen er mogelijk zijn. Coronafonds, daar zal ik graag op ingaan als we dat op de agenda hebben staan, voorzitter. En dan wil ik nu ruimte geven aan mijn collega's.

De voorzitter: Helder. Dank aan de heer Calis. Dan geef ik het woord aan de heer Stam. Voordat de heer Stam gaat spreken, volgens mij had de vraag van de VVD er betrekking op wat de totale bezuiniging was op de postrepresentatie. Misschien kan dat ondertussen nog even uitgezocht worden? Dat was de vraag. Mijnheer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik zal proberen wat samenvattend uw antwoord te geven, de raad antwoord te geven op vragen die hier en daar door verschillende partijen zijn gesteld. Er zijn wat vragen gesteld over wat genoemd wordt tafelzilver, respectievelijk kroonjuwelen. Daar worden bijzondere dingen naar verwezen zoals het Hertenkamp. Nou, het college is niet van plan om het Hertenkamp af te schaffen, nog daar hekken te verwijderen, maar we hebben net een rapportage over het Hertenkamp gegeven, en ik neem aan dat de raad accepteert dat dat een serieus rapport is, en dat we ermee verder willen. Even ingaan op een aantal zaken zoals door een aantal raadsleden gezegd is: de ambtswoning. De ambtswoning is vanochtend - is goed om toch even te melden - een raadsinformatiebrief aan u verstuurt nadat vanochtend door het college, wat ik mocht vertegenwoordigen, een koopovereenkomst is gesloten met een partij die het hoogste bod heeft gedaan, en u kunt dat in de RIB terugvinden. En de bedoeling is dat we nog dit jaar de levering zullen laten passeren zodat het geld in ieder geval ook dit jaar voor ons aanwezig is. En dat stelt ons gelukkig ook in staat om dat coronafonds te vullen nadat het via een boekhoudkundige weg natuurlijk langs de Algemene Reserve is gegaan om in het coronafonds terecht te komen. Een belangrijk punt is toch dat ik in eerdere instanties wel eens heb aangegeven of je dat nou kroonjuwelen wilt noemen, ik vind dat nogal een merkwaardige term zeker met kroon nogal aan corona doet denken, maar die ambtswoning is natuurlijk de eerste dat we natuurlijk met u in overleg hebben besproken en dat levert ook de nodige pecunia op. En we zijn in overleg om nu met u binnenkort, en dat zal december worden, de eerste discussie te hebben over de toekomst van de Lichtweide. En ik heb inmiddels, zoals in het coalitieakkoord ook staat, en ook aan u aangegeven, een onderzoek gestart naar de toekomst van het raadhuis, en ik zal graag binnenkort een overleg binnen het college ook een plan van aanpak laten zien hoe we dat aan de raad, met de raad kunnen delen om ook aan te geven wat voor bestemmingen wij daar wensen te geven. Maar je praat over vrij forse bedragen die voor een belangrijk deel, natuurlijk, naar het coronafonds kunnen, een ander deel naar Algemene Reserve kunnen om die Algemene Reserve te versterken, en misschien ook andere doelen kunnen dienen waar we het ook met elkaar over eens zouden kunnen worden. Ik kijk er niet naar zoals andere, alsof wij bezig zijn de kroonjuwelen op marktplaats te zetten. Ik vind dat nogal een denigrerende opmerking voor een college wat op een serieuze manier probeert dat geld bij elkaar te krijgen voor zaken die geen functie hebben naar onze opvattingen in ieder geval. Dan wordt er bijvoorbeeld ook gezegd: wilt u zo vriendelijk zijn de brandweerkazerne en de woningen die erboven zijn ook maar even te verkopen. Dat lijkt mij een buitengewoon onverstandige maatregel. Wij zijn gelukkig, en de burgemeester is daar denk ik een welsprekend voorbeeld van of een vertegenwoordiger van, moet ik zeggen, dat we gelukkig zijn met het feit dat we gelukkig een brandweer hebben in het dorp, en dat waar het nodig is ook gebruik van die brandweer kunnen maken. En ik zou willen voorstellen dat u, aan u, om dat vooral zo te laten. Dan even over De Biezem. Er wordt gesproken over afstand met regie vanuit de gemeente. Nou, wat we daar hebben is een SBL-bestuur wat ik beschouw als een buitengewoon professioneel en zeer vakkundige bestuur. Het is een bestuur wat ons in de gelegenheid heeft gesteld drie, vier jaar geleden – zelfs mijn voorganger is daar nog bij betrokken geweest – om ze de gelegenheid te geven om voor 4 1/2 miljoen een zwembad te bouwen wat ze op eigen initiatief, niet op eigen initiatief, maar met eigen inspanningen voor elkaar hebben gekregen binnen de begroting. Om maar aan te duiden dat het een buitengewoon professionele club is die dat heel professioneel ook leidt. Waarom zegt het bestuur, het college op dit moment: we gaan nog niet met een plan voor bezuiniging komen. We hebben uitgebreid onderzoek laten doen door Sportfondsenbaden en die komen tot de overtuiging dat daar geen bezuinigingen mogelijk zijn. Ik heb aangegeven aan de raad om zo snel mogelijk

met de raad en het bestuur in gesprek te komen om eens te kijken, om ons nog eens te laten uitleggen hoe dat in elkaar zit, en ik laat u dat graag binnenkort maak ik daar even die afspraak met u. Dan ja: is er geen Visie op bezuinigingen? Of er wordt bezuinigd zonder visie, wordt er gezegd, door een aantal partijen. Ik vind dat van niet. Ik vind dat... Kijk, het voorbeeld van sport wordt genoemd. Ik heb in mijn laatste column nog eens uit proberen te leggen dat we een buitengewoon actief verenigingsleven hebben. We hebben misschien wel 4000 leden die op dit moment op allerlei manieren actief zijn in het dorp op het gebied van hockey, voetbal, tennis, scouting, ga zo maar door. Om nog maar allerlei andere vrijwilligersorganisaties niet te noemen, maar op het gebied van sport hebben wij op dit moment, denk ik, 3000, 3500 kinderen die buitengewoon actief worden beziggehouden, en daarom vindt het college het buitengewoon belangrijk dat ook die voorziening overeind blijft. We zien op dit moment het feit dat de sport niet in staat is de sponsoring zo makkelijk te vinden als 10 of 20 jaar geleden, de aanleiding om wel degelijk die sport te blijven steunen. En het feit dat dat in de periode na dit college nog niet in de begroting is opgenomen betekent alleen maar dat we dat graag aan het volgend college overlaten, want het gaat om fors geld. Ik kan niet anders zeggen, en daar steun ik de opmerking van de VVD ook bij dat sport voor ons, voor wat mij betreft in ieder geval iets is wat we moeten blijven steunen gezien het grote maatschappelijk belang. Het brengt mij ook even op de opmerking die gemaakt is over het schrappen van het bedrag dat we hebben gereserveerd voor het Centrumplan. Ik was ook zelf gelukkig met de opmerking van mijnheer Vos die zegt: je moet natuurlijk investeren. En ik heb al eens genoemd: je moet contra intuïtief investeren in deze tijden waar het buitengewoon lastig is voor middenstand, voor de horeca of de winkeliers om hun hoofd boven water te houden. Dat geldt met name voor de non-food, maar het geldt ook voor de horeca. Juist dan zou je moeten zeggen we moeten proberen te investeren in het dorp. Natuurlijk ook in de groene structuur, ook in de schoonheid van het dorp, letterlijk de schoonheid van het dorp. En ik zal dan daar ook voor willen pleiten om dat overeind te houden. Dan een opmerking van de VVD over statushouders. Ik ben inmiddels in mijn zevende jaar, geloof ik als wethouder. De raad heeft zich nooit buitengewoon geïnteresseerd, moet ik zeggen, voor de statushouders. Ik rapporteer daar regelmatig over. Het is een simpele zaak. Het rijk heeft daar maatregelen voor. Het rijk heeft de provincie gemandateerd om daar toezicht op te houden en als wij niet doen wat het rijk of de overheid in het algemeen van ons verlangt dan zal de provincie in de plaats van de gemeente treden en daarin maatregelen gaan nemen. Ik ben dus niet een groot voorstander van het idee van de VVD. Ik vind tegelijkertijd dat het zo moet zijn dat als het gaat om de bouw van sociale woningen, beschikbaar krijgen van sociale woningen in de nieuwbouw, kunnen we altijd voorrang verlenen aan diegene die uit Laren komen. Op dit moment zijn wij bezig om de vier sociale woningen die bij Biezendaal zijn gebouwd, om die toe te wijzen. Daar zijn criteria voor ontwikkeld waar we hebben gezegd: je moet minstens, ook in relatie tot Biezendaal Johanneshove, de eerste criterium ouder dan 55 jaar, maar je moet wel een sociale woning achterlaten. Dat betekent dus dat... En je moet in Laren wonen. En ik verwacht dat ook die woningen zullen worden bezet door mensen uit Laren die een sociale woning achterlaten. Althans weer de gelegenheid geeft om de doorstroming tot stand te brengen. Nou, wat betreft de ruimtelijke ordening. Ik kom zeer binnenkort in de komende maanden met behoorlijk wat voorstellen naar de raad toe. Dat zal in ieder geval, mocht dat dan worden aangenomen, de wethouder van financiën blij zal stemmen als het gaat om leges. Het zal ook de ozb verhogen, dus wat dat betreft is het goed. Dus ik ben, als er gepleit voor voortvarendheid in aanpak, dan zal ik dat uiteraard van harte ondersteunen. Nogmaals, we hebben op dit moment 17, 18% sociale woningbouw en we hebben afgesproken met de raad in de nota woningbouw dat we een derde sociaal zullen doen. En ik heb altijd gezegd: het ziet er ook naar uit dat de woningen die we in de komende jaren zullen bouwen, hebben gebouwd voor een deel, dat daar tenminste een derde, inderdaad, sociale woningbouw zal zijn. En daar ben ik op zichzelf tevreden mee, en dat vertegenwoordigd ook mijn partij, natuurlijk, als het gaat om de Volkspartij Voor Vrijheid en Democratie. Dan heb ik verder geen opmerkingen op dit moment anders dan degene die ik al gemaakt heb.

De voorzitter: Ik kijk ook nog even rond en ik zie ook geen fronsen hier en daar, dus mijnheer Stam dank voor uw eerste termijn. Het woord is aan mevrouw Van Hunnik om namens het college in eerste termijn te reageren. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Hunnik: Dank u wel, voorzitter. U bent allen als fracties begonnen over corona, en ik wou daar toch iets over zeggen, omdat dat mijn portefeuille met name heel erg raakt. Het heeft de werkzaamheden van de ambtenaren, maar ook van de instellingen, de scholen en alle maatschappelijke organisaties enorm op de kop gezet. En ik wou hier, ik denk namens ons allen, in ieder geval namens het college, mijn dank uitspreken aan al deze partijen die zich als geen ander hebben ingespannen, maar ook speciaal aan onze ambtenaren, want die vergeten we nog wel eens. Die hebben echt zich tot het tandvlees aan het werk gesteld en hebben enorm veel bereikt, want we hebben een aantal evenementen moeten afgelasten. Ik hoorde daarnet een paar evenementen noemen, maar dat geldt zeker ook voor de vrijwilligersavond, de Dag van de Mantelzorg onlangs, maar ook het Erfgoedfestival wat we van plan waren te gaan vieren. We hebben daar andere voorzieningen of andere evenementen voor bedacht, maar het neemt niet weg dat ik het toch een keer hier gezegd wil hebben dat het een enorme inspanning is geweest, en nog steeds voor alle partijen waar ik het net over heb gehad. Dan over de ingrepen en bezuinigingsmaatregelen. Als het gaat over het sociaal domein dan constateer ik dat de wij in het college, maar ook met andere wethouders in haar BEL-verband en in de regio met het hoofd, maar vooral ook altijd met het hart zijn blijven werken. Ik wil het toch zeggen, omdat ik de indruk wil wegnemen dat wij niet als college niet, maar ook niet als wethouder sociaal domein met aandacht en vooral ook liefde, maar zeker ook met prudentie aan de slag zijn. Deze tijd vraagt om ingrepen die pijn doen. Die doen niet alleen pijn bij de inwoners, maar ook bij de wethouders zelf. Ik wou dat toch een keer zeggen, want u moet niet vergeten dat dit een tijd is ... Je bent geen wethouder geworden om alleen maar over cijfers te praten. Je bent wethouder geworden sociaal domein, omdat je een gevoel hebt bij de inhoud van de portefeuille, en nu word je gedwongen, en dat is ook nodig, dat ben ik me ook heel erg bewust, om toch veel meer met het hoofd te kijken. Maar niettemin, dat hebben we gedaan. Dat is ook noodzakelijk, maar dat betekent niet dat het niet meer dan netjes gebeurt zoals wij in het coalitieakkoord met elkaar hebben afgesproken. Dat betekent ook dat de zorg voorop blijft staan. De kwaliteit van de zorg ook. Wat wij proberen te doen is de instroom, dus de instroom naar voorzieningen te beperken en de uitstroom te bevorderen. Aan die knoppen draaien wij op dit moment, en in haar BEL-verband, als het gaat om de instroom hebben we een aanzienlijke partijmaatregelen klaarstaan en die gaan niet in over een paar jaar, mijnheer De Bondt, die gaan in in januari 2021. En we hopen dat we ook in dat jaar, gedurende dat jaar al de eerste signalen gaan zien en de eerste verbeteringen in de financiële situatie. Dat neemt niet weg dat wij nog steeds moeten werken met openeinderegelingen, en vandaar dat wij ook in risicoparagraaf nog een aanzienlijk bedrag hebben opgenomen, en dat heeft puur te maken met die openeinderegelingen, want die hebben wij nu eenmaal niet in de hand. Voor wat betreft onze inspanningen, ook van collega's overigens, collega's van financiën maar ook collega's binnen het sociaal domein om bij de overheid aan de bel te trekken, nou, die zijn zo omvangrijk geweest. We hebben filmpjes gestuurd, we hebben interviews gehad, we hebben gesprekken gehad, VNG is erop uitgegaan, en onlangs nog is er een gesprek geweest met Hugo De Jonge over de toenemende omvang van kosten huishoudelijke hulp omdat daar nu eenmaal een abonnementstarief voor geldt. Hugo De Jonge heeft gezegd: het spijt mij, ik doe hier niks aan. En dat is een hard gelag, want de gemeentes lopen met name op dat punt leeg. Dat geeft maar aan dat we op dit moment echt wat dat betreft aan het kortste eind trekken. Dat betekent dat we dus zelf moeten gaan ingrijpen. En als ik het heb over het lokale sociale beleid dan is het zo dat ik het accent juist wil leggen met het college op het preventief voorveld om daarmee te voorkomen dat je in de voorzieningen terecht komt, en ik heb daarin geïnvesteerd op een manier zodat je zorgt dat je je dubbelingen in het voorveld schrapt, maar daardoor wel kunt investeren, gericht op basis van je visie. En die visie is wat mij betreft: de jeugd moet versterkt worden en de ouderen. Dus op jeugd wordt geen euro

bezuinigd. Dat wil ik hier maar even gezegd worden. Even kijken, wat ik ook nog, maar dat heb ik al eerder verteld. We hebben een praktijk ondersteuning jeugd aangesteld of gaan we aanstellen met ingang van volgend jaar bij de huisartsen. Daarbij hopen wij ook meer zicht te gaan krijgen op de problematiek van de jeugd. Als het gaat over de subsidies waar wij natuurlijk... Dat zijn onze partners, hé? Degene die de grootste subsidies ontvangen in ons dorp, zijn onze partners. En natuurlijk als je daarop gaat bezuinigen doet dat pijn, en ja, als je die boodschap geeft dan wordt dat niet altijd met heel veel vreugde ontvangen. Daar ben ik me ontzettend goed van bewust. Mijn collega Peter Calis ook, en wij zijn ook met deze partijen in gesprek. En als ik het heb over Hart van Laren dan is het zo dat we daar eigenlijk dagelijks mee in gesprek zijn om te praten over de financiële situatie en met de raad gaan we in gesprek over de herijking. Deze maand of, nee, volgende maand, krijgt u daarover nadere toelichting over het proces wat we met mekaar gaan bewandelen, en op dit moment zijn er gesprekken gaande met de partners die te maken hebben met het Brinkhuis, waaronder de bibliotheek. De bibliotheek is een hele belangrijke partij. Die staat wat mij betreft voor taalontwikkeling en die gaan we ook zeker handhaven, alleen in een andere vorm zodat het op een betere manier binnen Het Brinkhuis zijn rol kan hebben. Hetzelfde geldt voor het Singer. Met het Singer zijn wij ook in gesprek en gaan we nog in gesprek en we hebben dit voorstel gedaan omdat het ons het meest verstandige leek, maar wij kunnen daar natuurlijk om even terug te komen op het gezegde door de heer Wegter. Wij gaan natuurlijk met de partij die hier ook aanwezig is verder in gesprek, dus die gesprekken volgen nog. Even kijken of ik nu alle subsidietrekkers heb gehad. Volgens mij wel, dus dit is wat ik op dit moment wilde vertellen. Dank u.

De voorzitter: De heer Calis wenst nog een toevoeging te geven voordat...

De heer Calis: Nou, ja...

De voorzitter: De vierde portefeuillehouder het woord...

De heer Calis: U had een expliciete vraag gesteld namens de VVD. Dat is door onze zeer competente achterban even geverifieerd, en in de voorliggende begroting is de representatie van het college teruggebracht van 29.000 naar € 19.000, een besparing van € 10.000.

De voorzitter: Helder. Dank, mijnheer Calis voor deze toevoeging. Dan zijn er nog enkele punten in de inbrengen naar voren gekomen waarbij ik nog even daarop in zal gaan. Dat heeft betrekking op... De representatiekosten zijn beantwoord. Ik heb een vraag gehoord over de oriëntatie op Amsterdam. En die behoeft enige toelichting, namelijk de zin, behelst inzicht dat wij onderdeel zijn van de MRA, de Metropool regio Amsterdam. Het regionaal samenwerkingsverband wat boven de regio Gooi en Vechtstreek ligt, en wij hechten, ook al bevinden wij ons helemaal aan de rand van de MRA, er wel aan dat de regio Gooi en Vechtstreek ook in de MRA de pen vasthoudt over economische kansen, economische ontwikkelingen, ruimtelijke ontwikkelingen die voor de gehele metropoolregio gelden, en het puzzelstukje wat de regio Gooi en Vechtstreek daarin kan oplossen, de kansen die de regio Gooi en Vechtstreek daarin kan meepakken en dat wij als Laren er ook bepleitten dat de regio Gooi en Vechtstreek daar volwaardig aan tafel zit. Dat als toelichting op die passage. Dan heb ik enkele fracties zorgen horen uiten over de bezuiniging op het cameratoezicht. En die zorgen die begrijpt het college volledig, want het is ontzettend belangrijk dat wij in deze tijd pal staan voor een goed beleid op het gebied van openbare orde en veiligheid. Cameratoezicht is een onderdeel van het coalitieakkoord dat dit college uitvoert, en ook buiten de coalitiepartijen zijn ook andere partijen geweest die daar belang bij hechten. Wij hebben eerder dit jaar een abonnement genomen op het mobiel kunnen inzetten van camera's. Er zit geen abonnementsgeld aan, dus wij krijgen daar pas kosten voor op het moment dat wij die inzetten. Er is echter een evaluatiebrief in aantocht voor uw gemeente. Die is wat later dan gepland, maar onze medewerkers die zich bezighouden met openbare orde en veiligheid die staan

ook werkelijk in de frontlinie op dit moment in de uitvoering van de controlemaatregelen. Ik wil u wel meenemen in wat kort gezegd de brief behelst. U moet weten dat om camera's in te zetten dan leggen wij niet alleen gegevens vast van eventueel de mensen die een overtreding plegen, maar van buitengewoon veel deelnemers aan het verkeer, en dat moet je goed kunnen verantwoorden. En in de moderne verantwoordingsregels voor de inzet van cameratoezicht moet je ook wel echt behoorlijke serieuze veiligheidsissues hebben wil je dat kunnen verantwoorden. En vervolgens als je camera's hebt, permanent, moeten ook de gegevens die ze registreren worden uitgelezen en kunnen worden toegepast. En ik heb meerdere malen over cameratoezicht overleg gehad met de politie en onze medewerkers. En ook de mening van de politie is: ja, wij hebben problemen in Laren die we moeten aanpakken, we hebben woninginbraken, we hebben een auto-inbraken, we hebben natuurlijk ook de problematiek rondom de autospotters, maar wat ons betreft is het instrument camera's op dit moment niet een van de dingen waarmee we dat kunnen doen. De verantwoording vergt zoveel en de problematiek zoals die zich voordoet in Laren rechtvaardigt eigenlijk niet cameratoezicht op die schaal. Wat nog wel een interessant punt is om daarbij mee te nemen is dat wij in Laren buitengewoon veel particulier camera inzet hebben, en dat maakt bij een incident is het wel mogelijk om bij buurtonderzoek een zo'n camera vastgelegde beelden van particuliere camerabeelden te gebruiken bij het onderzoek. Ik weet niet wie er allemaal een hebben. Volgens mij, de ambtswoning heeft ook camera's op de woning. Er zijn veel meer particuliere panden op toegangswegen die die inzet hebben, dus wij verwachten dat we met het bestaande pakket eigenlijk die dingen goed kunnen aanpakken. Als u daar nog niet van overtuigd bent, volgende week is er een veiligheidsavond, een informatieavond waarbij onze beide teams van het Gooi presentatie zullen geven wat zijn de issues die zich op dit moment afspelen in Laren en in het Gooi, en hoe gaan wij dat aanpakken. Zij zullen ook daarin verantwoording afleggen waarom zij ook aangeven, of verantwoording afleggen, ze zullen daarin ook toelichten waarom, wat betreft, cameratoezicht eigenlijk niet op dit moment moet behoren tot het pakket van instrumenten die we doen. We gaan natuurlijk wel onverminderd door met het uitrollen van maatregelen om ook de donkere dagen, de problematiek rondom de donkere dagen, woninginbraken goed het hoofd te bieden. En als u zegt: we willen toch het budget op de begroting houden, dan gaan we natuurlijk heel goed verantwoorden welke activiteiten we daarvoor inzetten, maar die keuzes natuurlijk geheel aan u, maar daar komen we nog later op terug als de motie amendementen aan de orde komen. Dan zijn er vragen gesteld, daar is eigenlijk de vergadering mee begonnen, door de fractie van het CDA over corona en vergaderen als een gemeentebestuur. Wij hebben daar tot deze week in deze Begrotingsraad het standpunt over gehuldigd, en ik heb daar ook steeds overleg over gehad met de directeur van de GGD dat vergaderingen van de gemeente en het commissies behoren tot het vitaal proces, en indien we daarbij de veiligheidsmaatregelen in acht nemen die het RIVM koppelt aan vergaderen in de ruimtes zoals we die hier ook toepassen dat we dat op een veilige en verantwoorde manier op deze manier doen. Echter, wij zien toch een behoorlijke stijging van het aantal coronabesmettingen hier in het dorp en in de regio, en ook een aanscherping van de maatregelen deze week. Vandaar dat ik gisteren de fractievoorzitters heb uitgenodigd voor een extra vergadering van het presidium dat na afloop van deze Begrotingsraad zal plaatsvinden, waarbij ik opnieuw het vergaderen, de wijze van vergaderen, digitaal dan wel fysiek, agendeer. En met uw permissie denk ik dat het niet verstandig is als ik op dat overleg vooruitloop voordat ik aangeef wat mijn voorkeur heeft. Ik heb echter, na de heer Van den Berg twee fracties zich horen aansluiten bij eerder uitgedane uitspraken over corona en ik weet ongeveer hoe het verder ook de verdeling ligt. Dus ik ben eigenlijk vol vertrouwen over de uitkomsten van dat overleg. Wat dat betreft even mijn reactie op de verschillende inbrengen. Volgens mij zijn wij dan nu gekomen tot de pauze. Die zou plaatsvinden van 11:00 tot 11:15, en het is 11:50, dus wij lopen behoorlijk uit in de tijd, maar volgens mij moeten wij daarmee dan na de schorsing ervoor zorgen dat het vlot gaat. Ik schors daarmee de vergadering voor 5 minuten. Is dat voldoende? Heeft u zich dan voldoende kunnen voorbereiden op eigen repliek? Ik zie vol zelfvertrouwen fractievoorzitters knikken. We kunnen zelfs de pauze overslaan. Ja, ik kijk richting de griffie of hij dat ook aankan? Ja, ik kijk even

richting het college. De wethouder van financiën? Volgens mij kunnen we de pauze voor nu even overslaan en gewoon doorgaan met de repliek van de raad. Ja, ik zie ook de fractie van Liberaal Laren knikken. Dan geef ik het woord aan de repliek van de... Geef ik het woord aan de raad. En dan hou ik even de volgorde zoals wij die bij de algemene beschouwingen hadden, en dan begin ik bij de fractie van het CDA.

De heer Van den Berg: Voorzitter, dank u wel. Het college, dank voor de antwoorden, reacties. Wethouder Calis begon goed door het redelijk per partij langs te lopen. Naderhand werd het wat meer in algemene termen. Het brengt mij in deze tweede ronde om nog een aantal punten aan te stippen die onderbelicht zijn of niet beantwoord zijn, maar dan kijk ik ook naar mijn collega's. Misschien heb ik het ook niet duidelijk genoeg gesteld, maar dan nog maar een keer. Aanhangend uw laatste onderwerp over de corona. Daar wachten we gewoon de presidiumvergadering voor af. Maar vanuit dat goede voorbeeld wat wij we hebben was ik toch eigenlijk gewoon benieuwd, vanuit de openbare functie die we hebben, wie hier de corona-app gebruikt, of waarom. Je hoeft niet te zeggen waarom je hem niet gebruikt, maar als je het wel gebruikt, en daar heb ik nog niemand op zien aanslaan, helemaal niemand. Niet de wethouder, niet de voorzitter, maar ook geen collega raadsleden, en dat vind ik jammer, omdat dat juist, volgens mij, een uiting is van hoe wij ook als personen in dit openbaar bestuur erin staan. Dat gezegd hebbende loop ik nog een paar punten langs waar volgens mij, te weinig of niet op gereageerd is naar aanleiding van onze inbreng. En dan kijk ik even... Overigens is de heer Calis... krijgt van ons complimenten, omdat hij toch gewoon ook uit eigen beweging een aantal zaken aanhoudt die we aangekaart hebben zonder dat we daar nadrukkelijk over hoeven navragen, en als je kritiek hebt mag je soms ook een positief woord. En het is natuurlijk zo dat het helemaal geen gemakkelijke tijd is om wethouder financiën te zijn. Dat mag duidelijk zijn. Maar nog wel een paar aanvullende vragen die onderbelicht zijn. Misschien kan de wethouder nog een klein beetje zeggen over de forse bedragen die we hebben gekregen in de afgelopen periode uit bouwleges over de investering daarvan. Dat is nog een eerste vraag die niet echt aan de orde is geweest. Hij heeft goed uitgelegd hoe het zit met de verhoging van de bouwleges. Daar dacht ik wel: juist in de komende jaren gaan we nog flink bouwen, dus het zou best logisch kunnen zijn dat degene die nu gaan bouwen, ja, die krijgen weliswaar hogere bouwleges voor hun rekening, maar het juist eigenlijk een van de weinige logische manieren voor ons al gemeente om dat de innen. En de verhoging van 4,1 naar 4,6 en dat dat in een weg van geleidelijkheid gaat op het moment dat wij, zeg maar, kostendekkend zouden zijn, dan zijn wij waarschijnlijk uitgebouwd. Dus ik zou toch de wethouder nog eens extra willen vragen waarom niet gekozen is om bijvoorbeeld toch wat forser in de leges te stijgen, omdat dat gewoon, volgens mij, op dit moment iedereen aan het bouwen is vanwege corona, maar ook andere economieën draaiende houden, zou het wat ons betreft misschien die bouwleges nog wat meer kunnen stijgen. Dat zouden we graag van de wethouder horen. De volgende vraag die niet helemaal beantwoord is is de opmerking, schuine streep vraag, die ging over het BEL-zwembad in relatie tot de scouting. We hebben daar gesteld dat, wij betalen met zijn drieën het BEL-zwembad, maar dat is een voortdurende discussie. Dat de wethouder daar zijn uiterste best voor doet is wel volstrekt helder. Aan de andere kant doen wij nog weer een genereuze zet om de scouting fors te subsidiëren met een nieuwbouw. Nou, het college heeft uitgelegd waarom, maar wat wij missen als CDA is toch nog even die zakelijkheid. Want het is ook een kwestie van onderhandelen in die gesprekken tussen die drie gemeentes. Als je nou bijvoorbeeld het zwembad versus de scouting zet, maar daarbij ook, wat ook wel door anderen is geroepen, nou, de soms wat afwachtende houding van Eemnes of Blaricum ten opzichte van onderwerpen waarvoor wij aan de lat staan. Daar zou ik graag nog van de wethouder toch nog wat scherpte in zien of hij dat ook zo in zou willen brengen of dat hij dat ook gedaan heeft? De verkoop van het tafelzilver is genoemd. Ik begrijp dat de koopovereenkomst vanmorgen is gesloten, dus de wethouder was er vroeg bij. Nou, daar hebben we ook van gezegd als meerderheid in de gemeenteraad, de ambtswoning, de voormalige woning van burgemeester mag verkocht worden. Ik ben wel heel erg benieuwd hoe dat gaat voor de kerst, maar dat gaan we horen. Maar die vraag die we daarover

hadden is ook, en misschien is er wel antwoord op gegeven, is hoe je dat vrijkomende bedrag gaat investeren? Voorstel is om dat één op één in het coronafonds te stoppen, en we hebben gezegd: bent u bereid te onderzoeken? Die vraag is niet beantwoord anders dan dat er verteld is dat er een voorstel is om het in het coronafonds te stoppen dat nog aangenomen moet worden, maar dat wil ik toch nog wel even duiden in deze tweede termijn. Waar de wethouder even aan voorbij is gegaan was nog aan de beeldkwaliteit en de nieuwbouwactiviteiten op de houtzagerij en de roadblocks op de Kleine Brink hier bij de Zijtak. Het zal hem ontschoten zijn. Het is ook geen wereldvraag, maar het is wel een vraag die ook weer even wat luchtigheid brengt dat we het niet alleen maar over corona hebben, maar ook over het wonen in ons dorp. Die vraag is ook achterwege gebleven. Volgens mij, in het tweede termijn. Ja, er is van alles door iedereen al gezegd. Het is ingewikkeld. Het blijkt ook dat we vanuit het Rijk natuurlijk een strakke lijn gehouden wordt. Waar je dan op een gegeven moment wel of geen besluit voor neemt dat met deze begroting, is een vraag. Een vraag aan u nog, voorzitter. De provincie Noord-Holland heeft in een eerder stadium aangegeven wat minder nauw en strak te gaan zitten in de controle van gemeentelijke begrotingen, gelet op de hele coronaproblematiek... misschien zeg ik het toch eigenlijk verkeerd, voorzitter, maar misschien moet ik toch gewoon de wethouder financiën aankijken. Hoe we in relatie tot onze programmabegroting, meerjarenbegroting, op dit moment de stand van zaken is in het overleg met de provincie over onze begroting of hij daar nog iets over kan zeggen? In de lopende gesprekken die vast en zeker misschien wel gevoerd worden. Voorzitter, we zijn met het nog in te stellen coronafonds, liggen er nog een aantal moties en amendementen. Die zijn nog steeds niet ingebracht, dus ik schat zo in, ik kijk u even aan, dat dat nog even daarna komt als die ingebracht worden?

De voorzitter: Het is heel goed dat u die vraag stelt. Want die vraag had ik ook aan u. Ik ga ervan uit dat u nu in de tweede termijn uw moties en amendementen formeel indient, en anders ga ik ervanuit dat ze zijn ingediend.

De heer Van de Berg: Zal ik er dan maar van uitgaan dat ze ingediend zijn?

De voorzitter: Heel goed.

De heer Van de Berg: Dan ga ik daarop reageren. Het amendement van de VVD over de veiligheid en het cameratoezicht, daar heeft u net op gereageerd. Hoewel heel logisch, en ik zit al lang in de gemeenteraad, en ik ben al lang bij het openbaar bestuur in de gemeente Laren betrokken. Ik denk dat u wel een juist punt aansnijdt dat wat de waarde ervan is dat ze daar hangen. En als ze daar hangen, heb ik ook nog wel eens begrepen dat je ze eigenlijk in rechtszaken maar zeer beperkt kan gebruiken, en dat bij elkaar opgeteld vind ik het stoutmoedig van een college om ze eruit te halen zodat we dat amendement, dát amendement althans van de VVD niet steunen. Dan is er een volgend amendement. Dat is ingediend door Liberaal Laren, CDA en D66. Dat gaat over de ozb. Nou, dan spreekt de inhoud voor zich. Daar wachten we op wat de rest daarvan gaat zeggen. Dan is er nog een apart amendement van Liberaal Laren, en dat gaat over die formatie van het bestuur. Daar hebben wij zelf aangekaart, in augustus... Het was overigens zuur om dan te lezen vervolgens in de krant dat de wethouder, of het college eigenlijk, het balletje terugkrijgt. Ik weet wel wat we toen letterlijk opgeschreven hebben dat er twee, nou, twee wethouders, van drie naar twee, maar dat is opgeschreven, maar het gaat natuurlijk zoals terecht gezegd over de fte's. En wat er met name achterligt in die gedachte, en dat zie ik in dit amendement terugkomen, maar ik wil daar nog wel een aanvullende vraag stellen hoe het college dat ziet, is, dat ik me wel kan voorstellen bij die suggestie die wij gedaan hebben als CDA om terug te gaan in fte er vanuit gaande dat we een fulltime burgemeester erbij hebben gekregen, los van het feit dat er voldoende corona is, en iedereen het berendruk heeft, moet je soms ook wel gewoon toch op langere termijn kritisch blijven met wat doe je wel, en wat doe je niet. En ook als je gemeentelijke samenwerking, versterking

zoekt kan je misschien ook taken gaan verdelen daarin. Maar dan het amendement van Liberaal Laren om dat per 1 januari te doen, dat is natuurlijk wel op hele korte termijn. En ik kan mijn organisatie technisch gezien voorstellen dat dat niet te organiseren is op deze korte termijn, maar bijvoorbeeld wel op de termijn van 1 januari 2022, en daar zou ik graag van het college een reactie op zien alvorens te zeggen of we daarin meegaan of niet in meegaan. Dan een motie van D66. Die motie klinkt ook aantrekkelijk. Die motie gaat over de programmabegroting, gaat over... Ik moet even goed kijken, want tegenwoordig heb ik een leesbril... Om die subsidies met betrekking tot het Singer Laren en Hart van Laren om daar een aanpassing op te doen. Vooralsnog gaan we daar niet in mee. Dan is nog een motie van D66, die gaat dan over die ozb. Daar word ik zelfs nog in, hoe heet het, genoemd, maar het noemen wil niet altijd zeggen dat je het er ook meteen mee eens bent. Ik zou bij die motie toch nog heel graag willen dat de wethouder en nog even heel puntig ten aanzien van die motie reageert, omdat het ozb, zoals hij net ook al aangaf, best ingewikkeld is. Hij geeft ook wel eens al antwoorden waarvan ik denk: nou, het kan volgens mij nog iets anders voor zover mijn kennis en kunde reikt, maar ik laat onze beantwoording op die motie nog even afhangen van de beantwoording van de wethouder. En dan komt er nog een motie van Liberaal Laren en het CDA. En zojuist in de eerste schorsing kwam nog even collega Wegter vragen waarom ik dit nu toch zou mee tekenen. Omdat we dat noodfonds voor de corona niet in willen stellen. En dan kom je ook een beetje bij Bijzonder Laren, afdrachten via de ozb aan het bedrijfsleven. Iedereen heeft het heel zwaar, maar wij denken gewoon dat we het zelf ook zwaar hebben en het coronafonds instellen is, op zichzelf klinkt dat natuurlijk heel aardig, maar het is zo iets als in het reguliere dualisme. We zetten taken opzij, het college voert uit en de raad controleert achteraf of het gaat. En ik denk dat juist in deze motie de betrokkenheid zit van ons als partijen dat we heel graag nauw betrokken willen blijven zijn bij die besluitvorming. Je hoeft niet per definitie verdragend te werken. Ik ervaar zelf dat we verplicht thuis moeten werken, we zijn echt beter als ooit bereikbaar, omdat we vrij vlot als je dat wil, via Teams, dan wel via telefonisch contact met elkaar kan zoeken, en dit amendement van De liberaal en het CDA neigt ernaar toe dat wij dichter op de bal blijven zitten als gemeenteraad. Zo verduidelijk ik het, en dat is de reden dat wij niet anti een coronafonds zijn, maar wel heel nadrukkelijk erbij betrokken willen zijn. Maar dat zit niet in het voorstel van het college, en vandaar deze amendement. Dan komt er nog een motie over vuurwerk. Dat is natuurlijk weer een impopulair voorbeeld. Daar tekenen we niet mee, gaan we ook niet in mee al was het maar omdat toen die motie binnenkwam, en dat was woensdag 4 november, er ook in de krant stond dat er een vuurwerkverbod voor dit jaar dichterbij komt vanwege corona, en omdat we ook altijd het standpunt huldigen dat wij in principe de rijkswet en regelgeving vormen, en niet als een eilandje daar nog allerlei verzwarende wetten en regelgeving opleggen die ook nog eens een keer waarschijnlijk onhaalbaar zijn, en u als burgemeester daar ook nog zelfs verantwoordelijk voor bent, gaat ons dat veel te ver. Dus wij gaan niet met die motie mee. Nogmaals, niemand wil dierenleed, niemand wil het oorlogsgeweld van waar sommige bommen... want het is niet eens meer dat het regulier wettelijk toegestaan vuurwerk is. Het is vaak illegaal materiaal wat tot echt grote overlast zorgt. Daar gaat het niet over. Dit gaat over het algemene verhaal, maar wij denken dat we hiermee op het landelijk beleid vooruitlopen en we willen de zaken in Laren niet moeilijker maken als dat die landelijk al is. Dat was de laatste motie, en dan was ik weer bij het eerste amendement. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Van den Berg. Het is gebruikelijk bij een motie, amendement dat het college eerst even reageert zodat iedereen het advies van het college kan meewegen in zijn advies. U heeft een voorbeeld gegeven door het alvast mee te nemen. Ik vind ons eigenlijk altijd heel constructief en soepel in de heupen genoeg om alles op de juiste manier mee te kunnen wegen, dus als fracties het voorbeeld van de heer Van den Berg willen volgen kan dat natuurlijk, maar het college zal ook in haar eigen schorsing nog een keer de motie, amendementen bespreken en daarna ook het advies over geven. Maar ja, wie weet kunnen we

tijdwinst maken als u nu alvast meegeeft. Ik zie nog niemand... nergens breekt er blinde paniek uit in de zaal terwijl ik deze woorden spreek, dus we gaan gewoon door, en dan kom ik bij de fractie van Larens Behoud.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, dank u wel. Wat betreft de amendementen, denk ik moeten we ook even een knip maken tussen het vuurwerk discussieverhaal, want het is een motie vreemd aan de orde van de dag. Een apart agendapunt, dus daar wil ik helemaal niet op ingaan, want dan krijgen we de discussie die een en ander verward. Ik wilde graag in deze termijn ingaan op de beantwoording van de vragen die wij hebben gesteld door het college. En ik moet zeggen daar stak ons toch wel iets. Als we kijken naar de grote subsidiebijdrage die we hebben als gemeente Laren die wij geven dan is dat aan het Singer een onderhoudssubsidie, dan is dat een maatschappelijk doel, het Brinkhuis waar veel geld naar de bibliotheek gaat, onder andere, en naar de sportvoorzieningen, en dat is de Biezum, de grote geldgebruiker, zeg maar. En als ik de beantwoording hoor van de vragen dan zijn er twee dingen die mij bijzonder opvallen en waar ik dan toch nog een nadere uitleg van het college van zou willen, omdat ik het gewoon niet begrijp. We zijn heel erg taakstellend voor alle maatschappelijke instellingen en we hebben met elkaar in de Ronde gezegd: we gaan daar 20% afhalen. En nu komt wethouder Stam met: ja, ik heb gesproken met de stichting die het zwembad beheert, en ze kunnen echt niet bezuinigen en dat is nog een keer bevestigd door een overkoepelende club die dat ook vindt, en het is een hele professionele organisatie. Dan denk ik: potverdorie, alsof dus het Hart van Laren geen professionele organisatie heeft, het Singer geen professionele organisatie heeft, en dan denk ik: ja, ik vind dit eigenlijk een heel raar verhaal dat het zwembad hier niet kaderstellend wordt gebudgetteerd. Dus mijn voorstel zou alsnog zijn om gewoon de bezuiniging in te boeken voor het zwembad zoals die voor Singer open wordt behandeld. En er is echt een brief geschreven die er niet om liegt, en ik ben blij met de toezegging van wethouder Van Hunnik dat er in gesprek wordt gegaan, maar het gesprek is simpelweg met Singer ook niet goed verlopen. Er is te laat gereageerd, als ik het lees, er is niet goed meegedacht, er is niet op tijd een constructief voorstel op een andere manier ingeboekt, dus als we nu akkoord gaan met het zwembad is akkoord voor het bedrag zoals het hier staat, en Singer: ja, prima, we gaan nog even in gesprek en dan komen we weer met een voorstel. Dan vind ik dat een hele rare manier van appels met peren vergelijken. Dat doet ook geen recht aan de professionaliteit van het Singer, lijkt mij. Dus dat over het eerste punt, en het andere punt blijft het punt over het Centrumplan. Bij het Brinkplan hebben wij als raad met elkaar een motie aangenomen om het bedrag na kosten terug te storten in gewoon het normale begrotingsverhaal, en geen Algemene Reserve te handhaven. Vervolgens hebben wij een Centrumplan en daar staat op € 360.000 gereserveerd. We hebben als Larens Behoud in onze bezuinigingsvoorstellen die we allemaal konden indienen gezegd: we halen daar een ton van af, voor € 260.000 kan je prima ook iets doen voor de winkeliers en de ondernemers, en ik hoor wethouder Stam zeggen: we moeten daarin investeren. Helemaal mee eens, maar dat kan best een tandje minder. Dus ik verbaas me erover dat dat bedrag gewoon zo blijft staan, en ik wil eigenlijk aankondigen dat op het moment dat daar niet een bevredigend antwoord uitkomt dat wij in een schorsing straks voor de derde termijn een motie voorbereiden om alsnog die € 100.000 over te hevelen uit de Algemene Reserve gewoon naar de gewone begroting. Dus graag daar nog antwoord op, en, ja, dan zullen we de amendementen straks na de repliek van het college verder behandelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan kom ik bij de fractie van D66. Mijnheer Wegter, gaat uw gang.

De heer Wegter: Dank u wel, voorzitter. Het is ietwat hybride wat betreft de orde, heb ik de indruk. De heer Van den Berg beantwoordt al vrij gedetailleerd de verschillende amendementen en moties en ik begrijp van de voorzitter van Larens Behoud dat hij dat eigenlijk nog niet doet, en het eigenlijk afhangt wat het college zegt. Dat wordt een beetje ingewikkeld, denk ik. Ik heb ook zeer veel behoefte te horen wat het college wel allemaal over zaken vindt, maar goed. Dat gezegd zijnde, een voorlopige reactie van mijn kant. Ik doe het in

deze volgorde. Ik begin met mevrouw Van Hunnik met haar uitermate indringende antwoord. En waarbij zij zegt dat het een en ander pijn doet, en dat zelfs de wethouder daar last van heeft. Daar heb ik alle begrip voor. Het gaat zeker, als we over dit onderwerp praten, zullen we natuurlijk naar de cijfers moeten kijken en moeten voortdurend in de gaten houden dat het toch over mensen gaat, en dat dus een toonzetting nodig is die daarvoor begrip opbrengt. Dat gezegd zijnde, zijn we gedwongen vandaag om over de centen toch te praten en daar ontkomen we er niet aan dat we met elkaar moeten vaststellen dat de situatie uitermate zorgelijk blijft. Er is weinig of geen zicht op, denk ik, dat we in de eerstkomende jaren met de reële bezuinigingen kunnen rekenen, tenzij ik de wethouder verkeerd begrepen heb, want aan de andere kant zegt ze wel dat het aantal maatregelen kennelijk al per 1 januari volgend jaar ingaan. Maar aan de andere kant wordt in de toelichting gegeven dat niet eerder dan in 2023 of '24 gerekend kan worden met een bezuiniging van 2 tot 3 ton. Ik zou daar graag wat nadere toelichting over willen hebben van de zijde van mevrouw Van Hunnik hoe dit nu precies in mekaar zit. Wat is het effect van de maatregelen die we volgend jaar, dus blijkbaar in werking stellen? Wat is de geprojecteerde bezuiniging daarop, wetend dat aan andere kant er 190.000 als een soort buffer wordt aangemerkt om de opneinden altijd te kunnen opvangen? Ik zou dus wat meer gedetailleerd daarover geïnformeerd willen worden, en nogmaals, dat dit een pijnlijk dossier is, dat staat vast, en zeker in deze tijden van corona ben ik bang dat we in de komende tijden mogen, bij wijze, veel meer extra uitgaven kunnen verwachten dan op dit moment voorzien is. En dat die 190.000 zou wel eens kunnen zijn dat die verder ontoereikend is, en dan zitten we nog dieper in de problemen. En ik heb ook gehoord wat de voorzitter van de VVD vanochtend op dit onderwerp opmerkte. De zaak is uitermate zorgelijk en daar is weinig of geen zicht op dat we hieruit komen. Dan kom ik nog even terug bij diezelfde voorzitter van de VVD waar ik het in heel veel gevallen altijd mee eens ben. Maar hier, met betrekking tot die statushouders, moet ik toch zeggen, ben ik toch enigszins stupéfait. Dat is Frans om te zeggen dat ik verbaasd ben. Ik denk dat het goed is dat hij die reden die... dit betoog wat hij hierop afstak dat hij dat moet zenden naar zijn collega's die op het Binnenhof werkzaam zijn. Er zijn bepaalde afspraken gemaakt met instemming van de VVD op landelijk niveau waar de lokale bestuurders zich aan hebben te houden. De wethouder legde dat voortref... de competente wethouder, moet ik zeggen, legde dat voortreffelijk uit. En ik zou dus graag willen dat de heer De Bondt precies aangeeft waarom dat hij meent dat hij termen in de mond moet nemen als dat als Den Haag het lef heeft et cetera, hoe hij dat kan verenigen met het feit dat er ook een politieke verantwoordelijkheid is van zijn zelfde partij op landelijk niveau? Maar goed. Het is verder een punt van de VVD intern, en er zijn verkiezingen, komt binnenkort, en dan zullen we allemaal zien hoe dat afloopt. Overigens, hij hoeft zich geen zorgen te maken volgens de laatste peiling staat de VVD op 25% van de stemmen... Pardon, staat Rutte op 25% van de stemmen. Nu naar mijnheer Stam. Ik ben het toch grotendeels eens met de opmerkingen van de zijde van Larens Behoud als het gaat over de situatie het zwembad en de vergelijkingen die gemaakt worden met Singer. Maar dan moet ik nog toch precies van dezelfde mijnheer Loeff horen, hij zegt: je moet met gelijke maat meten. Singer heeft een professionele organisatie en zwembad heeft dat. Met betrekking tot zwembad horen we vanmorgen van dat de wethouder heeft gezegd: hij ziet geen kans om daar verder bezuinigingen in te voeren. En leningen zijn blijkbaar ook niet aan de orde, als ik het goed begrepen heb. En aan de andere kant zegt de heer Loeff: ja, bij Singer kan wél bezuinigd worden. Vindt hij dat echt of vindt hij dat we eigenlijk toch weer eerst het overleg moeten afwachten, zowel over het zwembad als over Singer, vooraleer we een definitief besluit nemen over de eventuele reductie van de subsidies in beide gevallen? Dat zou ik graag dat hij dat dus precies aangeeft, want we worden vandaag met de vraag geconfronteerd: wat besluiten we met betrekking tot Singer?

De voorzitter: De heer Wegter?

De heer Wegter: En ik wil graag weten van Larens Behoud of zij vandaag besluit om 20% reductie definitief te besluiten onafhankelijk van de vraag wat het verder overleg oplevert, wat ik begrijp. Het college zegt ook: we gaan natuurlijk overleggen. Maar ik wil graag weten wat het besluit vandaag van 20%, wat dat precies impliceert? Betekent dat dat we het definitief besluit 20%, tenzij het overleg nog iets anders overleefd of zeggen we: nee we nemen 20% als uitgangspunt, en gaan vervolgens aan de slag om te kijken waar we uitkomen. Dat zijn twee verschillende benaderingen en daarover moet volstrekte helderheid bestaan en op de publieke tribune is daar ook behoefte aan, denk ik.

De voorzitter: Mijnheer Wegter. Overigens, voor de luisteraars thuis, er is maar één iemand op de publieke tribune. '...'. Niet dat men denkt dat wij vanwege corona ook nog een overvolle tribune hier '...'. Mijnheer Loeff voor de interruptie.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, dank u wel. Nou, om heel helder zijn. De bezuiniging voor de Singer staat ingeboekt in de begroting. En dat is op zich een begroting die we gaan vaststellen. Ik vind het een heel sympathiek voorstel dat D66 nu in een amendement suggereert: laten we dat nog niet doen, en een beetje voorbarig, maar het is heel simpel. We stellen vast of we stellen niet vast. Wat mij betreft stellen we het vast, omdat in de brief van het Singer heel duidelijk wordt aangegeven: geef ons college de ruimte om met u te komen tot een goed alternatief. En als die toezegging kan worden gedaan door de wethouder en de wethouder zegt nu: ik ga in gesprek, ik zou heel graag meer weten of die alternatieven ook mogelijk zijn, die komen bij een begrotingswijziging voorstel bij ons in de raad, dan is dat prima. Wat ik heel merkwaardig vind is dat voor het zwembad zonder dat wij als raad daarover geïnformeerd zijn, wordt gezegd: dat kan niet, punt. Ik heb geen idee, ik heb daar geen cijfers van, ik moet de wethouder geloven op de blauwe ogen dat het niet kan, maar er zijn naar mijn idee heel veel mogelijkheden om een zwembad efficiënter te maken, zelfs andere mensen hier aan tafel hebben die voorstellen gedaan. Dat wil ik wel eens binnen de raad hier discussiëren, dus laten we daar ook die bezuiniging inboeken dan is dat een heel duidelijk voorstel gelijke monniken, gelijke kappen. En dan kunnen we daarna met die begrotingswijzigingen aangeven of er wel of niet ruimte is voor de verschillende instellingen om dat anders op te lossen. Ik hoop dat dat duidelijk is, maar we stellen vast of we stellen niet vast, klaar.

De voorzitter: Mijnheer Wegter, vervolg uw betoog.

De heer Wegter: Ja, mag ik nog reageren naar aanleiding van de interruptie, voorzitter? Vindt u dat goed?

De voorzitter: Ja, deze vergadering krijgt inderdaad hybride vormen, maar voor de duidelijkheid, voor de mensen thuis: ik denk dat dat wel goed is. Gaat uw gang. En houdt u het dan kort?

De heer Wegter: Maar ik ben geïnterrupteerd, en dan mag ik toch gelegenheid hebben om daarop te reageren?

De voorzitter: Dan mag u reageren, maar kunt u het kort houden, alstublieft?

De heer Wegter: Natuurlijk probeer ik zo kort mogelijk te zijn. Nogmaals, de heer Loeff heeft geprobeerd nu een soort dubbel antwoord te geven. Aan de ene kant zegt hij: we gaan vandaag besluiten met betrekking tot Singer, maar natuurlijk staan we nog open voor verder overleg. Mijn vraag is: stel dat besluit vandaag zodanig voor dat het niet definitief is. Ik herinner u aan ons besluit over de geluidsinstallatie installeren in Laren. Daarvan werd gezegd: een principebesluit, dat doen we, dus we gaan dus een nieuw ding neerzetten, nieuwe apparaten, maar we voeren dat besluit niet uit afhankelijk van ontwikkelingen. Dat is ongeveer de geest van

wat ik indenk. Ik zal graag vandaag een signaal willen afgeven dat we met betrekking tot Singer niet definitief besluiten, dat we voor ogen hebben om in de orde van 20% te reduceren zoals we dat ook bij Hart van Laren willen, maar dat we een en ander natuurlijk laten afhangen van de feitelijke uitkomst van het overleg. En daar is de motie op gericht. Nu met betrekking tot de opmerking van de wethouder over het raadhuis en zo en de ambtswoning op marktplaats zetten. Ik ben het met hem eens dat dat een denigrerende vorm van taalgebruik is. Marktplaats is niet aan de orde, en ik ben het met het college volledig eens dat we de ambtswoning moeten verzilveren. Dat dat ten gunste komt voor een groot gedeelte van het coronafonds lijkt mij uitstekend, en ook met betrekking tot het raadhuis, hoop ik, dat op heel korte termijn op een hele verstandige wijze dankzij een informatieve raadsinformatiebrief komen tot vruchtbare besluiten. Nu met betrekking tot de opmerking van de heer Calis die zelf zegt dat de budgettaire situatie enorm zorgelijk is. Ik heb dat genoteerd. Enorm zorgelijk. Zorgelijker kan bijna niet, zou ik zeggen. Sterker nog, in overeenstemming met wat mevrouw Timmerman zegt: Laren is virtueel failliet. We zitten... Eigenlijk artikel 12, kunnen we al bijna aan de muur gaan hangen. Dat zeg ik niet met liefde, integendeel, het is een uitermate dramatische situatie waar we gedeeltelijk verantwoordelijk voor zijn. Want ik erken, er zijn problemen die buiten onze competentie of althans uitgaan. Dat geldt voor corona in het bijzonder. Maar ik heb vanmorgen proberen duidelijk te maken dat afgezien van die externe factor we intrinsiek in de diepe problemen zitten, en dat dus die zorgelijke situatie moet leiden tot grondige ingrepen, en ik ben bang dat de bezuinigingsmaatregelen die nu weer zijn aangekondigd te weinig soelaas bieden om op middellange termijn hieruit te komen. En ik heb met zeer veel belangstelling natuurlijk geluisterd naar, ik denk, de vierde keer dat de wethouder de gelegenheid benut om uit te leggen hoe het met de ozb in elkaar zit en in hoeverre een en ander conform is gegaan. En opnieuw moet ik zeggen dat ik toch bij mijn standpunt blijf. Namelijk de conclusie, eerder door de wethouder eigenlijk aangegeven bij de commissievergadering vorig jaar in november, dat het college niet heeft aangepast op grond van de feitelijke, definitieve waarderingscijfers die door de waarderingskamer op 11 februari zijn aangegeven. Het college erkent kent, in tegenstelling tot de belofte die op november werd gedaan, is er na die tijd niet verder aangepast en kan ik niet anders dan tot de conclusie komen dat er dus op een of andere wijze de totale opbrengst minder had moeten zijn in het geval men zich daar wel aan gehouden had. Nu zegt de wethouder voortdurend: ja, het is dan ingewikkeld om dat allemaal terug te betalen en de ene heeft meer baat bij de stijging dan de daling. Daar gaat het mij helemaal niet om, het gaat mij over de gezamenlijke optie die aan de orde is: wat is de totale opbrengst van de OZB in het jaar 2020 op grond van de waardeinstijging die 10.6 had moeten zijn en volgens de berekeningen niet meer is dan 5.2 en daarnaast inflatiecorrectie? Dat is het centrale punt en iedere verdere uitleg is interessant, maar naar mijn opvatting niet van wezenlijk belang. Nog een andere opmerking: ik heb vanochtend gevraagd om een simpel lijstje te geven om aan te geven: wat zijn nou de OZB-verhogingen geweest van de afgelopen jaren? Gewoon zoals in het collegeakkoord staat. We gaan het OZB dus het komende jaar niet verhogen, dat is heldere taal. Nu wil ik graag weten: geef nou eens een overzicht van wat er sinds 2015 aan OZB-verhoging heeft plaatsgevonden. Dat moet toch niet al te ingewikkeld zijn lijkt mij om dat aan te geven, want dat is al zo zou het zelfs grosso modo zijn, al zou het zijn dat er nog bepaalde bureaucratische haken en ogen aan zitten, maar ik wil een duidelijk overzicht hebben van wat er de afgelopen jaren terecht is gekomen van de belofte om die OZB niet te verhogen en dan wil ik daarnaast ook hebben: wat is de projectie van de OZB-situatie in de komende jaren op grond van de meerjarenraming die hier aan de orde is? Ik zie niet goed in waarom dat daar geen antwoord op zou kunnen komen. Dat heeft de burgers toch recht op om te weten hoe de ontwikkeling van OZB is. Nu tenslotte, voorzitter, met betrekking tot de amendementen. Het cameratoezicht dat lijkt mij, hoe sympathiek ik het ook vind en hoe zeer ook gebleken is met name met de Singer situatie dit jaar dat cameratoezicht van belang is, lijkt het mij toch nuttig om eerst even af te wachten wat de voorzitter de komende dagen aan de raadsinformatiebrief op tafel gaat leggen en in functie daarvan dus dit te behandelen. Met andere woorden: ik nodig de collega van de VVD uit om zijn amendement aan te houden in afwachting van de verdere discussie die de voorzitter heeft

aangekondigd. Ik vind het een voortreffelijk amendement van de zijde van Liberaal Laren en het CDA om de OZB verhoging te schrappen voor volgend jaar, dat lijkt mij op grond van wat ik allemaal verteld heb lijkt me dat een voortreffelijk, een uitstekend amendement. Dan het amendement van Liberaal Laren over de formatie: ook dat dat lijkt mij een aardig schot voor de boeg. Als het dan zo nodig is om inderdaad te bezuinigen waarom pakt dan dit college dat niet meteen aan en laat ze dat niet alleen over aan het volgende college? Dus ook dat is een uitermate wijs amendement. Dat mijn motie natuurlijk voortreffelijk is, met betrekking tot het principebesluit wat ik net heb uitgelegd, dat hoeft verder geen betoog, en ik hoop van harte dat ook de collega's akkoord kunnen gaan met de motie die dus uitdrukkelijk aangeeft dat dus de correctie dient plaats te vinden die vorig jaar aan de orde was met betrekking tot de berekening van de OZB dat die op een of andere wijze gediscoteerd moet worden bij de berekening van het komende jaar. Ik heb geen begrip anderzijds voor het amendement van Liberaal Laren en het CDA met betrekking tot de coronamaatregelen om de instelling noodfonds om dat te schrappen, dat lijkt mij een uitermate onverstandige beslissing. We weten, dat hebben we meerdere keren ook al besproken, de opbrengst van de ambtswoning gaat voor het overgrote deel is de bedoeling naar dat noodfonds, dat is uitstekend. Het college gaat ons voortdurend betrekken bij de uitvoering van het noodfonds, dat staat vast, maar ik ben het met het college eens: je moet ook een zekere ruimte voor eigen beleid toestaan aan het college zolang dat in goed overleg met de raad gebeurt. Dus dit idee om dit noodfonds dat besluit nu te schrappen, acht ik uitermate onverstandig. Ik dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wegter. Dan is het woord aan mevrouw Timmerman van de fractie van Liberaal Laren. Mevrouw Timmerman, gaat uw gang.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Even kijken ... Waar waren ze? Ja, even ingaan op de reacties van de wethouders. Over de kostendekkendheid van de leges en de GAD: ik heb geluisterd naar de uitleg hiervan, maar als je gaat lezen in de begroting daar staat dat de kosten van de BEL organisatie zijn gestegen en dat heeft natuurlijk alles met de kostendekkendheid te maken en het GAD en dat staat op pagina 63 van de begroting, is wel degelijk, daar hoeven wij minder aan af te dragen. Dus het is eigenlijk alleen maar de kostendekkendheid van de BEL en daar kun je dus vraagtekens bij stellen, want in feite zouden wij dus aan de GAD moeten afdragen. Als die goedkoper wordt, dan hoeven onze inwoners ook minder te betalen en des te duurder de BEL ambtenaren, des te meer, en als je dan gaat naar kostendekkendheid, des te meer onze inwoners moeten betalen. Daar heb ik toch best wel grote problemen mee en daar wil ook wel verder uitleg, want er werd net gezegd dat het duurder werd, maar het wordt goedkoper. Dan even ingaan op het zwembad en Singer, dat komt straks in het amendement ook nog even terug. Bij het zwembad is het natuurlijk zo dat het lijkt heel raar dat daar inderdaad niet bezuinigd wordt, maar alle exploitatietekorten, en zo is dat ooit vastgelegd toen een nieuw zwembad gebouwd werd, die komen op het bordje van Laren. Dus als ze minder subsidie krijgen, krijgen ze meer exploitatietekort en het is eigenlijk zo dom afgesproken dat Blaricum en Eemnes er niets aan hoeven te betalen en het komt alleen maar op het bordje van Laren, dus alles wat ze daar te kort komen, moeten wij betalen. Daarom zou ik veel meer uitgaan van een, het zit nu in een stichting, een echte professionele organisatie, of gewoon kijken of dat we toch aan een Sportfonds of dergelijke het zwembad niet kunnen verkopen. Ja, dan Bijzonder Laren: er is inderdaad afgesproken dat er elk jaar zoveel bij zou komen. Dat was in eerste instantie 150.000 euro, dat is gehalveerd en dan zou dat per 25 zou er een opslag zijn, maar mijn vraag was eigenlijk: wat kan Bijzonder Laren in deze tijd? Zij moeten heel veel geld overhouden, want er zijn geen evenementen. Wat kunnen zij voor de ondernemers doen? Want daar zijn ze voor opgericht en daar heb ik dus eigenlijk niets over gehoord. Bovendien is het zo dat als zij, ze mogen maar volgens de statuten als ik het nog uit mijn hoofd weet 10 procent houden van wat ze overhouden, dus de rest moet terug naar de gemeente Laren, en dat kan ingezet worden voor de ondernemers. Of ze zetten het zelf

voor de ondernemers in, kan me niet schelen, maar ik heb een idee dat daar veel meer uit te halen is. Nu gaat er ...

De heer Vos: Mag ik daar interrumpen, mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Vos, dat mag u.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja?

De heer Vos: Ja, ik ben nu toch een beetje verbaasd over wat u nu doet, hoor, want ik heb juist volgens mij ... Ten eerste is mij verteld dat we ons af en toe niet moeten bemoeien met de dingen die we op afstand gezet hebben ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja?

De heer Vos: En één van die dingen is volgens mij de instelling van Bijzonder Laren waarbij we hebben overgedragen de taken en de bemoeienis van ons en we alleen hebben afgesproken: wij gaan zorgen dat de ... binnenkomen, dat zij daar fijn dingen kunnen uitdelen en volgens mij is dat de verhouding. Nu gaat u zich bemoeien met het interne beleid van Bijzonder Laren en dat moet u dan maar doen, maar niet aan deze tafel. Dan belt u volgens mij de mensen van Bijzonder Laren en zegt u: goh, ik heb gehoord dat u zoveel geld overhoudt, want er komt geen enkel evenement van de grond. Maar dat is geen issue wat volgens mij aan deze tafel speelt.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nou, daar ben ik het niet met u eens, want we leven in rare tijden. Er worden wel meerdere gekke dingen gedaan met bezuinigingen die eigenlijk niet kunnen, omdat er gezegd wordt: wij leven in rare tijden met de corona. Juist ondernemers hebben het zo hard nodig. Maar wat ik u al zei net, is dat in de statuten staat dat zij maar 10 procent mogen houden van het geld dat ze niet uitgeven en ik denk dat ze enorm geld uitgeven, dus ik zou daar als gemeente, of enorm weinig geld op dit moment uit geven, als gemeente zou ik daar toch een vinger aan de pols houden voor onze ondernemers in het dorp.

De voorzitter: Vinger aan de pols, lijkt op de achternaam van de voorzitter van Bijzonder Laren. U heeft een vraag van ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja.

De voorzitter: De heer Van den Berg, een interruptie. Gaat uw gang.

De heer Van den Berg: Ja, een interruptie op de inbreng van de heer Vos richting de fractie van Liberaal Laren. Volgens mij, zo beluister ik het, wordt er hier gecontroleerd in de zin van: we hebben een afspraak, er wordt geld overgemaakt naar het Dorpsfonds, wordt dat uitgegeven en komt dat ook voldoende terug? Dus, mijnheer Vos, u zegt net: het hoort hier niet op tafel, maar ik dacht eigenlijk wel dat dit hier hoort, al was het maar vanuit de controlerende zin van wat we hebben afgesproken.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Precies.

De heer Vos: Nee, nee, mag ik dan nog even reageren?

De voorzitter: Dat mag, mijnheer Vos. Dan kan de wethouder uiteindelijk heel veel duidelijkheid geven. Gaat uw gang.

De heer Vos: Nee, kijk volgens mij wat je ook verder vindt van Bijzonder Laren volgens mij hebben we de afspraak gemaakt dat wij incasseren. Zij doen keurig netjes en zeer uitgebreid rapportage van de dingen die zij gedaan hebben, de dingen die ze niet gedaan hebben en hun voornemens, dus in die zin zijn ze ook als professionele organisatie zeer te prijzen. Terwijl zij nog aan het rijden zijn roepen wij de hele tijd: linksaf, linksaf. Volgens mij bepalen zij zelf hun route en zij zijn meer dan in staat, volgens mij, om verstandig beleid te ontwikkelen en als wij het er achteraf niet mee eens zijn, dan kunnen we zeggen: nou, misschien moeten we dat volgend jaar maar anders doen, maar we gaan niet halverwege de route ons bemoeien met hun beleid. Dat lijkt mij heel erg onverstandig.

De voorzitter: Ja, heel erg ... Mevrouw Timmerman, vervolgt u uw betoog.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Daar kunnen we nog een tijdje over doorgaan, maar dat doe ik nu niet. Wat ik mis in de beantwoording van de wethouders is de uitleg van Singer hoe dat verantwoord is met die vijf ton van het Mondriaanfonds. Volgens mij is daar wel enige uitleg verschuldigd: in 2020 kunnen zij vijf ton krijgen van het Mondriaanfonds met als voorwaarde dat ook Laren vijf ton doneert. Dus dat betekent dat zij in 2020 volgens de boeken, daar staat ook echt ze krijgen dat geld extra, de vijf ton, dus dan krijgen ze 390 plus vijf ton en die vijf ton die wordt in de subsidie gediscoteerd, zo staat het ook letterlijk in de begroting, ook in de brief van Singer, verdisconteerd met de subsidie uit 2021 en '22, waarbij bij '22 al de korting van 10 procent ingaat.

De heer ...: 20 procent, 20 procent.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nou, prima, dan is dat eigenlijk budgettair neutraal voor de gemeente, maar de gemeente boekt nu 390.000 voordeel in. Daar heb ik nog geen antwoord op gekregen hoe ze dat bedacht hebben, want dan is het een hele rare constructie, over het jaar 2020 dus. Dat betekent dus dat ze alleen die vijf krijgen, maar die 390 normale subsidie niet krijgen en ik heb het nu over twee verschillende boeken; in het eerste boek daar staat dat ze dat geld extra krijgen en in het tweede boek is het geschrap, dus het is ... En ik heb nog steeds geen uitleg hierover. Want dan zou er ... Dan is het een voordeel van 390.000 euro die we niet kunnen incasseren. Ja, mijnheer de Bont heeft het al gezegd: de exorbitante hoge huren die er gevraagd worden bij het Brinkhuis. Ja, wij hadden daar ook al een constructie voor bedacht dat dat eigenlijk gelijk rechtstreeks gaat zodat wij er niet meer tussen zitten en wij daar niet de dupe niet van zijn. Het moet natuurlijk ook ... Die huren moeten sowieso verminderen, daar heeft u helemaal gelijk in. De sportsubsidies: twee opmerkingen. In eerste instantie het onderhandelen: er wordt 130.000 euro uitgegeven voor de scouting, terwijl daar bijna geen Larense jongens en meisjes zitten. Dan moet ik mijnheer Van den Berg heel erg gelijk geven van als je dan leest: ja, ze gaan proberen om meer Larense kinderen aan te trekken. Dan is dat niet de voorwaarde zoals wij gesteld hebben dat er meer Larense kinderen moeten zijn, dat doe je dan van tevoren. Dan zeg je: je krijgt dat geld als je kunt aantonen dat. Dat is onderhandelen. Ik vind het erg jammer dat het op deze manier gaat. De wethouder zei ook nog: wij vinden het erg belangrijk die sportsubsidies, want wij willen het dus ook in het volgend college voortzetten. Maar in de begroting is het al geschrap, dus, wegens ontoereikende middelen. Ik snap niet hoe u dat dan met elkaar rijmt eigenlijk. Het Centrumplan: wij waren ook heel erg verbaasd zoals we al in algemene beschouwingen hadden dat er 396.000 euro in deze tijd voor het Centrumplan voor de bankjes en opnieuw te schilderen en dat soort dingen allemaal te gebeuren, terwijl, ja, de gemeente Laren eigenlijk technisch failliet is. Wij willen daarom inderdaad dat Centrumplan schrappen en het liefst daarvoor onze burgers ontlasten, want hiermee kan de OZB-verhoging van dit jaar vervallen. Ik kom tot het einde nog even van mevrouw Van Hunnik, die zegt: op de jeugd wordt geen euro

bezuinigd. Nou, daar zijn we heel blij mee, want dat is wel onze toekomst. Ik hoop alleen dat de bezuiniging op de bibliotheek, de uitleg is: ja, maar we gaan het allemaal veranderen, dat dat ook straks een echte bezuiniging is en dat het niet op conto van de bibliotheek en de leesvaardigheid van onze kinderen neerkomt. Dan tenslotte het cameratoezicht: wij willen toch wel heel graag dat dat in de begroting blijft. Ten eerste omdat daar ook een bepaalde preventieve werking van uitgaat en als je dat amendement hebt dan kun je snel en flexibel reageren wanneer het nodig is. We hebben gezien wat het in de ziekenhuizen teweegbrengt als je niet snel en flexibel op dingen kunt reageren, dan loop je altijd achter de feiten aan. Bovendien, er wordt gezegd: ja, de mening van de politie is er zijn erg veel particuliere camera's, maar die particuliere camera's mogen niet op de weg gericht zijn, alleen maar op je eigen erf. Dus in feite, die camera's die ze dan zouden kunnen gebruiken die mogen niet gebruikt worden. Dus wij blijven dit steunen. Dit is ... Ja, en voor de rest zitten wij ook niet te wachten op drommen rugzakjes uit Amsterdam die hier door Laren komen. Dat was nog even een reactie op mijnheer De Bondt. Amendementen: nou, cameratoezicht akkoord, gaan we mee mee. Volgende gaat over die OZB-verhoging: akkoord dus, is ook van ons. Deze gaat over het schrappen ... Ja, er hoeft niet per se een wethouder weg, maar wel het aantal Fte's, want als je het werkelijk meent dat je als bestuur op deze manier je wilt mee bezuinigen, wacht dan niet tot na de verkiezingen. Even ... We hebben natuurlijk die subsidies. Ja, wij zouden het liefste ook inderdaad eerst overleg hebben als ik die brief lees van Singer en als ik me dan bedenk dat er meer gesubsidieerde instellingen waarschijnlijk zijn waar ook niet, of waarschijnlijk amper, mee gesproken is, dan ja, eerst overleggen en dan pas handelen. Dus daar zijn we het ook mee eens. De volgende over de OZB gaan we ook mee. Deze is Coronafonds: ja, die komt straks eigenlijk nog, maar ik wil er wel alvast, want het is een apart agendapunt, maar ik wil er wel alvast wat over zeggen: wij zijn niet tegen het instellen van een Coronafonds op zich, maar wel op de manier dat we het als Laren uit handen geven. Dus als dat verandert, dan kunnen we meegaan, maar anders niet. Vuurwerk: die komt straks.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman, dit was uw tweede termijn.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dit was mijn tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Helemaal goed. Dan geef ik het woord aan de heer De Bondt van de fractie van de VVD. Mijnheer De Bondt, gaat uw gang.

De heer De Bondt: Dank u wel, voorzitter. Dirk Ayelt Kooiman, een schrijver van uitstekende literatuur, die heeft eens gezegd: onzekerheden, onzekerheden, als een ding zeker is dat er veel onzeker is. Dat gevoel bekreep mij tijdens deze discussie en al eerder eigenlijk toen ik naar de begroting keek. Dat is ook de reden geweest dat ik in mijn eerste termijn heb aangegeven: pak nou voortvarend de aangekondigde studies en onderzoeken en bezuinigingen op, zodat we voor de kadernota of uiterlijk bij de kadernota veel meer zaken concreter hebben dan we op dit moment hebben. Dat geldt eigenlijk voor heel veel terreinen. Even over de moties en amendementen ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Wegter.

De heer Wegter: Ik begrijp uw urgentie, maar wat wilt u nu? Wilt u in het voorjaar dan ook besluitvorming bevorderen of betekent dat alleen dat we tegen die tijd het einde van de studies krijgen?

De heer De Bondt: Nee.

De heer Wegter: Wat is de precieze betekenis van het aandringen van u dat er urgentie is met betrekking tot besluitvorming aangaande bepaalde bezuinigingen? Wat betekent dat precies?

De heer De Bondt: Dat betekent dat je bij de kadernota wanneer je in feite het beleid voor het jaar erop de begroting uitstippelt, dat je dan beschikt over concrete gegevens. Het tweede is dat ik kan me heel goed voorstellen dat het college in deze situatie en ook met de corona, maar niet alleen daardoor, een wat langere aanlooptijd nodig heeft om met stevige bezuinigingen te komen dan dat ze nu tot haar beschikking had. Dat hebben we, u bent er zelf een van de woordvoerders over geweest, dat hebben we in het kader van de kadernota respectievelijk de kaderbrief ook eigenlijk met zijn allen geconstateerd dat het toch wel een groot probleem was. In die zin zie ik wel een aantal voorstellen of een aantal aankondigingen voor bezuinigingen: kijk naar het Brinkhuis, kijk naar het zwembad, kijk naar het raadhuis waar een onderzoek loopt. Waar ik op aandring is dat we bij de kadernota in ieder geval helder hebben of dat wat oplevert en wat het oplevert zodat we in ieder geval voor de begroting voor 2022 dat gat kunnen weg werken.

De heer Wegter: Dus niet voor 2021, begrijp ik?

De heer De Bondt: Nee, ik volg daarin het college en heb ook aangegeven dat ik begrip heb voor de lastige situatie waarin ze bij de voorbereidingen voor de begroting verkeerden. Maar dat betekent dus niet dat ik zeg: oké, het is dit keer niet gelukt. Neem nou maar alle tijd en dan zien we bij de volgende begroting wel weer. Juist daarom heb ik die opmerking in eerste instantie gemaakt. D66, mijnheer de voorzitter, die zegt iets wat ik wel herken in zijn landelijke partij, maar wat bij de VVD veel minder sterk speelt. Daarvoor zijn wij ook te veel echt liberaal. Hij zegt: ze hebben het in Den Haag uitgemaakt en jullie hebben het lokaal maar te volgen. Daar komt het eigenlijk op neer. Voorzitter, daar is bij de VVD geen sprake van. Wij zijn een lokale VVD, landelijk, en dat betekent dus ook dat wij in onze aanpak en in onze visie hier best kunnen afwijken van wat men landelijk vindt. Sterker nog, ik heb met jullie jarenlang op een heel ander terrein, dat had met infrastructuur, met name railverbinding, te maken, zeer regelmatig me opgesteld als bestuurlijk ongehoorzaam, en dat bracht toch hele leuke dingen tot stand. Ik ga daar verder niet op in, maar ik wil niet ... Ik heb moeite met het klakkeloos volgen wat in feite in uw betoog of in uw interruptie tweede termijn zat.

De heer Wegter: Nog een interruptie voorzitter, als ik mag. Er is een wettelijke verplichting ...

De voorzitter: Ja, ja, Ho, stop. We gaan het even weer proberen via de voorzitter. Ik word altijd erg nerveus als we verschillende gradaties van bestuurlijke ongehoorzaamheid gaan verkennen, maar gaat u rustig uw gang, mijnheer Wegter.

De heer Wegter: Excuseer, voorzitter, maar het triggert dat ik u even vergeten was. Excuus. De wethouder, overigens ik geloof ook van VVD Huizen, maar misschien kan ik me daarin vergissen, die gaf vanmorgen aan in zijn rubriek dat er wettelijke verplichtingen zijn met betrekking tot het statushouders beleid. Daar zijn wettelijke verplichtingen voor. Natuurlijk heeft iedere politicus en iedere lokale partij zekere ruimte voor autonomie, maar de wet dient gerespecteerd te worden. Begrijp ik nu goed van de heer De Bondt dat hij meent dat de wet toepassing zo veel ruimte laat dat je van die wet kunt afwijken? Dat zou ik graag weten.

De voorzitter: Mijnheer De Bondt.

De heer De Bondt: Ja, voorzitter, ik denk toch dat de heer Wegter mijn eerste termijn niet helemaal goed en scherp gevolgd heeft. Ik heb namelijk gezegd dat de nieuwbouwwoningen bij voorkeur voor ... Nee, voor Laarders en voor mensen uit het Gooi ter beschikking komen. Dat wil niet zeggen dat in de bestaande woningvoorraad wat betreft de huurwoningen geen statushouders zouden kunnen worden gehuisvestigd, maar de achtergrond van waarom ik die opmerking heb gemaakt is wel deze: dat wij in Laren maar een beperkte woningvoorraad hebben van sociale huurwoningen. Iedere keer als wij een bijdrage moeten leveren

aan de huisvesting van statushouders in Nederland, neemt in feite ons bestand af voor onze eigen inwoners. Dat vind ik zorgelijk. Juist nu wij een project Harmen Vosweg gaan realiseren met nieuwe sociale huurwoningen, denk ik dat wij in ieder geval die woningen met voorkeur aan onze eigen inwoners moeten geven en niet ... Dat houdt dus niet in dat ik wetgeving of in dit geval zal het wel een algemene maatregel van bestuur zijn, niet zou willen opvolgen, maar ik heb wel nadrukkelijk ook aan het college gevraagd om het probleem van een klein contingent en een slinkend deel daarvan voor de Larense bevolking om dat aan de orde stellen. Dat heeft het college, heb ik begrepen, in het verleden ook al eens gedaan, maar dan heb ik het over een vorig college. Ik vond eerlijk gezegd de beantwoording van de wethouder daarop niet al te bevredigend. Voorzitter, ik ga even door. CDA, maar ook Larens Behoud hebben gezegd: als wij deze vergadering hier zouden blijven houden dan is het wel raadzaam om dat ook in beeld te kunnen brengen bij de mensen. Ik denk dat het oersaai is om alleen maar te luisteren en dat het veel interessanter wordt wanneer daar ook beelden bij zijn, dus die opmerking van die twee fracties wil ik graag steunen. Dat geldt eveneens voor de opmerking die gemaakt is over het Centrumplan. Niet van Liberaal Laren die zegt: schrap de hele boel maar, maar wel die van Larens Behoud waarin ze zeggen: daar kan ook best een klein beetje minder dan het bedrag wat daar voor in de begroting staat. Dan kom ik bij ... Ja, in ieder geval zijn de heer Wegter en ik het eens over het afstoten van het Raadhuis en ik heb daar ook een aantal opmerkingen over gemaakt. We zullen straks als we het in het presidium hebben over waar wij en hoe wij in de toekomst gaan vergaderen misschien op dat punt nog wel even bij stil kunnen staan. Met Liberaal Laren verschillen wij van mening als het gaat over de sport. Ik heb al in eerste termijn aangegeven dat wij de sport en sportverenigingen en activiteiten van harte willen ondersteunen, en dat wij zelfs van de extra baten die wij wellicht zullen verwerven een deeltje daarvan beschikbaar willen blijven stellen voor verduurzaming en voor voorzieningen van de accommodaties. Dat wordt mede ingegeven, niet alleen omdat wij enthousiast zijn over sport en sportbeoefening, maar ook omdat wij denken dat het zeker voor de jeugd daar een bepaalde preventieve werking vanuit gaat die, niet voor niets heeft het kabinet bij al die strenge maatregelen bij corona nog steeds begrip getoond voor bijvoorbeeld de sportbeoefening en met name de sportscholen nog uitgezonderd van de zeer beperkende maatregelen, ook al omdat men toch erkend dat je juist in moeilijke tijden sport en sportbeoefening heel goed noden kunt missen, laat ik het maar zo formuleren.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Timmerman van de fractie van Liberaal Laren. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ik wil nog even ietsje helder maken. Het is niet mijn bedoeling om alles van de sportaccommodaties terug te draaien, maar a: de verhouding ligt een beetje scheef als je door de hele begroting ook andere zaken die voor kinderen en voor mensen belangrijk zijn terugdraait en deze opnieuw eigenlijk invoert, dus het is een beetje een scheve verhouding. Aan de andere kant ... Nou weet ik het niet meer ... Gaat het over dat er in de begroting staat dat na 2024 er daar geel geld meer voor is en het daarom uit de begroting is gehaald, terwijl de wethouder zei: na 2023, na de verkiezingen willen wij er gewoon mee doorgaan. Nou, dat kan niet als het niet meer in de begroting staat. Dat was hetgeen wat ik wilde aangeven.

De voorzitter: Mijnheer De Bondt.

De heer De Bondt: Ja ...

Mevrouw Timmermans-Hamers: In consequentie dus.

De heer De Bondt: Voorzitter, eigenlijk heb ik in mijn eerste betoog heb ik aangegeven dat ik vind dat alle extra baten op het ogenblik naar de reserve moeten. Onze financiële positie moet versterkt worden. Ik heb

daar één uitzonderingen op genoemd, en dat is de sport. Dat heb ik geprobeerd te betogen en dat wil niet zeggen dat we als wij een baat hebben van laten we zeggen 2 miljoen uit de opbrengst rond de Stationsweg, dat dat dan allemaal maar naar de sport moet, maar het betekent wel dat wij zoals in feite afgesproken hebben wij van jaar tot jaar kunnen bekijken of daar extra middelen voor vrij gemaakt moeten worden, zonder dat ik aangegeven heb hoe hoog die middelen moeten zijn. Ik ga even nog heel kort bij een paar opmerkingen van de zijde van het college in. Ja, de heer Calis die geeft aan dat hij in overleg met portefeuillehouders uit de regio tot de conclusie is gekomen dat voor wat betreft de regio men open staat voor eventuele bezuinigingen, maar dat de veiligheidsregio zegt: we zullen dat categorisch afschieten als u daarmee komt. Ik kan me dat voorstellen dat de veiligheidsregio dat in deze tijd dat zegt, daar heb ik ook alle begrip voor. Tegelijkertijd hoeft dat de regio Gooi en Vechtstreek niet te weerhouden om op zijn minst met de stofkam door haar eigen kosten te gaan, dus wat dat betreft zie ik het wat minder somber in dan de wethouder geschetst heeft. Wat betreft de heer Stam heb ik al aangegeven dat het onderzoek naar het raadhuis wat ons betreft in het volgend voorjaar gereed zou moeten zijn zodat we besluiten kunnen nemen. Ja, en dan kom ik bij mevrouw Van Hunnik en daar schrok ik. Ik ben echt ontzettend geschrokken toen u zei: op jeugd wordt geen euro bezuinigd. Waarom schrok ik daar zo van? Niet omdat ik de jeugd die hulp nodig heeft die hulp zou willen ontzeggen, maar omdat dat wel een bepaalde intentie aangeeft waarmee je naar dat onderdeel van het Sociale Domein kijkt. Je moet in deze benarde tijden in feite geen enkel onderdeel bij voorbaat willen uitsluiten. Ik kan dan ook alleen maar zeggen, ik heb ook aangegeven in mijn eerste termijn, dat ik best zie dat er inspanningen worden geleverd, maar om nou zo met het hoofd en het hart, zegt u zelf. Nou misschien wel erg veel met het hart en wel erg weinig met het hoofd, en mijn pleidooi was nou juist: kom nou eens ook op die financiële instellingen waar u niet op ingegaan bent die die zaken die diensten leveren voor het Sociale Domein, kijk nou gewoon eens in financieel opzicht naar: hoe scherp varen zij aan de wind? Uiteraard verwacht ik daar ook in het voorjaar veel meer concrete aanpak dan nu aangegeven is. Tenslotte, voorzitter, het amendement over de camera's, camerabewaking: ik handhaaf dat amendement. Een amendement, nogmaals, kun je niet aanhangen. Ik handhaaf het, omdat ik er aan hecht dat in de begroting die ruimte weer terug komt die nu door het college is geschrapt. Dat laat ook alle opties open om, wanneer wij verder daarnaar gekeken hebben, eventueel extra maatregelen te nemen. Doen we dat niet, de dekking heb ik overigens aangeven, dus het schiet geen gat in de begroting van de heer Calis, als zou blijken dat er toch andere en betere aanpak mogelijk is, dan zullen we dat van harte steunen en dan is er dankzij dat amendement is daar ook financiële ruimte voor. Ja, en ik ben het met u eens dat het wel handig is als we volwaardig aan tafel zitten met Amsterdam en de andere gemeentes, maar al was het alleen maar om te voorkomen dat ze verdere plannen ontwikkelen om Laren tot tuin van Amsterdam te maken en al die buitenlanders hierheen te halen, want daar hebben we echt geen behoefte aan.

De heer Van den Berg: Interruptie.

De voorzitter: Het is ... Twee interrupties: eerst de heer Van den Berg en dan de heer Wegter. Ondertussen denk ik dat de heer De Bondt langzaam gaat afronden. Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: De heer De Bondt had het over buitenlanders, maar ik denk dat ie buitenlandse toeristen bedoeld vooral, toch?

De heer De Bondt: Ja, ja, ja, ja, ja, ja.

De voorzitter: Mijnheer Wegter.

De heer Wegter: Nou, eigenlijk had ik die vraag ook, maar misschien kan hij nog ietsje duidelijker zijn. Wat heeft hij eigenlijk tegen buitenlanders? Wat is het probleem als wij betiteld worden als tuin van Amsterdam? Hebben we niet een gezamenlijke verantwoordelijkheid in Nederland om te kijken hoe we met de economie kunnen omgaan? Dat daar een zekere congruentie moet zijn tussen beleid in Amsterdam en dat wat we hier hebben, lijkt mij zeer nuttig. Maar graag een nadere uitleg wat hij precies heeft ... Wat is zijn probleem met buitenlanders?

De voorzitter: Nou, voordat het ...

De heer Van den Berg: Buitenlandse toeristen, ja.

De voorzitter: Ik neem aan dat de heer De Bondt ervoor gaat zorgen dat wij naar buiten toe een hele tolerante uitstraling blijven hebben. Toch? Mijnheer De Bondt, gaat uw gang.

De heer De Bondt: Voorzitter, het aardige nu is dat Amsterdam eigenlijk overspoeld wordt door toeristen en zegt: wij hebben er veel te veel, ga naar Rotterdam, of all places, zou ik haast zeggen. Voor de overige worden ze het liefst door Amsterdam geparkeerd in Giethoorn en in het Gooi. Nou, voorzitter, dat hoeft van mij niet. Ik denk dat wij een zeer levendige en prachtige gemeente hebben en dat wij niet extra acties hoeven te ondernemen om nog meer mensen naar ons toe te halen. Dat was gelijk het slot van mijn betoog, voorzitter.

De voorzitter: U heeft toch nog een interruptie van de heer Van den Berg. Daarna gaat de heer Vos.

De heer Van den Berg: Ja, het aardige van de interrupties is dat je iemand zo uit laat spreken. Ik sluit mij van harte ook bij de heer De Bondt aan en wel om de volgende redenen, mijnheer Wegter: zowel Amsterdam als provincie Noord-Holland stappen uit hun eigen beheer van hun achtertuin door het GNR te laten liggen. Als je die verbinding nou wil slaan vandaag, dan kunnen de woorden van de heer De Bondt niet anders uitgelegd worden als volstrekt sympathiek en helder. Hij heeft het over buitenlandse toeristen, niet over buitenlanders. Waar het mij vooral om gaat, dat wij hier helder hebben: Amsterdam en de provincie weigeren mee te betalen aan het beheer van onze natuurgebieden in het Gooi ...

De heer De Bondt: Ja.

De heer Van den Berg: En dat is volstrekt dan redelijk om te zeggen: dan hoeven wij de toeristen uit Amsterdam ook niet.

De voorzitter: De heer Wegter. En mevrouw Timmerman.

De heer Wegter: Ik neem aan dat de heer De Bondt uitermate dankbaar is in de richting van de heer Van den Berg dat zijn eerdere verspreking om alleen maar te spreken van buitenlanders alsnog is gecorrigeerd en nu alleen gesproken wordt van buitenlandse toeristen. Ik neem aan dat hij uitermate dankbaar is dat de heer Van den Berg hem van deze pijnlijke uitdrukking heeft bespaard. Dank u wel.

De heer De Bondt: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Timmerman en daarna nog ... Wacht even. U heeft mevrouw Timmerman ook nog, en daarna de heer De Bondt en dan ronden we deze discussie echt af.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ik ben het volkomen eens met mijnheer De Bondt. Als je dan ook nog een keertje meeweegt dat Amsterdam deze vooral een bepaald soort toeristen heel erg graag kwijt wil en dan het Gooi in dumpst waar een wethouder in Amsterdam al heel lang mee bezig is om ... Ja, als je gaat kijken de overlast die er daar is qua ook qua drugs enzovoorts enzovoorts, daar zitten we toch helemaal niet op te wachten.

De voorzitter: Mijnheer De Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, de afgelopen raadsvergaderingen hebben mij vaak reden gegeven voor dankbaarheid richting het CDA, maar ook richting Liberaal Laren.

De voorzitter: Mijnheer ... Ik heb hier niks meer aan toe te voegen. Mijnheer Vos.

De heer Vos: Ik wel, mijnheer de voorzitter, dank u wel. Overigens, ik denk dat die toeristen waar u allemaal zo bang voor bent, leuke Engelse en Italiaanse jongeren die normaal gesproken voor heel weinig geld hier naar toe komen en nu hier niet zijn en die gaan zich heus niet verlustigen aan ons Singer museum noch zich verlustigen aan het Goois Natuurreservaat. Die komen hier met een heel ander doel, dus u hoeft zich denk ik geen zorgen te maken. Even een tweede misverstand: ik ben in mijn eerste termijn geëindigd met te zeggen: ik hoop dat ik door een jongere en een minder zware opvolger vervangen ga worden. Daar hebben een aantal mensen ten onrechte de conclusie aan verbonden: oh, hij gaat weg. Nou, daar zou ik te veel mensen een plezier mee doen, dus dat ga ik voorlopig maar niet doen. Dan was ik al veel eerder weggegaan. Wat ik er wel mee bedoelde was, en daar ben ik wel heel serieus in, dat ik wel vind en dat was ook de oorzaak van mijn woorden, dat ik denk dat we als raad heel serieus moeten nemen dat we toch moeten proberen om als raad niet als en masse als risicogroep betiteld te kunnen worden. Ik vind dat toch wel buitengewoonlijk zorgelijk wat er gebeurt, als ik zie dat ... Ik waardeer u allen in meer of mindere mate, maar we moeten toch streven denk ik naar een meer evenwichtigere levensopbouw van dit orgaan, dat moet volgens mij voor ons allen de opdracht zijn. Daar laat ik het dan eventjes bij. Dat was ook de reden van mijn opmerking en ik hoop dat ik het misverstand nu uit de weg geruimd heb. Ik heb me erg vermaakt om de opmerking van mijnheer ...

De voorzitter: U krijgt een interruptie van een van de jongere leden van deze gemeente: de heer Van den Berg.

De heer Vos: Oh, een van de junioren. Ja, ik luister met genoegen.

De heer Van den Berg: Ja, na Sean Bogaers ben ik de jongste, inderdaad, en dan ben ik toch al bijna 50. Maar, mijnheer Vos, een kleine interruptie, maar ik denk laat ik u nog even doorpraten: aan de ene kant gaat u scherp op de inhoud van de meer jeugdige raadsleden, aan de andere kant net even bij dat onderwerp nog over die toeristen en ... Daar schermt u een beetje met: oh, we hoeven ons allemaal niet zo veel zorgen te maken. Maar punt blijft wel even, en dat is de interruptie, er blijkt wel degelijk in Amsterdam gesproken over uitvalshoeken voor vooral toeristische bussen vol en dan wordt er naar Hoorn gekeken en alles in een straal van 50 kilometer rondom Amsterdam is, waar maar bus parkeerplaatsen zijn, is wel degelijk en daarmee laat u zich toch wel een beetje in slaap sussen, terwijl u aan de andere kant zo lekker scherp formuleert waarom u ons erop wijst om jongeren in deze raad te krijgen. Dus dat punt wilde ik even maken. Vooral voor een eenmansfractie, want ik weet hoe dat is, is het wel eens fijn dat je even wat weerwoord krijgt en dat is bij deze dan.

De voorzitter: Mijnheer Vos.

De heer Vos: Nou, dank u wel, voor dit weerwoord, mijnheer Van den Berg. Ik ga er niet op in, want ik moet nog zoveel dingen zeggen en ik zie dat we zo ver uitgelopen zijn dat ik wat tempo ga maken. Maar dat laat onverlet dat ik wel een paar dingen wil zeggen. Eén daarvan was buitengewoon opmerkelijk dat de uitspraak van mijnheer De Bondt, daar was ik gebleven voor de interruptie, dat mijnheer De Bondt zei: Laren voor de Laarders. Dat heb ik hem letterlijk horen zeggen. Daarmee is natuurlijk de cirkel rond, want ik kan me herinneren dat in de eerste oprichtingsjaren van Larens Behoud met name de heer Wortel als standpunt had: Laren voor de Laarders. Ik denk dat binnenkort van een fusie hier aan deze tafel sprake kan zijn, omdat ze in al die jaren naar elkaar toegegroeid zijn. Dat is heel erg mooi.

De heer ...: Er is al een uitstekende collegiale samenwerking met mijnheer de Bondt

De heer De Bondt: Dat gaat goed hoor, dat gaat goed.

De heer Vos: Dat gaat harstikke goed. Ik verheug me in uw fusiefeestje, zal ik maar zeggen. Ja, ik ga toch op wat andere dingen in. Het Brinkplan dat werd gezegd: dat moet maar minder, dat moet maar minder, dat moet maar minder. Dan zegt mijnheer Loeff: ja, we hebben al gezegd daar kan wel 1,2 van af. Ja, dan ga ik dus een plan en ik ga dingen mooier maken en dan ga ik later zeggen: ja, maar dan toch maar wat minder mooi. Dus we hadden vier bankjes bedacht, nou dan doen we er wel drie. We gingen dan vier nieuwe bomen neerzetten, nou dat doen we dan wel drie. Weet je, ik vind dat wel een beetje een armoede eerlijk gezegd.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Timmerman.

De heer Vos: Nou, ik was ... Ja, nou.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Die discussie ging niet over het Brinkplan, maar over het Centrumplan.

De heer Vos: Het ging over het Centrumplan, u heeft helemaal gelijk. Dat is leuk dat u dat zegt, want ik was namelijk ook bij uw opmerking gekomen op dit moment. Naar mijn idee, geld en uitgaven kun je beschouwen als uitgaven, je brengt het naar Albert Heijn om pannen te sparen, of je beschouwt het als een investering. Volgens mij het Centrumplan dien je te zien als een investering en gelukkig dat mijnheer Stam mij daarin bijviel, die zei: ja, we moeten investeren in het dorp, we moeten investeren in die zaken. Dat zijn namelijk assessments, en als we die hebben, assets, dan komt er vanzelf geld binnen. Misschien wel dankzij al die jonge Italianen en Engelsen die ons dorp een beetje komen verlevendigen, want dat mag zo langzamerhand wel een beetje. In mijn eerste termijn had ik heel erg mijn best gedaan, en ik heb het zelfs door mijn vrouw even laten nalezen, want als eenmansfractie heb je dan alleen de keukentafel als feedback, hele helder gestelde vragen heb ik gegeven; dat heb ik natuurlijk heel nadrukkelijk gedaan. Eigenlijk, als ik terugkijk naar de antwoorden, krijg ik daar geen enkel zinnig antwoord op. Ja, twee dingen: allereerst de hekken op de Stationsweg de hertjes die moeten gewoon opgesloten blijven. Mijnheer Stam zegt: daar ligt een serieus rapport. Nou, des ter erger is zijn antwoord. Als je dat rapport letterlijk leest, dan zijn we daar bezig met een legitieme vorm van dierenmishandeling en dat kost een enorm hoog bedrag per jaar. U loopt hier te praten over het bezuinigen op attenties en bosjes bloemen voor iemand die de 100 heeft aangetikt, maar als ik kijk naar de kosten die dat per hertje moet gaan kosten; ik weet niet wie in staat is om dat dure hertje op zijn bord te kunnen betalen. Dus ik ben een beetje verbaasd over uw opmerking: daar mogen we niet aankomen. Het lijkt mij heel verstandig om dat rapport, desnoods volgende keer op de volgende vergadering van de raad, maar eens eventjes uitdrukkelijk te gaan bespreken, want wij zijn hier bezig met een legitieme vorm van dierenmishandeling. Volgens mij als we teruggaan ...

De voorzitter: Interruptie. De heer ... Interruptie.

De heer Vos: Ik maak even mijn zin af. En kom terug in onze core business, dan is volgens mij het houden van een dierhouderij niet de core business van de gemeente.

De voorzitter: De heer Van den Berg voor de interruptie. Daarna mevrouw Timmerman.

De heer Van den Berg: Ja, de interruptie was al een moment eerder, maar toen kwam er nog een extra uitspraak over dierenmishandeling. Ik neem daar verre afstand van, maar kijk ... De heer Vos brengt het wat luchtig, maar dat deed mij eigenlijk de interruptie te willen brengen of hij nu eigenlijk concreet het voorstel deed om de herten uit de Hertenkamp in de voedselbank van Laren te stoppen, want daar leek het even heen te gaan, maar vervolgens maakt hij er dierenmishandeling van. Maar ik neem daar wel afstand van.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Helemaal met mijnheer Van den Berg eens. Nog even over dat investeren waar mijnheer Vos het steeds over heeft, en ik heb anderen het ook al aan tafel horen zeggen: investeren doen bedrijven in slappe tijden om bijvoorbeeld hun productieproces te kunnen verbeteren als ze weinig werk hebben om later meer te kunnen verdienen. Dat is iets heel anders. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, mijnheer Vos.

De heer Vos: Die laatste opmerking zal ik verder maar niet op ingaan, want volgens mij is een heel oud gezegde al: de kost gaat voor de baat. Dan hoop je uiteindelijk dat je daar iets meer binnen gaat krijgen. Ik was gebleven bij ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Welke baat?

De heer Vos: Bij het verdrietige wat opgeroepen is door het niet behandelen van mijn vragen. Ik heb eigenlijk gevraagd de succesfactoren die er geleid hebben dat de biodiversiteit zo vooruit is gegaan dat Nederland Zoemt de subsidie geschrapt kan worden. Ik heb daar geen antwoord op gekregen en eigenlijk heb ik met verholde woorden gevraagd: waarom is die subsidie geschrapt? Heel bijzonder voor een dorp wat het Bijenconvenant getekend heeft, waarbij ik glunderende wethouders met rondbuikige voorzitters zie kijken bij een prachtig insectenhotel hier, en even later gaat dat gewoon van de agenda. Ik vind dat buitengewoon vreemd. Ik heb een vraag gesteld, en dat sluit een beetje aan op de motie van Liberaal Laren, waarom er pas over twee jaar 0,4 Fte kan worden geschrapt. Was een heldere vraag volgens mij, net zo helder als de vraag of de gemeente een onderzoek zou kunnen starten naar de consequenties van betaald parkeren. Ik heb al een antwoord waarschijnlijk op uw reactie en ik had ook nog gevraagd: hoeveel eerder zou het mogelijk zijn om een echt sluitend begroting te maken? Dat zijn volgens mij eventjes de opmerkingen die ik wilde maken in deze tweede termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Vos. Daarmee hebben we de tweede termijn gehad van de zijde van de raad.

De voorzitter: Dan gaan we nu schorsen voor een lunchpauze, die begrijp ik staat klaar in ruimte 027. Ik stel voor er staat een schorsing voor de lunch van een uur. Zullen we die gezien het verloop van het ochtenddeel inkorten? Bent u daar voorstander van? Ja. Zullen we die inkorten met een halfuur, dat we om kwart voor

twee verder gaan? Ja. Dan gaan we wat mij betreft in drie shifts de lunch halen, want allemaal tegelijkertijd opstaan en naar de ruimte gaan daar ben ik geen voorstander van. Dus ik stel voor dat wij de raad als eerste de gelegenheid geven om lunch te halen. Dan vraag ik in ieder geval vanaf mevrouw Timmerman tot mijnheer Vos: als u nu als eerste wilt gaan lunch halen? Als u terug bent dan stel ik voor dat de heer de Jong tot de heer Hunnik dat gaan doen. Hurink, excuus. Hurink. Hurink. 027, mevrouw Timmerman, mevrouw Klingenberg, de heer Wegter, de heer Vaas, de heer De Bondt, mevrouw Niekus en de heer Vos, gaat u lunch halen.

Schorsing

De voorzitter: Ik verzoek de leden van hun raad hun plek op te zoeken, dat geldt ook voor de leden van het college. Ik zie dat de persbank al weer bezet is. De heer Stam en de heer Bogaers zoeken ook hun plek weer op. Ik stel vast dat er nog een amendement is rondgedeeld. Ik denk dat het goed is voordat het college aan de beantwoording gaat beginnen en daarmee ook reageert op de amendementen en moties, dat de heer Loeff, met dubbel f, het amendement nog even toelicht en dan vraag ik nog even aan de griffier of het college ook beschikt over een geprinte versie van het amendement. Dat is het geval. Mijnheer Loeff.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, we hebben de schorsing maar even benut om het amendement op schrift te stellen, met dank aan de griffier. Strekking is eigenlijk heel eenvoudig: in de bestemmingsreserves staat nu 360.000 euro gereserveerd voor het Centrumplan, wij denken dat dat versoberd voor 260.000 euro prima uitgevoerd kan worden. Zo niet, dan komt er vast een voorstel voor een begrotingswijziging naar onze raad met de nodige argumenten. Dus wij stellen voor om die 100.000 euro tekorten zoals we eerder bij de overleggen ook hebben voorgesteld en om dat naar de gewone algemene reserve terug te boeken. Dan is de raad weer aan zet. Dat is eigenlijk de strekking van het amendement.

De voorzitter: Mijnheer Loeff, dank. Mevrouw Timmerman, een vraag.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik moet de som nog even nakijken, maar volgens mij stond er voor het Centrumplan 396.

De heer Loeff: Nee, voorzitter, dat betreft het Brinkplan, en het Brinkplan is bij een motie van de raad al gereduceerd tot 0 minus kosten, dus daar gaat het amendement niet over. Dit gaat over het Centrumplan, pagina 140 van de bijlage over de bestemmingsreserves.

De voorzitter: Dan verzoek ik de wethouder van Financiën het amendement ook te betrekken bij zijn beantwoording en geef ik nu het woord aan de heer Calis. Zijn leesbril heeft ie inmiddels opgezet. Ja, daar gaat ie.

De heer Calis: Ja dank u wel, voorzitter. Laren is een arme gemeente met rijke inwoners, dat komen we wel vaker tegen. We hebben zeer gedetailleerde beschouwingen nu gezien over zowel hoogtes van uitgaven en bezuinigingen als hoogtes van belastingen en leges. Als er één ding duidelijk moge zijn uit deze begroting, is dat dit college gestreefd heeft om zodanig de begroting op te kunnen stellen dat de provincie zegt: wij gaan hiermee akkoord. In het vooroverleg met de provincie, daar is ook naar gevraagd in een eerdere termijn door de heer Van den Berg, is ons de toezegging gedaan dat de begroting zoals die nu voorligt, goedgekeurd kan worden. Virtueel failliet, technisch failliet, zeggen sommige fracties. Ik kan u vertellen dat de provincie het daar helemaal niet mee eens is. Ik denk dat als je kijkt naar de absolute bedragen die de woonkosten-lasten van de inwoners van Laren, dat die absoluut die scoren hoog. Maar niet de tarieven, daar kijkt de provincie naar. De provincie is ervan overtuigd dat er in OZB-heffing nog ongeveer 2 miljoen ruimte zit voor de

gemeente Laren, dus gemeente Laren als u daar moeite mee heeft om rond te komen dan kunt u die OZB nog makkelijk met 2 miljoen verhogen. Nou, dat vinden wij niet en daarom gaan wij tot het uiterste om ook met die hele kleine bedragen waarvan u zegt: ja, dat 10.000 hier, 5.000 daar, om aan te tonen dat we dat zo contentieus mogelijk doen. In dat kader wil ik ook de vraag van CDA beantwoorden: waarom gaan de bouwleges van 4,1 naar 4,6 procent? Ik denk dat het inderdaad qua kostendekkendheid nog vergroot kan worden, maar het is een stijging van 12 procent en dit soort stijgingen hebben we bekeken in: wat is er nodig? En niet: wat kan er gebeuren? Hetzelfde wat ik net vertelde over de OZB: die kan je enorm verhogen, daar zou de provincie reuze blij mee zijn, maar wij zeggen in het kader van de totale begroting: wat is er nodig? En hebben we het voorstel gedaan zoals u dat nu in de begroting terugziet. Een vraag was er van mevrouw Timmerman over de stijging of daling van de kosten van het GAD, dat staat inderdaad wat ongelukkig op pagina 63. Ik had die vraag liever teruggezien in de financiële werkgroep die we een paar weken geleden hadden, omdat het toch vrij technisch is. Daar staat dat de afvalstoffenkosten stijgen met 250.000 en dat de GAD zou dalen met 13.000. Ik kom daar op terug om daar gedetailleerd uitleg over te kunnen geven. Dan ook nog even Bijzonder Laren: ja, wat ik al zei we doen ontzettend ons best samen met Bijzonder Laren om te kijken hoe wij de ondernemers het beste kunnen ondersteunen in deze moeilijke tijden. Het werd ook al door andere fracties opgemerkt dat Bijzonder Laren geeft een uiterst precieze informatie over wat ze uitbesteden, daar gaan evenementen zijn niet door doorgedaan: dat klopt. Geld wat niet aan evenementen besteed is, zijn er onder andere besteed aan het televisieprogramma Mooi Gooi. Bijzonder Laren kijkt ook naar grotere stappen zoals de website, de digitalisering, andere zaken hoe het de bezoekers van Laren beter en makkelijker gemaakt kan worden. Zelf zullen ze nu dus, hebben ze zelf gezegd: we nemen met minder genoeg. We gaan niet die verhoging doen in 2021, maar het is inderdaad, we hebben dat op afstand gezet. Wij proberen daar alleen ondersteunend mee samen te werken zodat we zo goed mogelijk in samenwerking Bijzonder Laren-gemeente de ondernemers kunnen helpen. De 10 procent dat is, ja, denk ik toch misschien een misverstand, want dat is een marge waarin wij kijken: wat wordt er betaald door de ondernemers? Haalt dat niet het begrote getal, dan wordt dat verrekend met de bijdrage van de gemeente aan Bijzonder Laren. Daar is geen euro gaat daar van de gemeente naar Bijzonder Laren uit de algemene middelen. Ja, dan velerlei opmerkingen over de wethouders: van drie naar twee. Ja, ik moet zeggen het is ook wel een redelijk doortrapte suggestie. Mijnheer Van den Berg is daarmee gekomen, en zoals ik al net zei: elke euro die wij kunnen bezuinigen dat omarmen wij volledig. Ik kan u ook zeggen dat in het huidige college van B&W zitten drie wethouders, elk met een aanstelling van 0,8; dat zijn 4,2 Fte. 0,8 dat wil zeggen dat de wethouders vier van de vijf dagen werken en in principe op vrijdag vrij zijn. Kijkt u eens in het rond, dan ziet u drie wethouders die op vrijdag hier enthousiast aanwezig zijn. Als wij van 2,4 naar 2 wethouders gaan en we zeggen daar: dat moeten toch drie mensen zijn, dan kunnen ze drie en een kwart dag per week werken en dan hopen we maar dat ze zo veel verantwoordelijkheid hebben en tijdsindeling dat ze daar goed hun best voor doen. Waarom gaat dat pas in 2022? Net als alle andere zaken: het is een begroting. Die begroting die is opgesteld om het meerjarige beeld te bereiken wat we willen bereiken. In 2022 wordt een nieuwe begroting ... Volgend jaar wordt een nieuwe begroting voor 2022 vastgesteld en begroting, ja, dat is toch: wat denken wij nu zo veel mogelijk te weten over de toekomst? De toekomst laat zich altijd lastig voorspellen; daar kunnen allerlei factoren op van invloed zijn. Ik heb al ook in mijn inleiding gezegd: met name ontwikkelingen op het gebied van het algemene uitkering Gemeentefonds zullen daar van grote invloed zijn, maar in de begroting die gemaakt wordt voor 2022 is er natuurlijk ruimte om allerlei zaken bij te stellen. Een opmerking naar de verbonden partijen waarvan de heer De Bondt zei: de wethouders zien dat somber in. Nee, dat was alleen een illustratie dat wij Gooise gemeenten, zeg ik maar even, zeggen: wij moeten allemaal bezuinigen. Ja, misschien wat minder harde noodzaak voor Blaricum, want daar profiteren ze zeer van de Blaricummeent, maar alle andere gemeentes kampen met grote tekorten en uitdagingen. U kunt dat ook nog in de krant van vandaag lezen: zorg over het huishoudboekje van Hilversum. Niet onterecht. Wij vinden als gemeente dat onze verbonden partijen, en de

twee grootste zijn de regio en de veiligheidsregio, mee moeten denken in termen van: hoe kunnen wij geld besparen? Dat hoeven geen botte bezuinigingen te zijn, maar zoals ook aangegeven door mijn college Van Hunnik over het Sociaal Domein: hoe kunnen we dingen anders doen? Naast regio en de veiligheidsregio geldt voor Laren als verbonden partij natuurlijk ook nog de BEL en de HBEL, daar zijn we op dezelfde manier mee in gesprek. GNR is niet voor alle Gooise gemeenten aan de orde, maar u zult zich ongetwijfeld herinneren dat we bij de vorige raadsvergaderingen zienswijze hebben ingebracht aan het GNR die op deze punten neerkwam: denkt u erom dat wij het allemaal als gemeente moeilijk hebben en u zult ook moeten bezuinigen en kijken hoe u met minder geld uitkomt. Dat is niet: we zetten een streep door de subsidie, maar we willen samen met u kijken en werken hoe we zaken anders kunnen organiseren, want het kan niet zo zijn dat u blind de rekening bij de gemeenten neerlegt. Dan een vraag over de subsidie aan Singer: het Coronafonds dat staat natuurlijk op nummer 4 van de agenda. Wij willen heel graag dat u daar uw goedkeuring aan hecht, omdat het het college de gelegenheid geeft om adequaat en snel te reageren op verzoeken zoals van het Mondriaanfonds om bedragen die zij ter beschikking stellen te matchen. Dan heb ik al eerder gezegd, ook de heer Van der Zwaan heeft ook iedereen daarop opmerkzaam gemaakt: hoe zit het dan met verder beleidsregels? Ik ben ervan overtuigd dat het Coronafonds nog verdere ruimte heeft om ook andere ondernemers op een andere manier te kunnen ondersteunen, alleen hebben we afgesproken dat we daar uniforme beleidsregels voor hanteren tussen Blaricum, Eemnes en Laren. Die zijn nog niet uitgewerkt, maar ik hoop en vertrouw erop dat die nadere beleidsregels u op korte termijn kunnen bereiken zodat we samen kunnen afspreken op welke gronden er eventueel uitkeringen uit dat Coronafonds gedaan kunnen worden. Om mijnheer Van den Berg over de streep te trekken: zo'n typisch voorbeeld is MCC waarin u zegt: ja, MCC heeft het moeilijk. Ja, als MCC vindt dat ze door corona extra kosten hebben of derving van inkomsten: uiteraard zijn ze van harte welkom om dan dat op ons bordje te leggen. Dan kunnen we kijken of dat aan de beleidsregels voldoet en of we hun kunnen helpen. We moeten natuurlijk wel in de hele discussie rond het Coronafonds er zeer van ons van bewust zijn dat het Rijk heel erg gespist is op het voorkomen van zogenaamde dubbelsteun, als er op een bepaalde manier al steun verleend wordt, en zoals ik al eerder heb gememoreerd is er ongeveer in Laren een miljoen euro uitgekeerd al aan zo'n vierduizend ondernemers. Daarnaast hebben wij natuurlijk als gemeente waarbij wij rekeningen, huren, precario en belastingen innen ook nog mogelijkheden die wij zeker en graag willen benutten om de ondernemers van Laren te ondersteunen. Dan Groen Laren: de suggestie voor betaald parkeren.

De voorzitter: Mijnheer Calis, u heeft een interruptie van de heer Loeff.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, ik hoorde de wethouder iets zeggen over Singer en vervolgens ging het heel behendig richting het Coronafonds, maar dat was niet de strekking van onze vraag. We hebben echt gevraagd over de brief die Singer Laren heeft gestuurd waarin niet zo zeer dat Coronafonds aan de orde komt als wel de structurele verlaging van de meerjarenonderhoudssubsidie en de wijze waarover daar niet, eigenlijk zoals wij het lezen, niet tijdig met Singer over overlegd is. Graag zou ik daar een antwoord op willen hebben.

De voorzitter: Ik denk dat mevrouw Van Hunnik op die vraag ingaat. Mevrouw Timmerman heeft nog een aanvulling op de interruptie en dan ga ik terug naar mijnheer Calis.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Onze vraag over Singer ging over hoe het in deze begroting verantwoord was die vijf ton, dus dat heeft er ook niets mee te maken het Coronafonds, en hoe men aan de 390 voordeel komt, want dat hebben wij niet kunnen vinden.

De voorzitter: Dan ook nog mijnheer Van den Berg en dan terug naar de heer Calis.

De heer Van den Berg: Onder andere ondergetekende werd genoemd in de beantwoording van de heer Calis om mij over de streep te trekken, maar dat ging even over iets anders. Dat ging meer over de GAD met allerlei beperkingen in papier ophalen. Dus mijnheer Calis, in die zin los van of u mij wel of niet over de streep kan trekken, helder antwoord, maar dat was niet in dit verband bedoeld met Coronafonds, sec.

De heer Calis: Even over de gelden voor Singer: zoals wij het voor ons zien, zal ons dit jaar nog dat verzoek bereiken om 500.000 euro voor Singer te storten als matching van de bijdrage van het Mondriaanfonds. Dat betekent dat we in 2020 dus 500 + 390.000 euro aan Singer zullen overmaken. Die 500.000, het aardige daarvan is dat dat een incidentele bijdrage is. De subsidie is structureel, dus als we dat verrekenen met 390.000 in 2021 structureel dan verdwijnt dat ineens als sneeuw voor de zon in de begroting. Dat is het aantrekkelijke, omdat, ja, in de discussie ook hebben we veel gezien ook van: als u het Centrumplan laat vervallen, kunt u de OZB laten vallen. Ja, we hebben die discussie al heel vaak gehad. U moet zien dat er een winst- en verliesrekening is van de gemeente en een balans. Die winst- en verliesrekening die moet in evenwicht zijn, dus het streven is, en u heeft ook gezien dat dat voor de volgende twee jaar nog niet lukt, maar het streven is dat de inkomsten liefst hoger zijn dan de uitgaven. Daarnaast hebben we de balans, en op de balans staan zaken als de ambtswoning en de opbrengsten van de verkoop daarvan, stille reserves, daar staan ook de algemene reserve en bijvoorbeeld een stukje van die algemene reserve hebben we benoemd als Centrumplan. Zijn naam is al eerder langsgekomen, maar onze grote vriend Ernst Wortel die zei: ja, op geld zit geen plakkertje. Nou, dit zijn alleen plakkertjes. Als wij het plakkertje van 360.000 van het centrum afhalen en daar een plakkertje 260 aan doen, dan gaat dat ... Voor de begroting maakt dat helemaal niks uit, alleen vind ik het een signaal van de raad die zegt: college, als u met plannen komt voor het Centrumplan vinden wij 260.000 meer dan genoeg. Een aanpassing in de algemene reserve of de belabeling, zoals dat heet, van die fondsen, heeft daar eerlijk gezegd geen invloed op.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van mevrouw Timmerman, maar ik ga nu even een punt van orde maken ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ja. Oké.

De voorzitter: Want laten we alstublieft vragen vanaf nu en interrupties beperken tot echt informatieve vragen. We hebben heel veel debatjes al gehad, dus mijn vraag is ook aan het college om de beantwoording puntig voort te zetten en mevrouw Timmerman heeft u een verhelderende vragen, dan ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja.

De voorzitter: Krijgt u daar de kans toe. Laten we ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik ...

De voorzitter: Want het is inmiddels al twee ...

Mevrouw Timmermans: Mijn vraag ...

De voorzitter: Uur hè?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Precies. Dank u wel. Mijn vraag is nog steeds niet beantwoord. Er staat hier in de begroting op pagina 45 dat de gemeente Laren stelt in 2020 een eenmalige extra subsidie van vijf ton, hetzelfde namelijk als het Mondriaanfonds, geeft. Dat was een voorwaarde van het Mondriaanfonds zodat de

Singer aanspraak kan maken voor die bijdrage. Nou, prima. Die extra gemeentelijke bijdrage wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage aan Singer in '21 en '22. Als je dan naar het cijfertjesboek gaat kijken dan zie je inderdaad dat er 390.000 euro in 2020 wordt uitgekeerd, gewoon de normale subsidie tot nu toe; in de begroting 2021 niet en in de begroting 2022 twee ton. Met andere woorden: het is inderdaad gebeurd wat er hier gezegd is. Die vijf ton is in mindering gebracht op de subsidie 2020-2021 en dan komen we precies met 2022 is dan al die verlaging meegenomen. Dan zeg je: nou, het is leuk, het is een boekhoudkundige truc om dat geld van Mondriaan binnen te kunnen krijgen. Maar waarom staat er dan op diezelfde pagina 45 390.000 voordeel voor de gemeente?

De voorzitter: Mijnheer Calis.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Want die is gewoon blijven staan.

De voorzitter: Mijnheer Calis.

De heer Calis: Ja, ik heb geprobeerd dat uit te leggen, voorzitter. Maar ik denk dat het boekhoudkundig technisch te ver wordt en ik nodig mevrouw Timmerman graag uit om na deze vergadering daar nog gedetailleerd op in te gaan.

De voorzitter: U zult het hier even mee moeten doen, mevrouw Timmerman.

De heer Calis: Als laatste punt had ik het punt betaald parkeren van Groen Laren. Ik ken de heer Vos al een aantal jaren en dit is een van zijn terugkerende speerpunten vanuit het groene hart van het terugdringen van het autoverkeer, autoluw maken van het centrum. Ik vind het ook een hele terechte overweging als je zegt: als wij als gemeente proberen Laren zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor bezoekers van buiten en voor de ondernemers, dan mogen ze er ook wel wat voor betalen. Het punt is dat in alle enquêtes over winkelen, winkelend publiek en trends in Laren het gratis parkeren als een van de belangrijke punten naar voren komt en ook in vorige colleges, en dan is dat zelfs nog onder bewind van wethouder Evert de Jong destijds geconcludeerd dat de meeropbrengsten niet opwegen tegen de extra investeringen die je daarvoor zou moeten doen met het grote gevaar dat je winkelend publiek naar omliggende gemeenten jaagt en dat is een effect dat wij zeker niet willen onderschatten en zeker niet in deze tijd willen we geen enkele belemmering voor het winkelend publiek in Laren opwerpen.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Vos. Een vraag denk ik, hè?

De heer Vos: Ja, dank u wel, voorzitter. Deze mantra heb ik al een flink aantal jaren gehoord, want wij kennen elkaar inderdaad al een aantal jaren. Het is een beetje zoals ze in Amerika op het ogenblik ook roepen: fact free. Er is gewoon onderzoek gedaan en de argumenten die u noemt die zijn gewoon door onderzoek van Krauw en CBS en een aantal andere organisaties gewoon tegengesproken. Het al of niet betaald parkeren heeft geen enkele invloed op mensen die wegblijven. Integendeel, het heeft zelfs de reden ... Is de reden geweest van een aantal mensen om wel naar een dorp te gaan. Dus het is ... Uw opmerking wordt niet gestaafd door onderzoek, in tegendeel.

De voorzitter: De heer Calis gaat verder.

De heer Calis: Ja, we hebben verschillende onderzoeken blijkbaar.

De heer Vos: Ik denk dat ik de juiste heb.

De voorzitter: Ja, de heer ... Oké. We gaan door.

De heer Calis: Dit was het wat mij betreft, voorzitter.

De voorzitter: Dan kijk ik naar de heer Stam.

De heer Stam: U kijkt niet alleen, u verwacht ook wat. Mijnheer de voorzitter, ik heb een paar dingen te beantwoorden. Ik begin maar even met mijnheer Vos, die vroeg: hoe gaat u het tafelzilver besteden? Nou, daar heb ik in eerste instantie al het een en ander van gezegd. We zijn op dit moment ... De ambtswoning is verkocht en ook het stuk grond wat naast ontwikkeling van '...' verkocht gaat worden zal uiteindelijk in de incidentele baten terechtkomen. Dat geldt wat mij betreft, wat het college betreft ook voor de ligweide. Ik heb al aangekondigd, en dat heb ik volgens mij in eerste instantie ook al uitgelegd, dat wij begonnen zijn met een onderzoek naar de eventuele verkoop van het raadhuis, zoals ook de raad bekend is, in het coalitieakkoord is afgesproken. Uiteindelijk zal dat resulteren in een vrij forse incidentele baten. Ik kan niet ingaan op hoogtes, maar je moet denken aan een behoorlijk aantal miljoenen. Ik heb al aangegeven: dat zal voor een deel terechtkomen in het Coronafonds, dat komt apart nog op de agenda en we zullen zeker met de raad willen praten over hoe gaan wij om met die baten in het licht van 1: hoe versterk je de algemene reserve? Dat is een mogelijkheid, dat lijkt me een zeer voor de hand liggende. Tweede: nou, corona heb ik al genoemd en 3: hoe kun je eventueel extra doelen bedenken om het dorp beter te kunnen helpen? Want uiteindelijk het geld gaat niet naar de zakken van de wethouder, maar is bedoeld om het dorp te verbeteren. Dat is wat dat betreft. U vraagt naar de Zoem, biodiversiteit: ja, wij kunnen Zoem als geen groot succes moet ik achteraf vaststellen. Waar we wel voortdurend mee bezig zijn is waar we bomen planten, dat doen we al nog eens een keer bij bijvoorbeeld wegconstructies proberen we dat zo goed mogelijk te doen met zoemvriendelijke bijen. Dat doen we ook door steun te geven aan de imkersvereniging waar we kunnen. Voor de rest betaald parkeren daar is door mijnheer Calis al het een en ander over gezegd. De herten over het Hertenkamp waar u naar vroeg daar heb ik ook een antwoord op gegeven. Het lijkt mij niet een buitenveronderstelling dat op dit moment de raad niet zit te wachten op het afschaffen van het Hertenkamp, en het college ook niet. Dan zijn er een paar vragen gesteld door mijnheer Van den Berg die ik inderdaad niet had beantwoord, maar die wil ik met plezier beantwoorden. Het ophalen van papier door Sherpa dat is in de coronatijd een tijdje gestopt om voor de hand liggende redenen. In overleg met GAD is dat weer volledig gestart en geven wij de kans aan Sherpa om zo goed mogelijk dat papier weer op te halen, en is het zo dat in buurten waar Sherpa dat doet, GAD daar ook geen faciliteiten voor aanbiedt. De roadblocks waar u naar vraagt: mij niet onbekend. Ja, op dit moment is het zo, ja we zitten volop in de afbouw van het Houtzagerij project. Aan de ene kant, dus aan de Zijtaart kant, begint dat redelijke vorm te krijgen, maar ik weet niet of u er wel eens langs komt, maar daar staan dan enorm veel autootjes die allemaal aan het afwerken zijn met keukens en badkamers en tegels; wat kun je allemaal niet doen in zo'n huis? Aan de andere kant in de Sint jansstraat zijn we volop bezig met de afbouw, dus ik ben op de hoogte van het feit dat die roadblocks er nog steeds staan. Bedoeling is wel dat ze weggaan, maar ik verwacht zelf dat het nog een paar maanden zou kunnen duren wat dat betreft. Ik heb volgens mij voldoende, volgens mij, antwoord gegeven op de incidentele baten en het tafelzilver. Ik houd niet zo van het woord tafelzilver, uiteindelijk het woord wat mijnheer Calis net ook gebruikte, tafelzilver is niks anders dan stille reserves en stille reserves, ja die stille reserves die gaan nu spreken. Wat dat betreft zijn wij daar blij mee, want het geeft ons gelegenheid om een aantal dingen te regelen die we tot nog toe vanuit de normale begroting niet kunnen en ik ben wat dat betreft blij dat die incidentele baten ook op tafel komen nu. Dan wat betreft sport: voldoende is al een keer de scouting aan de orde geweest. Ik vind, en vond, nog altijd dat

scouting gesteund diende te worden, omdat wij jarenlang, ik heb het zelf uitgebreid meegemaakt, ook onder mijn voorganger al, wij uitgebreid als gemeente de rechtszaken gevoerd hebben om de scouting te steunen. Ik zou het buitengewoon onbehoorlijk vinden en bijna immoreel als je op het moment dat ze al jaren in die vreselijke containers zitten, eindelijk de gelegenheid krijgen om een clubhuis te bouwen, om dan de handen van de scouting af te trekken. Dat hebben we ook niet gedaan en we hebben dat standpunt ingenomen wat volgens mij een zeer goed verdedigbaar standpunt is. Dat staat op zichzelf los nog van de manier waarop we vinden dat, en dat staat ook in het coalitieakkoord, is ook een aantal keer met u besproken, het accommodatiebeleid is ook door de raad aangenomen en we zijn volop bezig om die sportverenigingen ook daadwerkelijk te steunen. Als mevrouw Timmerman zegt: ja, maar na 2022 nemen jullie niks op. Nou, dat heb ik al eerder gezegd in de eerste termijn: dat klopt. Ook al omdat ik niet vind dat ... Ik vind dat dat inderdaad is iets dat gaat om forse bedragen, het gaat om een duidelijk beleidsuitgangspunt. Ik zou willen, maar wie weet tot schrik van velen, weet hoe ik nog weer terugkom in de volgende raden of in colleges, je weet het maar nooit, ik zou in ieder geval het graag willen steunen en ik hoop dat, die hoop heb ik uitgesproken, dat ook komende colleges die steun zullen blijven geven gewoon in het licht van het grote maatschappelijke belang van sport. Een bekend woord wat we daar nogal eens bij gebruiken: ook het preventieve voorveld speelt zich af in sportverenigingen en het is een, ik heb het net al aangeven, 4000 mensen die dan sporten waarvan 3000 of meer jeugdigen. Nou, ik vind het nogal wat voor een dorp en ik vind ook dat dat gesteund zou moeten worden. Dan de statushouders: daar is het nodige al van gezegd. Ik wil natuurlijk graag nog eens mijnheer De Bondt die mij oproept tot een zekere vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid nog eens wijzen op de eed die ik zelf heb afgelegd waarin ik heb beloofd, zo waarlijk helpe mij God almachtig zelfs, om me aan de grondwet te houden en de wetten na te komen. Zo staat dat ook letterlijk in de eed die je als wethouder aflegt en ik denk zelfs dat dat ook voor raadsleden geldt. Dus ik denk wat dat betreft zal ik niet, het heet niet voor niets wethouder tenslotte, ik zal niet mij vanuit die connotatie makkelijk overgeven aan een oproep tot bestuurlijke ongehoorzaamheid. Ik laat dat graag aan ... Dat dat blijkbaar voor Dijkgraven anders was dat weet ik niet, maar dat zou kunnen. In ieder geval ik heb ... U zegt het antwoord over het ...

De voorzitter: Mijnheer Wegter, een vraag.

De heer Wegter: Ik heb een probleem met de reactie van de wethouder op dit punt waar de heer De Bondt meende een correctie aan te brengen door te zeggen dat het alleen over sociale nieuwbouw ging. Dat meent hij dat zou dan wel in overeenstemming zijn met de wet wanneer je dan buitenlanders buiten zou houden, begrijp ik ... Of statushouders. Klopt die redenering van de heer De Bondt wel?

De heer Stam: Nou, ik stond op het punt, ik had daar een komma uitgesproken, om de zin af te maken, want ik had zelfs ook in eerste termijn volgens mij uitgelegd, proberen uit te leggen, misschien was ik onduidelijk, dat dat bij de nieuwbouwprojecten, en ik gaf als voorbeeld de vier woningen die onder de bogen gerealiseerd worden, dat we daar met Gooi en Om een hele duidelijke afspraak moeten maken dat dat soort nieuwbouwwoningen, en kunnen we ook toewijzen aan mensen uit Laren, die kunnen worden toegewezen op basis van criteria die we hebben ontwikkeld, jong of oud wat dan ook wat we daarvoor verzinnen en die mensen komen als eerste in aanmerking. Dus ik verwacht ook dat de vier woningen onder de bogen dat die zullen worden toegewezen aan, dat moet ik nog bevestigd krijgen, maar die zullen worden toegewezen verwacht ik aan mensen uit Laren die vervolgens een sociale woning achterlaten om weer de kans te geven om ... Dus wat betreft die zorg kan ik bij de heer De Bondt wegnemen. Mocht de raad ons dadelijk in staat stellen om de Harm Vosweg als project te ontwikkelen, dan zullen we daar ook weer dezelfde criteria toepassen, dan zullen mensen uit Laren voorrang hebben op de woningen die daar komen te staan. Dat is dat. Dan heb ik wat het Centrumplan betreft daar heeft de heer Calis al het een en ander van ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer De Bondt.

De heer De Bondt: Nou, voorzitter, met veel omhaal stelt de wethouder dat ie zich aan de wet moet houden. Dat zal niemand tegenspreken, maar het zal de wethouder ook wel duidelijk zijn dat wanneer er richtlijnen komen voor de huisvesting van statushouders, ja, tegenwoordig schijnt dat anders te heten, dat daar niet bij vermeld is in welke woningen ze per se gehuisvestigd moeten worden. Dat geeft ie in feite nu zelf toe door te zeggen: die vier woningen zullen wij voor Laarders bestemmen. Dat is nou precies waar ik om gevraagd heb. Ik ben daar zeer verheugd over.

De voorzitter: Mijnheer Wegter.

De heer Wegter: Ik ...

De voorzitter: En ...

De heer Wegter: Ik wil heel kort. Ik wil de vreugde van de heer De Bondt toch enigszins relativeren, als u me toestaat, voor het weekend. Het gaat erom dat de wet voorschrijft dat iedere gemeente een aantal statushouders per jaar moet opnemen en dan is het aan de gemeente dan om uit te maken waar ze die naartoe sturen, maar u kunt niet zeggen: sorry, we gaan alleen maar nieuwe woningen bouwen en we hebben dus geen plaats voor statushouders. Dat kan niet. Je moet het aantal statushouders per jaar wat volgens de wet is voorgeschreven, moet je hoe dan ook honoreren.

De heer Stam: Dat is nou precies wat ik aangegeven heb. Ik heb alleen gezegd: die nieuwbouwwoningen niet. Maar dat betekent niet dat er andere huurwoningen die vrijkomen onder dezelfde opvatting van mij zouden vallen, maar ik ben blij dat u met bijvalt. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, de heer Stam vervolgt zijn betoog.

De heer Stam: Volgens mij heb ... Ik ben blij dat ik nu de heer De Bondt heb overtuigd van ons standpunt in deze. Ik probeer het altijd maar zo duidelijk mogelijk te zeggen. Het Centrumplan was ik net iets over aan het zeggen: dat is iets, mijnheer Calis geeft al aan dat het idee dat je bijvoorbeeld uit balansposten iets weg kunt halen om het vervolgens in de exploitatie terug te krijgen door bijvoorbeeld de OZB te verhogen, te verlagen, dat dat gewoon boekhoudkundig niet klopt. Zo werkt dat niet, zelfs niet in de overheidsfinanciën, en zeker niet in het normale bedrijfsleven. Maar mijn voorstel zou eerder zijn dat we aan de raad, kijk wij zullen geen ... Laat ik het zo zeggen, andersom zeggen: het college gaat geen geld uitgeven zonder dat er een plan is, en dat plan zal met de raad besproken worden. Dus ik stel mij voor dat, er ligt op dit moment een vrij uitgebreid voorstel van Bijzonder Laren aan het college waar we in de komende dagen over moeten gaan praten en die hebben een heel uitgebreid plan hoe zij vinden dat het centrum in het belang van horeca, middenstand, winkeliers, et cetera moet worden geholpen, dat gesprek zal de komende tijd gevoerd gaan worden. Ik stel de raad dan voor om, en ik wil graag ook die toezegging doen ook mede namens mijn college Calis, dat wij dat geld absoluut niet gaan uitgeven zolang er geen behoorlijk plan is en we gaan het plan niet uitvoeren als dat niet met de raad besproken is. Wij zitten er niet om zoveel mogelijk geld uit te geven, we zitten ervoor om verantwoord geld uit te geven. Ik heb net aangegeven dat ik het met mijnheer Vos eens was om contra intuïtief te investeren en dat vind ik nog steeds een belangrijk uitgangspunt, maar nogmaals, en we komen daar graag op terug en wat mij betreft, wat ons betreft met een behoorlijk plan. We gaan niet zomaar wat doen. Wat het zwembad betreft: ik heb op geen enkele manier proberen te zeggen dat, als ik vind en vond, en zeker nog steeds vind dat wij te maken hebben met een zeer professioneel bestuur van SBL dat dat iets zou

afdoen van datgene wat al dan niet zou gelden voor andere besturen in het dorp. Ik ben iedereen die op vrijwillige basis bezig is de belangen van het dorp te behartigen buitengewoon dankbaar en dat geldt voor iedereen, maar dat geldt, ik had het alleen maar over het bestuur van het zwembad. Nog even over ... Ook daar misschien de financiële kant even te laten zien: er is in de tijd ... Er staat een zwembad en daar hebben wij, uit mijn hoofd gezegd, 4,5 miljoen geïnvesteerd. Staat nu vermoedelijk voor 4 miljoen op de balans, dus het idee dat je dat zou kunnen vervreemden en dat dat iets zou oplossen, is denk ik een illusie; als je het langs die kant benadert, lukt je dat niet. Er is ook uitgebreid gekeken de afgelopen tijd naar de lening die er loopt. Die lening die afgesloten is, is een lening met een vast rentepercentage, daar kunnen we niet vanaf. Helaas, het is niet anders, maar dat is een lening bij de ING bank en de ING bank heeft daar een hard standpunt over, daar is een harde afspraak over gemaakt, kunnen we niet van af. Dan houd je over een tekort van vier ton wat we afgesproken hebben met de drie gemeenten. Daarvan is afgesproken dat de helft, zoals jullie weten, zoals u weet, gedragen wordt door Blaricum en door Eemnes en de andere helft door ons, plus datgene wat wij tekort komen boven dat bedrag. Dat zal op zichzelf niet veranderen, daar heeft mevrouw Timmerman op zichzelf zeker gelijk in. Ik ga zeker proberen te onderhandelen met, nou te onderhandelen, maar te praten, te spreken met de beide partijen waar het over gaat, in de wetenschap dat Eemnes al enige maanden geleden heeft aangekondigd onder geen enkele voorwaarde bereid te zijn om meer bij te dragen aan het tekort van het zwembad. Dat neemt niet weg dat desalniettemin wij de poging zeker zullen gaan doen, tegelijkertijd heb ik ook in eerste termijn aandacht gevraagd voor het feit dat ik graag de raad zou willen voorstellen om de begroting wel te accepteren, maar voorlopig ervan uit te gaan dat in december ik het gesprek heb aangeboden aan de raad om in gesprek te gaan met het bestuur. Ik vind dat het bestuur dan de gelegenheid zou kunnen krijgen om eens uitgebreid uit te leggen waarom ook het college meent dat het buitengewoon ingewikkeld is om daar nog extra eisen aan te stellen of wensen in te vullen. Mijn voorstel zou zijn om dat uit te stellen naar die presentatie. Als het zo zou zijn dat in dat overleg met het bestuur, met het college en raad, we tot de overtuiging komen dat er wel degelijk wat mogelijk is, zal noch het bestuur noch het college naar enige hindernis in vinden. Op dit moment hebben we alleen het gevoel dat dat niet zal lukken op basis van de rapporten die wij door twee partijen hebben laten opmaken, namelijk het Sportfondsdebat en Optisport en dat zijn de twee grote partijen in de markt die zwembaden runnen. Dus vanuit dat perspectief zou mijn toezegging zijn: laten we dat nou met elkaar eens bespreken en eens kijken waar we komen, en als het tot een oplossing leidt in de richting zoals eerder door de raad is gesuggereerd, dan zal het college daar zeker niet tegen werken.

De voorzitter: Ja, een hele lange zin. U heeft een interruptie van de heer Van den Berg. Dan kan de heer Stam ook afronden.

De heer Van den Berg: Ik denk een kleine minuut geleden, u refereerde even aan het gesprek met de buurgemeenten Blaricum en Eemnes over dat extra tekort wat dan voor onze rekening komt. Daar is wat ik straks precies bedoelde: als we naar de scouting kijken, wij hebben al een besluit genomen, u zegt terecht, overigens ben ik daar blij mee dat u gewoon uw woord nakomt: nou, we hebben dat afgesproken, dus weet je, dat is nou eenmaal zo. Maar Eemnes daarentegen die houdt het aan, bekijkt dat anders en neemt dan zeg maar een afwijkend besluit waardoor u nog eerst weer terug moet om te kijken of dat wel zich precies verhoudt met onze afspraken. Als je dat onthoudt en dan nu ziet met betrekking tot het zwembad, dan komt bij op, maar u kunt er niet alles aan veranderen, maar het gaat er ook vooral over om vanuit de raad maar vooral vanuit het CDA te steunen, dat u er hard in mag gaan. Elke keer lopen wij net gevoelsmatig als Laren er wel een beetje achteraan. Blaricum, zegt u al terecht, die heeft op dit moment een zak met geld die maakt zich nergens zorgen over, maar gaat dat zeker niet met ons delen en Eemnes die een eigen beweging maken. Daarom wil u graag steunen in een wat strakker verhaal en laat dan eerst ook maar eens de andere

gemeenten met iets komen. Alleen in het geval van het zwembad moeten wij het ophalen, dus dat maakt het wat zwakker, maar toch eens wat harder erin gaan zitten. Dat is eigenlijk mijn boodschap die ik net tussen de regels door even beluisterde, omdat u zegt: ik ga kijken wat ik kan doen, maar tegelijkertijd bij de scouting liepen wij ver vooruit wat gemeente Eemnes nog moest besluiten.

De voorzitter: Ja, helder. Helder. Mijnheer Stam, en daarna mevrouw Van Hunnik.

De heer Stam: Ja, ik ben aan het eind gekomen van mijn litanie.

De voorzitter: Oké, heel goed. Mevrouw Van Hunnik. Daarna vraag ik de heer Calis om als wethouder Financiën nog even te reageren op de amendementen en moties, want dat is nog niet gebeurd. Dat kan puntig en dan gaan we door. Mevrouw Van Hunnik.

Mevrouw Van Hunnik: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wou nog even terugkomen op een aantal punten die door meerdere partijen en fracties zijn genoemd, naar voren zijn gebracht. In eerste instantie wil ik even inhaken op hetgeen D66 en VVD naar voren heeft gebracht over, nou ik noem het maar even onzekerheden in de toekomst of de verwachtingen die in de begroting wordt gewerkt over bezuinigingen op het Sociaal Domein. U zegt eigenlijk: ja, het ziet er allemaal wel mooi uit. Ze hebben grote bedragen, maar ja hoe ga je dat doen? Kan ik daar iets concreter van zien? Heeft u een plan? Heeft u een tijdspad? Dan het liefst nog voor de kadernota. Nou, ik denk dat ik ... Vooropgesteld wil ik toch wel graag meegeven dat de begroting op Sociaal Domein is realistisch. Dat kunt u al zien als u kijkt naar de meerjarenbegroting, want eerst gaan we in 2021 nog fors omhoog. Daarna gaan we langzamerhand bezuinigen en dan komen we uit op een bezuiniging van in totaal op het Sociaal Domein van rond de vijf ton, iets meer dan dat. Daar zitten twee à drie ton bezuinigingen vanuit de uitvoeringsorganisatie in. Het meerdere is samengesteld uit andere posten zoals bijvoorbeeld de taakstellingen waar we het over hebben gehad. De bezuinigingslagen die we gaan maken vanuit de uitvoeringsorganisatie heb ik al in grote lijnen aan u meegeven en die gaan, maar ik wil het toch nog even kort recapituleren, dat gaat over alle maatregelen die te maken hebben met minder bureaucratie, het beoordelen op zelfredzaamheid, en dat kan betekenen een toets op financiële zelfredzaamheid, wij gebruiken daarvoor het Maastrichtse model, het protocol wat wettelijk ook is toegestaan. We kijken naar wat bovenwettelijk is en wat we kunnen missen, en daarnaast kijken we nog naar wat we eventueel kunnen binnenhalen, dus inkomsten op het Sociaal Domein. Dat klinkt heel raar, maar vanuit HBEL hebben wij wel geconstateerd dat er mogelijk ook nog subsidies kunnen worden aangevraagd, dus daar gaan we nu meer naar kijken. Wat vooral voorop staat is dat we veel meer data willen verzamelen. We willen kunnen analyseren wat er gebeurt en we willen toetsen op effectiviteit. Mijn opmerking over jeugd is eigenlijk erop gestoeld dat als je wil gaan bezuinigen op je toegang, dus je wil minder beschikkingen en je wil minder toewijzingen, dan moet je zorgen dat je voorveld op orde is. Dat betekent dat je dus moet zorgen dat je netwerk, je infrastructuur in het voorveld goed is en daarop wil ik als het om jeugd gaat niet op bezuinigen, hoewel ik met Versa een taakstelling heb van 20.000 euro. Dus Versa moet sowieso bezuinigen, maar als we gaan bezuinigen op Versa dan niet op jeugd. Waar ik wel op ga bezuinigen zal het gaan om dingen die ik eerder heb genoemd zoals bureaucratie, zaken die elkaar overlappen, schoonmaakkosten om maar iets te noemen, dat zijn de zaken waar je aan moet denken. Dus het is niet zo dat ik zeg ik wil helemaal niet op jeugdzorg bezuinigen, alleen waar dat geoorloofd is, dan zou ik dat doen.

De voorzitter: De heer Wegter.

De heer Wegter: Een korte informatieve vraag ...

Mevrouw Van Hunnik: Ja?

De heer Wegter: Bij de presentatie van uw collega tien dagen geleden zei hij bij het Sociaal Domein: maatregelen leiden oplopend tot bezuinigingen van twee tot drie ton

Mevrouw Van Hunnik: Ja.

De heer Wegter: In 2024. U noemt nu een getal van vijf ton. Begrijp ik dus dat die vijf ton is de optelling van de bezuinigingen, het resultaat van de bezuinigingen in de komende jaren? Is dat zo? Hier wordt gesproken over twee tot drie ton in 2024.

Mevrouw Van Hunnik: Ja.

De heer Wegter: Dat heb ik vanmorgen nog genoemd, maar nu begrijp ik van u dat ton en met 2024 vijf ton wordt bezuinigd.

Mevrouw Van Hunnik: Als u kijkt naar bladzijde 126, dat is de meerjarenbegroting, dan kunt u dat zien, want als je 2021 vergelijkt met 2024 over het gehele Sociale Domein, zit daar een verbetering in het resultaat in van rond de vijf ton. Daar zitten twee à drie ton in van HBEL. Dus dan vergelijk ik 2021 met 2024, want in 2021 maken we de grootste sprong omhoog, hè, in kosten dus dan zitten we op 7.308 miljoen en we gaan terug in 2024 naar 6,7.

De voorzitter: Mevrouw Van Hunnik, vervolg uw betoog.

Mevrouw Van Hunnik: Ja, ik hoop het. Oké. Dat ging dus ... Ik heb een kleine opmerking gemaakt over jeugd, ik hoop dat dat voldoende verhelderend is, ook voor de VVD. Het tijdspad wordt u gepresenteerd overigens over twee weken in de commissievergadering M&F. Dan worden de projecten ook uitgelegd door een ambtenaar van de HBEL organisatie die zal precies uitleggen wat we gaan doen wanneer en welke besluitvorming er nodig is, want er wordt flink gewijzigd aan uitvoeringsregels en dat kan niet zonder dat u daar uw akkoord op heeft gegeven. Dus die komen allemaal bij u terug. Dan voor wat betreft de suggesties die zijn gedaan voor de aanpassingen in de organisatie van het Brinkhuis: ik gaf al aan, al deze suggesties kunt u nog inbrengen, want die komen in het herijkingsproces aan de orde. U krijgt ruimschoots de gelegenheid om die in te brengen. Ik heb een paar interessante dingen gehoord die ik ook al eerder heb gehoord. Misschien goed voor u om te weten, ik zei dat net al: er zijn nu al gesprekken gaande met partners die nu in het Brinkhuis zitten, onder andere de bibliotheek, maar ook met Versa om te kijken: wat zouden de mogelijkheden zijn om tot een nieuwe formule te komen en een nieuwe businesscase? Dus u wordt daar ook in december meer in detail over geïnformeerd. Dan, ja, toch wel het punt van Singer, de gesprekken; mijnheer Loeff had het daarover, mevrouw Timmerman. Misschien toch goed om iets meer daarover te vertellen: wij zijn eigenlijk voor de zomer al begonnen met te spreken toen corona uitbrak en het museum en het theater dicht moest, hebben wij gesproken over mogelijkheden om aanspraak te maken op subsidies. In eerste instantie was het provinciale noodfonds, en daarna kwam Mondriaanfonds in zicht. Overigens is het provinciale noodfonds ook nog steeds een optie voor het Singer, maar daar weten we op dit moment nog niet van wat dat gaat betekenen. Er is nog veertig miljoen toegezegd op cultuur, dus we wachten af wat de nieuwe regeling gaat inhouden. Dus wij hebben gesproken over, samen met collega Calis, over de mogelijkheden voor die subsidie en subsidie vanuit het Rijk en vanuit de provinciale overheid. Daarnaast hebben we natuurlijk een traject in te gaan om de meerjaarssubsidie met de gemeente vast te stellen. Dus de gesprekken die wij hebben gehad gingen eigenlijk met name over die uitkeringen uit de fondsen en niet zo zeer over de subsidie waar een

voorschot op zou worden genomen in de begroting. Wij hebben nu alleen in de laatste besprekingen met het Singer gezegd: wij gaan daar op korten op de langere termijn, alleen de eerste jaren zult u dat nog niet direct merken, maar wij willen wel dat u met 90.000 teruggaat. Ja, dat is dan een hele vervelende mededeling en die is ook echt slecht gevallen, dat heb ik me gerealiseerd. Dat wist ik ook, dat Evert van Os daar echt niet gelukkig mee is en zijn bestuur natuurlijk ook niet. Dus wij hebben ook met elkaar de afspraak dat wij gaan spreken over hoe dat zijn vorm moet gaan krijgen, maar het bedrag is wel het uitgangspunt. Dat is in de begroting opgenomen, omdat het nodig is. Dus dat is niet zomaar met de losse pols, maar echt omdat wij denken dat het te realiseren moet zijn. Dus dat is denk ik voor mij nu ... Oh, een vraag.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik zit aandachtig te luisteren en ik hoor mevrouw Van Hunnik zeggen: in onze laatste gesprekken ... Dat impliceert dat er dus meer gesprekken met Singer zijn geweest over het verlagen van de structurele subsidie. Uit de brief van Singer blijkt iets anders. Dus dan weet ik het ook niet meer.

De voorzitter: Mevrouw Van Hunnik gaat uw punt verhelderen.

Mevrouw Van Hunnik: Ja, nou ja, ik heb wel degelijk aangegeven dat wij in eerste instantie hebben gesproken over de uitkeringen en ook natuurlijk de noodsituatie die voortkwam uit de coronaperikelen. Dat was eigenlijk de inzet van de besprekingen, maar er ligt nog in ... Er staat in de agenda dat wij moeten gaan spreken over de subsidie, dus de meerjarensubsidie. Dus langzamerhand is dat wel ook mede een onderwerp van gesprek geworden, alleen hebben we daar toen nog geen harde afspraken over gemaakt. We hebben wel gezegd in het laatste gesprek dat er nu gekort ging worden, dus dat dat in de begroting zou worden opgenomen en dat de raad er uiteraard over moet beslissen.

De voorzitter: De heer Wegter.

De heer Wegter: Is het zo dat ik het goed moet begrijpen dat er is een quid pro quo, dat wil zeggen: we geven vijf ton als matching, hopen de provincie nog iets doen, maar dat is iets anders, en daarnaast als tegenpresentatie, dat is er direct aan gekoppeld volgens u, is er 90.000 euro korting per jaar? Ik had ...

Mevrouw Van Hunnik: Nee, per '23.

De heer Wegter: Ja, en ik begrijp ik ...

Mevrouw Van Hunnik: Nee, het heeft niks met ...

De heer Wegter: In de presentatie ging het over 80.000, nu spreekt u over 90.000, maar ik begrijp: er is dus een directe conditionaliteit ingebouwd door het college dat de gift dit jaar in verband met Coronafonds bepaald wordt, geconditioneerd door een reductie in de toekomst.

De voorzitter: De wethouder van Financiën gaat zo meteen in één regel dit nog helder uitleggen. Dan gaan we er ook niet meer over in. Jongens, het is tien over half drie inmiddels. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Niet een vraag specifiek over het Singer, maar wel in het kader van het Sociaal Domein. Staat u mij dat nog toe, voorzitter?

De voorzitter: Zeker.

De heer Van den Berg: In het vorige traject in augustus heeft de wethouder bij het Sociaal Domein bijvoorbeeld ook gesproken over het zoeken naar de grenzen en dan ging het daarbij ook over huishoudelijke hulp, als ik het goed zeg. Ik kijk u even aan. Ja, ze knikt. Maar kijk, wij leven in een dermate actualiteit, dat is voordeel van communicatie, dat wij toevallig net de afgelopen minuten twee brieven vanuit de regio over huishoudelijke hulp binnenkrijgen. Nu verwacht ik niet dat de wethouder daar nu inhoudelijk op ingaat, maar ik wil wel ons als gemeenteraad meenemen en eigenlijk ook wel dat we daar in november over gaan praten over het volgende: dat we een brief, om ook aan te geven hoe raar het Sociaal Domein in elkaar zit, want het enige wat in die brief staat is dat we de ene brief gaat over de huishoudelijke hulp en de voortgang van een procesgang in conclaaf met een partij die huishoudelijke dienstverlening wil aanbieden, maar de brief later die we ook net gekregen hebben, wordt diezelfde partij nu ingehuurd omdat ze het over gaan nemen van een andere huishoudelijke hulpdienst, laat ik het maar even zo verwoorden. Wat mij daar alleen maar in triggert en waarom ik het hier wil agenderen is niet om de wethouder nu voor het blok te zetten, ook niet om het ingewikkeld te maken, maar wel dat voor mij, dat voor ons hier blijkt wel uit hoe rampzalig eigenlijk het Sociaal Domein uitwerkt, want het gaat hier niet over de inhoud, maar het gaat over processen. Ik zou graag, voorzitter dank u dat ik niet nog even in mag brengen, maar de wethouder eigenlijk willen vragen of ze ons daar in november, uiteraard gaat daar eerst nog weer het presidium over, toch ons eens mee wil nemen in een kort iets zonder daar hele ingewikkelde toestanden van hoe dit nou met elkaar zich verhoudt.

De voorzitter: Maar wel heel kort, want het is weer een nieuwe onderwerp, hè.

De heer Van den Berg: Hoeft ook niet nu.

De voorzitter: Nee, oké. Een later moment. Mevrouw Van Hunnik gaat afronden en dan is het nog aan de heer Calis.

Mevrouw Van Hunnik: Ja, ik wou heel kort hierop reageren: in het Sociaal Domein is het zo dat je te maken hebt met je uitvoeringsorganisatie, dus daar komen de mensen binnen en een verzoek doen om bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, maar de koepelcontracten worden gesloten in de regio. Dit zijn die uitkomsten van die aanbestedingsprocedure die al maanden loopt en dat zijn de onderhandelingen die zijn gevoerd met een Amaris, een andere partij DGVS bijvoorbeeld en ik ken deze laatste RIB's nog niet volledig, want dat is allemaal iets wat vanochtend rond gekomen is. Daar kon ik niet bij zijn helaas, maar ... Dus je moet het onderscheid sterk maken tussen uitvoering en regio-inkoop. Dat zijn twee totaal verschillende takken van sport, maar ze hebben wel met elkaar te maken. Dat ga ik u nog uitleggen, want ik begrijp dat dat leidt tot wat onduidelijkheid, maar nog als laatste opmerking, daar rond ik dan ook gelijk mee af, voorzitter: de bezuinigingen die we gaan realiseren op regioniveau, want bij de regio ligt nog een bestuursopdracht om tot bezuinigingsvoorstellen te komen, die zijn niet meegenomen in deze begroting, dus die gaan ons mogelijk nog verder de goede kant op helpen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u, wethouder Van Hunnik. Ik hoorde de heer Wegter enkele interrupties geleden het woord weekend noemen, dat weekendperspectief ga ik dichterbij brengen. De heer Calis, wilt u heel puntig een advies geven over de ingediende amendementen en moties? Dan doen we nog één termijn vanuit de raad, kunnen ze ook nog reageren. Dan gaan we stemmen.

De heer Calis: Ik begreep dat u mij ook nog had opgelegd om de vraag van de heer Wegter te beantwoorden over het Singer. In 2015-2016 zijn er onderhandelingen geweest tussen het college en Singer over de nieuwe subsidieregeling. Die afspraken zijn toen gemaakt en toen is onder andere de exploitatieondersteuning is vervallen, maar wel de onderhoudssubsidie is in stand gebleven en vastgelegd voor vijf jaar. Die overeenkomst

die loopt af halverwege 2021, dus al eerder is er in gesprekken met Singer naar voren gekomen dat wij bijtijds, eind van dit jaar begin volgend jaar, ons moeten beraden op de nieuwe subsidieafspraken. Helemaal los daarvan heeft Singer nu gevraagd om deze extra ondersteuning door het matchen van die fondsen. Dat op zich heeft niets met elkaar te maken, is zeker geen sprake van quid pro quo. Het is alleen zo dat de onderhandelaars van die tijd, 2015-2016, en ook de beraadslaging in de raad, en enkele oudgedienden zullen dat wellicht met mij eens zijn, toen ook al geventileerd hebben: Singer moet zich ervan bewust zijn dat zij op den duur als commerciële organisatie op eigen benen moeten staan. Natuurlijk kan ik me heel goed in de situatie van Singer verplaatsen dat ze maatschappelijk en iconisch in Laren en allerlei fantastische functies hebben, maar er is toen al wel uitgesproken: houd u er rekening mee dat wij de subsidie gaan verlagen. Ja, dat Singer daarin een selectief geheugen heeft en zegt: nou, dat kunnen wij ons niet herinneren, daar kan ik me ook heel goed in verplaatsen, maar in de principebesluiten om die subsidie aan te passen, hebben deze overwegingen zeker een rol gespeeld. Dan, als u mij toestaat, amendementen en de motie. Ja, eigenlijk er is ook nog een amendement over het Coronafonds wat staat op punt vier en de motie over het vuurwerkverbod; ik neem aan dat dat nog later aan de orde komt? Dat is buiten de orde?

De voorzitter: Zeker. Daar zal ik op reageren, dat is de motie vreemd aan de orde. Ik ga tevens reageren op het amendement over de camera's van de VVD. Wilt u op de overige moties en amendementen bij dit agendapunt ingaan?

De heer Calis: Zeker, want de overige amendementen die hebben dus direct invloed op de begroting. Het amendement voor de wethouders heb ik ook toegelicht en de amendementen voor het terugbrengen van de reserve voor het Centrumplan heb ik toegelicht. Ik denk dat dat veel adequater is om op het moment dat er een plan gepresenteerd wordt en we daarvan vast stellen hoeveel het kost, op dat moment te beslissen hoeveel er teruggaat naar de algemene reserve. Uiteraard ontraad ik het amendement om de OZB-verhoging te schrappen en ontraad ik ook het amendement van Liberaal Laren om met ingang van 1 januari de formatie voor het aantal wethouders terug te brengen.

De heer Wegter: En wat betreft de moties?

De voorzitter: De heer Calis, kunt u ook ingaan op de moties? Dat is het volgens mij ... Dat is de motie van D66.

De heer Calis: De motie ...

De voorzitter: Over de OZB ...

De heer Calis: Van D66 over de reductie van de subsidies: ik denk dat we het daar ook uitgebreid gesproken hebben en dat we het daarom afraden.

De heer Wegter: En de OZB-motie? OZB-motie?

De voorzitter: Mijnheer Wegter, het ...

De heer Calis: Heb ik afgeraden.

De voorzitter: Alle amendementen en moties met betrekking tot de begroting worden door het college ontraden. Ik kom nu aan de derde termijn. Wilt u puntig ingaan en mogelijk alvast dan uw stemverklaring ook

al geven? Puntig ingaan op de ingediende moties en amendementen voor zover u dat nog niet heeft gedaan. Ik ga dat doen in omgekeerde volgorde, dus ik begin bij de heer Vos.

De heer Vos: Ik wil geen gebruik maken van de derde termijn. Ik wil wel aangeven dat ik om drie uur weg moet gaan in verband met andere afspraken die ik niet af kan zeggen. Dus dat vind ik heel spijtig, maar ik kondig het even op deze manier aan.

De voorzitter: Helder. Dan kom ik bij de VVD: de heer De Bondt.

De heer De Bondt: Dank u wel, voorzitter. ik heb geen behoefte aan een derde termijn. Ik zal alleen nog aangeven, want van de andere moties en amendementen had ik het al gedaan, dat de nieuwe motie van Larens Behoud onze steun heeft.

De voorzitter: Dank, mijnheer de Bondt. Voor de volledigheid: er is nog uitgezocht wat de gemiddelde wachttijd is; dat is geen 15 maar 7 minuten. We werken er ook elke dag aan om dat terug te brengen. Dan kom ik bij de heer Wegter.

De heer Wegter: Sorry, ik heb geen behoefte aan de derde termijn. Hij wil het sympathieke amendement van Larens Behoud om 100.000 eruit te halen van het Centrumplan, vind ik sympathiek, maar is mij te weinig. Van mij mag de 260.000 er ook uit. Wetende ... Ik zeg er wel bij, sorry nog één opmerking, ik zeg er wel bij: ik heb begrip voor het college die zegt dat je in slechte tijden moet investeren, maar gezien de uitermate pijnlijke situatie waarin we budgettair zitten: vergeet voorlopig het Centrumplan maar en dus ook die 260.000. Dus moet ik helaas zeggen dat ik dit sympathieke amendement niet kan steunen.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wegter. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ook wij hebben geen directe behoefte aan een derde termijn. Dat Coronafonds is een apart onderwerp nog hè, dat hoeven we nu niet te doen. Het amendement van Larens Behoud: ja, wij hebben gevraagd om eigenlijk die 360.000 eruit te halen en ik heb al uitgelegd dat dat geen investering is als je nu het dorp gaat opleuken als je huis op instorten staat. Dat doe je niet. Ik vind dat je dat ook niet kunt maken naar onze inwoners toe. Vandaar dat wij eigenlijk dat geld hadden willen laten vrijvallen uit de algemene reserve en de extra OZB-verzwaren van 5 procent daarmee bekostigd zou willen zien, maar dat gaat dus niet op. Wij vinden het ook niet te ver gaan, dus wij kunnen niet instemmen hiermee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Timmerman. Het woord is aan de heer Loeff en dan de heer Van den Berg. Als afsluiting gaan we stemmen. De heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Ja, we hebben het amendement ingediend en met de uitspraak van de wethouders: we hebben een mooi plan wat we aan u kunnen voorleggen, denken we dat die ton zeer gerechtvaardigd is om daar nog eens goed naar te kijken. Dus dat amendement handhaven we en met dank van de steun van de collega's van de VDD. Het amendement met betrekking tot camerabewaking steunen wij, want ook daarvan denken we, horende ook: nu op dit moment prima om het zo op te lossen. De overige amendementen c.q. moties betreffende de begroting steunen wij niet. Dat staat nog even los van de coronamotie die in principe aan de orde komt bij het volgende agendapunt en de vuurwerkmotie die daarna komt. Dank u.

De voorzitter: Helder. Dank. Het woord is aan de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja, nee mag opeens in een andere volgorde werken. In de derde termijn wil ik eigenlijk alleen nog voorstellen om een aanvullende motie die volgens mij wel breed gedragen zou kunnen worden, die wil ik alleen noemen en dan of daar nog tijd en ruimte voor is om die werkelijk te effectueren hoor ik dan wel. Die heeft betrekking eigenlijk vooral op het punt vanuit de gemeente Laren het contact met de gemeente Eemnes en de gemeente Blaricum zou ik een motie willen voorstellen die we hier aannemen waarbij de samenwerking tussen de gemeentes Blaricum, Laren en Eemnes binnen de BEL Combinatie, overwegende die samenwerking en steeds terugkerende discussies over gemeentelijke bijdrage in gezamenlijke activiteiten, het college op te dragen in breder perspectief komende gesprekken tussen drie gemeentes stevig aan te zetten waarbij loyaliteit en zakelijkheid vanuit de gemeente Laren nodig gemist wordt bij de andere gemeenten en gaat over tot de orde van de dag. Dat is niet gebruikelijk om het mondeling te doen, het kan ook schriftelijk, maar misschien hoeft dat niet als deze mondelinge motie geen meerderheid krijgt, dus dan gaan we er hele praktisch mee om. Mocht die wel een meerderheid krijgen, dan zou ik graag nog drie minuten krijgen om hem uit te printen en dadelijk nog in te brengen.

De voorzitter: Ik heb daarvoor het volgende voorstel, mijnheer Van den Berg: stuurt u de tekst naar de griffier. Dan doen wij eerst nog even na de stemming over de begroting en de motie en de amendementen de behandeling van de overige agendapunten, dan kan de griffier hem even netjes uitwerken en dan eventueel nog voorlezen, is er nog enige bedenktijd, en stemmen we daar tegelijkertijd over met de vuurwerkmotie. Is dat een idee? Kopen we een beetje tijd en gaan we toch voort. Oké. Dan kunnen we volgens mij nu overgaan tot stemming over de amendementen, daarna het hoofdvoorstel en daarna één motie, want de overige moties hebben betrekking op de andere agendapunten. Ik kom bij het amendement van de VVD over het budget cameratoezicht. Kunnen de fracties die dit amendement steunen dit kenbaar maken? Dat zijn de fracties ... Ik ... Mijnheer Loeff, wilt u opletten? Stemt u voor of tegen? Mijnheer Bogaers? Dat zijn niet ... Ik moet het even ... Het is niet per fractie gaat het. Dus de heer Hurink ... Wacht even hoor. De heer Hurink stemt voor, de heer Van Goossens stemt voor, de heer Van der Zwaan stemt voor, de heer Loeff stemt voor, de heer Van den Berg stemt ook voor, de heer Snoek stemt voor, de heer Evert de Jong stemt voor, mevrouw Timmerman stemt voor, mevrouw Klingenberg stemt voor, de heer Vaas stemt voor, de heer De Bondt stemt voor, mevrouw Niekus stemt voor. Het amendement is aangenomen. Dan kom ik bij het amendement van Liberaal Laren, CDA Laren en D66 met betrekking tot het schrappen van de extra OZB-verhoging en de bezuinigingen voor de komende jaren. Kunnen de fracties die dit amendement steunen dit kenbaar maken? Dat zijn de fracties van het CDA, Liberaal Laren, D66. Daarmee is het amendement niet aangenomen. Dan kom ik bij het amendement van Liberaal Laren over het verlagen van de ... Sorry, jongens ... Het verlagen van de formatie wethouders. Kunnen de fracties die dit amendement steunen dit kenbaar maken? Dat is de fractie van Liberaal Laren en de fractie van D66. Het amendement is niet aangenomen. Dan kom ik bij het amendement van Larens Behoud over de reserve Centrumplan van Laren. Kunnen de fracties die dit amendement steunen dit kenbaar maken? Dat is de fractie van Larens Behoud en de VVD. Daarmee is het amendement aangenomen. Dan kom ik bij het hoofdvoorstel, dat is de programmabegroting 2021 van de gemeente Laren. Kunnen de fracties die dit voorstel steunen dit kenbaar maken?

De heer Wegter: Stemverklaring. Stemverklaring.

De voorzitter: De heer Wegter geeft een stemverklaring alvorens wij tot stemming overgaan.

De heer Wegter: Vorig jaar heb ik na ampel beraad uiteindelijk het college de benefit of the doubt gegeven en gezegd: alles op een rijtje zettende denk ik dat ik nog één keer voor moet stemmen. Dit jaar moet ik helaas vaststellen, en dat gaat mij zeer aan mijn hart, dat ik de begroting moet afkeuren, omdat ik van mening ben

dat er onvoldoende zekerheid bestaat over de soliditeit van deze begroting, met name de meerjarenbegroting, hetgeen mij bijzonder spijt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank aan de heer Wegter. Mevrouw Timmerman, ook een stemverklaring?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Stemverklaring, ja. Ik dacht dat wij voldoende duidelijk hebben gemaakt waarom wij op dit moment niet met deze begroting kunnen instemmen. Wellicht dat met de kadernota volgend jaar met de toezeggingen die zijn gedaan over het helder maken, zeker naar de toekomst toe, van budgetten die nu in de begroting staan en de bezuinigingen die doorgevoerd worden, kunnen wij dan voor de volgende keer hopelijk als alles veel duidelijk is, wel meestemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Een wenkend perspectief. Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja, als stemverklaring: wij gaan mee in de gemeentelijke begroting. Niet omdat we het met alle punten eens zijn, maar wel om daarmee juist aan te tonen dat we vol in strijd mee willen gaan om het college/onze collegeraad echt vooruit te helpen en dat we denken dat met het positief mee instemmen we in ieder geval meer invloed kunnen krijgen als het weg stemmen, omdat dat ook tot niks leidt, want er moet gewoon een begroting naar Haarlem. De woorden van wethouder dat de provincie voornemens is wat er nu ligt mee in te stemmen, maakt ook wel dat dat door mij gewoon zo op deze manier zo gesteund kan worden.

De voorzitter: De heer Vos.

De heer Vos: Ja, ik zal dit voorstel niet steunen. Ik denk dat ik me voldoende heb uitgemaakt dat het ontbreekt aan een visie op een lange termijn en er geen sprake is van een echte begroting, maar meer, ja, voor je uitschuiven. Dat kan nooit de bedoeling zijn bij het opstellen van de begroting en bij het maken van plannen, dus ik zal het zeker niet steunen.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we nu over tot stemming over de programmabegroting. Kunnen de fracties die de begroting steunen dit kenbaar maken? Dat is de fractie van Larens Behoud, de fractie van het CDA, de fractie van de VVD. De programmabegroting is aangenomen. Dan kom ik bij de motie van D66 over het raadsbesluit aangaande de 20 procent respectievelijk 10 procent reductie vanaf 2022 van de subsidies voor de genoemde instellingen. Vooralsnog slechts te beschouwen als een principebesluit en de uitvoering daarvan mede afhankelijk te maken van de uitkomsten van nader overleg met de betreffende instellingen. Kunnen de fracties die deze motie dit steunen dit kenbaar maken? Dat is de fractie van D66 en de fractie van Liberaal Laren. Daarmee is de motie niet overgenomen. Dan hebben wij nog een motie van D66: verzoekt het college de gezamenlijke inwoners te compenseren voor het in februari 2020 in het tarief van de OZB-berekening te veel in rekening gebrachte. Dat is mogelijk door in december bij de tariefbepaling 2021 naast de reële waardestijging 2020 de niet-verdisconteerde waardestijging van 5,6 procent van het jaar 2019 alsnog bij de berekening te betrekken. Kunnen de fracties die deze motie steunen dit kenbaar maken? Dat zijn de fracties van Groen Laren, D66 en Liberaal Laren. Daarmee is de motie niet overgenomen.

6. Motie vreemd aan de orde

De voorzitter: Voordat ik ... Wij gaan nog even door met een aantal andere agendapunten. Er is één fractie die eerder weg moet, maar die heeft ook een motie vreemd aan de orde ingediend. Is het een idee om die motie dan eventjes naar voren te schuiven, mijnheer Vos? Dan hoop ik dat we u nog een beetje bedienen, misschien dat u dan nog ietsepietsie kunt blijven?

De heer Vos: Dan heb ik mijn jas al aan terwijl u aan het praten bent. Ik stel het zeer op prijs, voorzitter, als u dat zou willen doen.

De voorzitter: Mijnheer Vos, ligt u uw motie toe.

De heer Vos: Ja, ik hoop echt van harte dat de motie zoals we die ingediend hebben volkomen overbodig zal zijn en dat we overruled zullen worden door de nationale overheid. Dat zou het mooiste zijn, en ik begrijp ook dat dat wel wat implicaties heeft als het gaat over de uitvoering en de controleerbaarheid en dergelijke, maar ik denk dat we op dit moment helemaal gemotiveerd moeten zijn om absoluut niet een beroep te willen doen op de inzet van de zorg. Toch is over het algemeen de ervaring dat vuurwerk onmiskenbaar leidt tot allerlei narigheid als het gaat om personen. Dat moeten we ten eerste zien te voorkomen en ook in algemene zin natuurlijk. Vuurwerk is toch een hele overbodige vorm van vermaak en misschien moeten daar dan maar dit jaar een opzet maken om die traditie een andere vorm te gaan geven. Dat is eventjes in het heel kort mijn toelichting. Ik denk dat voor de rest er een tamelijke vanzelfsprekendheid uitgaat, vermoed ik. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Vos, als ik dan als eerste mag reageren namens het college: buitengewoon sympathieke motie die wij in de geest zeer kunnen steunen. Als de raad hem overneemt, gaan we ook echt ons best doen. Maar ik heb er twee kanttekeningen bij: het gebruik van vuurwerk is al behoorlijk ingeperkt. Als het Rijk niet overgaat voor de komende jaren tot een algeheel vuurwerkverbod en ook de regio gaat niet over tot een vuurwerkverbod, algeheel vuurwerkverbod, wordt het knap ingewikkeld om deze te handhaven met de capaciteit die we hebben. Dus dat is wel een kanttekening die we maken bij het feit als deze motie wordt overgenomen. U heeft harstikke gelijk, maar uitvoering dat kan nog knap ingewikkeld worden. De heer Loeff.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, de heer Vos heeft hem van tevoren rondgestuurd. Ik wil alleen aangeven dat onze fractie de motie graag steunt mits het woordje vanaf wordt geschrapt. Wij zijn zeer voor een vuurwerkverbod voor deze jaarwisseling, mede gezien de druk op de zorg et cetera en de handhavers. We kunnen daarna rustig kijken of dit vervolg moet krijgen, maar laten we het voor dit jaar zo doen. Dan steunen wij deze motie van harte.

De voorzitter: De fractie van D66.

De heer Wegter: Medeondertekenaar van de motie deel ik die '...' opvatting die de heer Loeff nu doet. Met name ook om rekening te houden met uw opmerking, dat u ernstige twijfel hebt of het uitvoerbaar is. Als we er nu geen datum aan plakken, maar dat als intentie uitspreken, lijkt me dat op zich verstandig. Ik ben zeer onder de indruk van u, want u bent verantwoordelijk voor de veiligheid. Als u twijfelt aan de uitvoerbaarheid, lijkt het me niet verstandig om dan nu te eisen dat we dat ook voor het komende seizoen al gaan doen. Dus ik ben eens met de motie op voorwaarde dat die wordt aangepast zoals door de heer Loeff is voorgesteld.

De voorzitter: De heer De Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, daar heb ik nou juist weer wel bezwaar tegen, omdat het wat mij betreft niet alleen voor het aanstaande jaarwisseling geldt, maar wat mij betreft voor de jaren daarna. Dat is nou juist doordat het woord vanaf er in staat, is dat een realiteit. Dank voor uw reactie. In de zin ook van dat handhaving lastig zal zijn: ik wijs erop dat de politiebonden zeer aandringen op een nationaal vuurwerkverbod. Dat doen ze niet voor niks. Dat zou dezelfde handhavingsproblematiek scheppen als wanneer wij dat in de APV zouden opnemen. Dat laatste zou niet hoeven als er een landelijk verbod komt, maar zolang dat er niet is,

vind ik het een uitstekende zaak dat wij dat zelf in Laren regelen. Wij zullen met mildheid oordelen over die gevallen waarin handhaving een probleem was.

De heer Van den Berg: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, de heer Van den Berg. Daarna mevrouw Timmerman.

De heer Van den Berg: Met betrekking tot de motie heb ik al aan de heer Vos doorgegeven dat wij niet met de motie meegaan. Toen zei die: wat een snelle reactie. Ik zeg: zo snel als een vuurpijl. De reden waarom we niet meegaan is 1: eigenlijk de reden die u aangeeft van de handhaafbaarheid, et cetera. Ik ben nog met de politie mee geweest vorig jaar rond deze tijd: vuurwerk afsteken is alleen bij heterdaad überhaupt iets te bekeuren. Aan de andere kant, op dit moment is de wereld en zeker Nederland ook met corona al behoorlijk op drift en als wij nu als gemeente weer eigenlijk een soort besluit voor de Bühne nemen terwijl er landelijk over nagedacht wordt, hechten wij er meer waarde aan om dat landelijke verbod af te wachten voor deze jaarwisseling en de principiële discussie over vuurwerk op een andere moment voeren. Dus gaan wij niet mee met de motie.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ik wil hem iets anders insteken. Het kabinet wil later deze maand beslissen en ze zijn daar al heel ver mee. Het grootste gedeelte van de Kamer die is inderdaad al voor om 2020-2021 het vuurwerk helemaal af te schaffen. Er is een grote druk van de 25 burgemeesters van de veiligheidsregio's om dit te doen en dat zal er zeker doorkomen. Hulde zou ik zeggen voor iedereen die zich daarvoor heeft ingespannen. Wij willen eigenlijk graag toch die motie ook voor daarna voortzetten om te kijken in hoeverre dat dat mogelijk is, want er zitten gewoon veel te veel nadelen aan.

De voorzitter: Nog een voorzitter? Wie? De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Eigenlijk aan u, of via u aan mijn collega's: er wordt ook landelijk over gesproken als nu dit verbod landelijk wordt afgekondigd, dan is het zo dat de noodlijdende ingekochte vuurwerkvoorraden en alle bedrijven die daarin handel en verkoop in drijven, mogelijkerwijs via het noodfonds van corona in aanmerking komen voor vergoeding. Dat is landelijk, als dat landelijke besluit genomen wordt. Ik stel wel voor, dat als wij hier dan platgezegd ballen hebben in deze gemeente en jullie nemen deze motie zo meteen aan, dan gaat mijnheer Kerkhof of wie dan ook in Laren die vuurwerk verkoopt binnen onze gemeentegrenzen en de nadelige gevolgen die het dan heeft, gaat kans maken op een bijdrage uit het Coronafonds, want dat is wel wat u dan met elkaar zegt.

De voorzitter: We moeten nu echt over gaan tot stemming. De indiener zit al met zijn tas op zijn schoot. Mijnheer Wegter en dan mevrouw Timmerman.

De heer Wegter: Ik zit echt met een probleem: de verantwoordelijke persoon voor de veiligheid is de voorzitter. Die geeft nadrukkelijk aan dat hij ernstige twijfel heeft of hij het kan uitvoeren. Vervolgens zegt de VVD-fractie, voorzitter: we zullen met mildheid oordelen voor zover dat niet uitvoerbaar is. Ik vind dit eerlijk gezegd niet helemaal serieus. Ofwel we gaan uit van wat de voorzitter zegt: het is niet uitvoerbaar voor dit jaar, en natuurlijk bedoel ik ermee dat het in de komende jaren dan wel zou moeten gebeuren, maar gegeven de opmerking van de voorzitter dat we nu al weten dat we het niet kunnen uitvoeren ongeacht de vraag wat er op nationaal niveau wordt besloten, dan vind ik het niet verantwoord om de voorzitter in die situatie te

plaatsen dat hij dadelijk met een opdracht wordt opgescheept waarvan hij de verantwoordelijkheid eigenlijk niet kan dragen. Nou is mijn vraag aan de voorzitter: kunt u leven met de opmerking van de fractievoorzitter van de VVD? Gegeven wat u eerst gezegd hebt, vervolgens zegt hij: we zullen niet euvel duiden wanneer er et cetera. Kunt u daarmee leven? Met andere woorden: kunt u dan deze motie steunen?

De voorzitter: Mijnheer Wegter, ik heb aan het begin dit jaar mij uitgesproken voor een vuurwerkverbod mits dat regionaal dan wel landelijk ingevoerd wordt. Ik ben ook erg voor een vuurwerkverbod, maar als het kabinet vuurwerk in de breedste zin niet verboden maakt en er ook regionaal geen vuurwerkverbod komt, dan kan ik als burgemeester met twee wijkagenten en twee boa's niet tegenhouden dat er vuurwerk in dit dorp wordt afgestoken. Nou heb ik de heer De Bondt buitengewoon krachtige woorden horen zeggen over zijn invloed richting het Binnenhof, dus ik weet zeker dat het kabinet zal zeggen: nou, er is in Laren een motie aangenomen, laten we die maar op nationaal niveau overnemen. Daar ben ik buitengewoon vol vertrouwen van, maar met mijn kanttekening dat als het alleen voor Laren geldt, we het helemaal niet kunnen handhaven hier, laat ik u vriendelijk dat in uw overweging meewegen. Gaan we nu over tot stemming.

De heer ...: Stemverklaring.

De voorzitter: Onverlet dat ik het in de geest steun. Mevrouw Timmerman en dan gaan we echt stemmen.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoor net weer over het Coronafonds en mensen die vuurwerk verkopen en dergelijke, maar het is hier zelfs het Rijk die nu zegt: het kabinet en de Kamer, dus op nationaal niveau, die juist in 2020-2021 het vuurwerk wil afschaffen. Dus voor heel Nederland. Hoe ze dat dan ... Of ze dat wel of niet gaan compenseren, daar spreekt de Kamer op dit moment over.

De heer Van den Berg: Dat is helemaal waar, maar als wij als gemeente Laren eerder een eigen besluit nemen los van alles en iedereen dan denk ik dat wij daar als gemeente Laren daar voor aan de lat staat.

De voorzitter: Het is een motie.

De heer ...: Ik ga ...

De heer ...: Wij gaan nu een beroep doen op de zorg.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Wij nemen geen besluit, het is een motie.

De voorzitter: Ja, ja. We gaan nu stemmen over de motie.

De heer ...: Stemverklaring.

De heer ...: Stemverklaring.

De heer ...: Voorzitter ...

De voorzitter: Dit lijkt ... Jongens, dit gaat toch helemaal niet goed meer.

De heer Loeff: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Loeff.

De heer Loeff: Ik hoor van, dank u, voorzitter. Van mijnheer Wegter dat hij een aanpassing zou willen van de motie. Ik wil graag weten of u zich dan achter de motie blijft scharen of niet, want dat is wel van belang voor de instemming c.q. aanpassing.

De heer Wegter: Ik heb een stemverklaring. Mag ik een stemverklaring geven? We gaan stemmen en ik ...

De voorzitter: Ja, ik heb eerst mijnheer Bogaers. Die heb ik de hele dag nog niet gehoord, die mag eerst een stemverklaring geven. Dan u, mijnheer Wegter. Dan gaan we echt stemmen.

De heer Bogaers: Oké. Ik kan begrijpen dat in deze tijd dat we met coronarisico's zitten dat we zeggen voor dit jaar effen iets anders te doen, maar om in een tijd waar zoveel van de jeugd wordt weggenomen en zoveel eigenlijk leuke dingetjes en waar de jongeren al het hele jaar naar uitkijken steeds maar worden weggehaald, ben ik echt een felle tegenstander van om het nu al te gaan verbieden voor de toekomst, want op deze manier zitten we alleen maar dingen bij de jeugd weg te halen. Ik vind dat we dat gewoon niet moeten doen, ik vind dat we dat gewoon jaar per jaar kunnen aankijken en als we deze discussie willen voeren, doe het dan op een ander moment. Weet je, voer dan nu gewoon een discussie over de corona en ga niet nu over dat hele toekomst alles gaan verbieden. Dus ik ga niet mee in deze motie.

De voorzitter: Nee, mijnheer Van den Berg, we gaan echt stemmen nu.

De heer Van den Berg: Ja, maar ik denk ... Ik wilde nog één ding zeggen: volgens mij hoorde ik u straks zeggen dat u eigenlijk een soort van ... U geeft het aan ons in overweging, maar ik lees daar een soort van ontraden uit. Want u zit zo meteen met een motie opgezadeld, u moet zo meteen gaan uitleggen aan al die inwoners uit Laren waarom u niet aan het handhaven bent en die opmerking wil ik maken. Voor de rest laat ik iedereen wat ie zelf wil doen en ik sluit mij aan bij Sean Bogaers.

De voorzitter: Mijnheer Wegter.

De heer Wegter: Ik kan meegaan met de motie, maar rekening houdend met uw opmerking, op voorwaarde dat we er vanuit gaan dat op nationaal niveau een gelijkaardig besluit wordt genomen. Als dat niet het geval blijkt te zijn, ben ik alsnog tegen de uitvoering voor het komende jaar.

De voorzitter: Oké, ik ga het heel makkelijk maken. Het college kan deze motie alleen uitvoeren als er een regionaal dan wel nationaal verbod komt. Dat is de permissie die we naast deze motie leggen.

De heer Wegter: Oké.

De voorzitter: De motie wordt nu in stemming gebracht. Kunnen de fracties die de motie steunen dit kenbaar maken? Dat zijn de fracties van de VVD, D66, Liberaal Laren. Daarmee is de motie overgenomen. Dat is ... Nee, wacht even. Nee. Nee, nee. Nou, dan heb ik een heel goed voorstel. Nee, de heer Vos wordt niet geacht voor te stemmen, want die is er gewoon niet. Wij stellen de bespreking en de stemming over de motie uit naar de volgende raadsvergadering. Dat hebben we als de stemmen staken.

De heer ...: Nee, nee, nee dit werkt niet. Dan dien ik hem opnieuw in.

De heer ...: Dit hebben we bij andere agendapunten ook niet gedaan. Dat lijkt me heel vreemd dit.

De heer Van den Berg: Overigens, mijnheer de burgemeester, of voorzitter, wij hebben ooit een keer in deze raad meegemaakt dat er een motie op die manier werd doorgeschoven, omdat die het anders niet zou halen en toen diende mijn zeer gewaardeerde collega Wegter alsnog de motie in. Ik ben tegenstander van die motie, maar ik vind dat die nu wel gewoon in stemming gebracht moet worden. Zeker omdat de inhoud daarvan al niet correspondeert met uw gevolgen daaruit.

De heer ...: Er is een meerderheid van acht, voorzitter. Er is een meerderheid van acht.

De heer Wegter: Hij is al in stemming gebracht en er is al gestemd. Er zijn acht stemmen voor. Daarmee constateer ik in ieder geval dat ie aanvaard is.

De voorzitter: Wacht even.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Helemaal met u eens.

De voorzitter: Uw voorzitter heeft al een lange ochtend achter de rug en een begin van de middag, dus de scherpte is een tikje weggezakt. Ik kijk even naar de griffier en dan hervat ik de vergadering. Eén moment, alstublieft. Helder. Acht voor. Dan is dus de motie aangenomen.

3. Onderwerp: 1e begrotingswijziging 2021 BEL Combinatie (52)

De voorzitter: Oké. Ik ga door naar de 1e begrotingswijziging van de BEL Combinatie. Zijn er fracties die het woord wensen over dit agendapunt? Dat is niet het geval. Dan gaan we over tot stemming over de 1e begrotingswijziging, kennisneming van de 1e begrotingswijze en geen zienswijze in te dienen. Kunnen alle fracties dit steunen? Dat is het geval. Aangenomen.

4. Onderwerp: Instellen noodfonds Coronamaatregelen (53)

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 4: het instellen van het noodfonds Coronamaatregelen. Ik ga niet het hele rijtje af. Welke fracties willen het woord voeren bij dit agendapunt? Dat is de fractie van Larens Behoud: de heer Loeff, mevrouw Timmerman en de heer Wegter. Ik begin bij de heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Ik houd het heel kort: we zijn voor de instelling van het Coronafonds, alleen wat wij in dit voorstel niet terugzien is de controle van de raad over de besteding daarvan. Dat zouden we graag geregeld willen zien, dus dat betekent dat we de beleidsregels hier in de raad ter vaststelling terug zouden willen zien. Met die toezegging, als die er komt, kunnen wij akkoord gaan met de instelling. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Dan is het woord aan mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ik zou bijna zeggen idem dito. Wij vinden het sympathiek, maar we willen wel een vinger aan de pols houden en bij alles wat er wordt uitgegeven kunnen meepraten daarover, dat is onze controlerende taak. Op die voorwaarde willen we inderdaad meegaan. Wij hadden nog een amendement om dit te schrappen omdat juist, omdat eigenlijk alle controle van de raad overboord gegooid werd en de criteria waaraan getoetst zou worden er ook niet in stonden, maar die kan dus vervallen nu.

De voorzitter: Helder. Dan is de motie die hierbij is ingediend ingetrokken, neem ik aan.

De heer Loeff: ja, precies. Dat kijk ik even mee, dan.

De voorzitter: Ja, u wacht de beantwoording van het college af.

De heer Loeff: Ja, nou en dan vervolgens ... Maar mevrouw Timmerman trekt hem al terug. Dus dan is het wat mij betreft ook akkoord, maar wel onder die voorwaarde dat zoals we het altijd doen gebruikelijk wel expliciet het nog terugkomt in de gemeenteraad dat we wel betrokken blijven.

De voorzitter: Heel goed. De heer Wegter.

De heer Wegter: Ik heb eerder begrepen van de uitleg van de wethouder, in dit geval wethouder Calis, dat er nog beleidsregels worden afgesproken in overleg met Eemnes en Blaricum. Begrijp ik dat goed? Ik heb niet helemaal begrepen wat de bemoeienis is van Eemnes en Blaricum als het gaat over de besteding van dit Coronafonds, dat is me niet helemaal duidelijk, maar dat kan misschien achteraf technisch worden uitgelegd. Ik heb in principe natuurlijk geen enkel probleem, het Coronafonds moet worden aangenomen en ik ga er ook van uit dat er een adequate overlegsituatie zal blijven bestaan tussen raad en college met betrekking tot de uitvoering. Dank u wel.

De voorzitter: Wij gaan altijd voor de adequate overlegsituatie. De heer Calis, kunt u de vragen beantwoorden?

De heer Calis: Zeker, voorzitter. Ik meen het al toegezegd te hebben, maar ik wil het expliciet nog wel een keer doen: het Coronafonds ligt nu voor als een principebesluit; de beleidsregels die de raad in staat zullen stellen om gedetailleerd controle te houden over de uitgaven die zal zo snel mogelijk uw raad bereiken. Ik hoop uiterlijk december. Als antwoord op de heer Wegter kan ik zeggen: in het financiële overleg tussen Blaricum, Eemnes en Laren kan ik u bijvoorbeeld vertellen dat ik had voorgesteld om te zeggen: laten we nou ondernemers of instituten die een vraag hebben, kom nou met de jaarstukken van 2019 en de verwachting van 2020 en wat de plussen en minnen zijn, wat de extra kosten zijn en minder inkomsten op basis waarvan we kunnen besluiten wat we doen. Nou, zeggen ze, mijnheer Calis, dat is een aardig idee, maar dat is wel een werkelijke administratieve mer à boire, laten wij vooral ... Ik denk dat het gerechtvaardigd is om te zeggen: laten wij de steun die wij aan ondernemers geven, laten we dat nou zo veel mogelijk in Blaricum, Eemnes en Laren op dezelfde manier te doen. Daarvoor is er een werkgroepje van ambtenaren die zeggen: hoe kunnen wij nou duidelijk die criteria opstellen? Naar welke getallen, welke cijfers, welke verzoeken kunnen wij kijken om ze langs die meetlat te leggen: wat kan de gemeente doen? Dan denken we aan kwijtschelding van maximaal 50 procent van de verschuldigde bedragen aan de gemeente, dus ... Maar die beleidsregels worden op dit moment geformuleerd en komen we mee terug bij de raad, zodat de raad prima kan controleren hoe het collega dat geld gaat uit gaat geven.

De heer ...: Helemaal goed, prima.

De voorzitter: Een vraag ... Wacht even hoor, dit was de toelichting van het college. Een vraag van de heer Loeff.

De heer Loeff: Komen deze ter vaststelling of is dat een raadsinformatiebrief? Want ik zou er voor pleiten dat we ze ook vaststellen als raden.

De voorzitter: De heer Calis, in één keer reageren. Dan is het volgens mij duidelijk.

De heer Calis: Ja, dat lijkt me een goed plan.

De voorzitter: Ter vaststelling voor te leggen, helder. Dan wenst, met die toelichting, nog een van de fracties het woord? Nee. Kunnen we dan hierbij instemmen met het instellen van het noodfonds Coronamaatregelen? Dat is het geval. Ja, je moet blijven lachen, hè.

5. Bekrachtiging geheimhouding

De voorzitter: Ik kom bij agendapunt 5: de bekrachtiging geheimhouding. Kunt u de geheimhouding omtrent de grondexploitatie ligweide met toelichting te bekrachtigen conform artikel 15 lid 3 van de gemeentewet voor een periode van drie jaar? Is dat het geval? Dat kunt u. is dan ook gedaan.

6. Motie vreemd aan de orde

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 6: motie vreemd aan de orde. De geagendeerde motie over vuurwerk is reeds behandeld. Echter, er is nog een nieuwe motie vreemd aan de orde binnengekomen.

De heer Van den Berg: Ja, nou ja de vraag was eerst of dat nog kon en mocht. Ik heb hem inmiddels rondgestuurd.

De voorzitter: Ja.

De heer Van den Berg: Dus volgens mij is daar nu voor om te vragen of de collega's dat op deze manier zouden willen doen. Dan kan ik hem in stemming brengen.

De voorzitter: Hoe is de motie verspreid?

De heer Van den Berg: Ik heb hem per mail gestuurd zoals u dat vroeg, aan de griffier. Oh, kijk. Dat verklaart een boel. Nou, dan ga ik hem alsnog ... Ik heb hem overigens ook aan collega's gestuurd, dus er zouden wat collega's moeten zijn ...

De voorzitter: Mijnheer Van den Berg, ik ga u redden. Overleg met de griffier heeft duidelijk gemaakt dat volgens het reglement van de orde een voorgelezen motie ook beschouwd kan worden als een ingediende motie. Uw motie had ook wel betrekking op besprekingen die betrekking hebben op de begroting. Wilt u nogmaals de motie luid, duidelijk en langzaam voorlezen? Dan kan de griffier meeschrijven en kunnen de raadsleden overwegen of ze deze in stemming willen brengen en daarna ook nog over gaan stemmen.

De heer Van den Berg: Ga ik dat doen. Ben je er klaar voor, Corry? Motie: de motie stevig gesprek gemeentes Eemnes en Blaricum. De raad van Laren bijeen in zijn openbare vergadering van 6 november gelet op artikel 29 van het reglement van orde voor de vergadering en andere werkzaamheden van de raad overwegende de samenwerking tussen de gemeentes Laren, Blaricum en Eemnes binnen de BEL Combinatie, de samenwerking tussen de gemeentes Laren, Blaricum en Eemnes binnen andere samenwerkingen, terugkerende discussies over gemeentelijke bijdragen in deze gezamenlijke activiteiten, draagt het college op in breder perspectief de komende gesprekken tussen de drie gemeentes stevig aan te zetten waarbij loyaliteit en zakelijkheid vanuit de gemeente Laren nodig gemist wordt bij de andere twee gemeentes en gaat over tot de orde van de dag. Fractie van het CDA, Erwin Van den Berg.

De voorzitter: Heeft het college de motie verstaan? Kan het college daar op reageren of wenst het college daartoe eerst een schorsing?

De heer Stam: Ik wil wel even reageren, maar we hebben er niet over gepraat. Het komt als een vuurpijl weer terug van de heer Van den Berg, begrijp ik. Ja, ik heb al moeite met het feit dat het college wordt opgedragen om hard met collega's te gaan praten. Als je zou zeggen: ik verzoek u vriendelijk dat vooral niet al te zachtjes te doen. Ik weet niet of het helpt aan ... Als ik probeer, want ik heb altijd geleerd in mijn leven je moet ook onderhandelen in de wetenschap wat de ander van je vindt, en als je vind dat je nu al begint te zeggen: de raad schopt u even stevig tegen de schenen en de wethouder wordt opgedragen daar gevolg aan te geven ... Daar heb ik zelf grote problemen mee, want het gaat, nou het ging dan in dit geval over het zwembad, het gaat misschien over andere dingen dat weet ik niet. Ik vind het helpt ons niet, dat is mijn conclusie.

De voorzitter: Ik zie ook de heer ... Wacht even hoor.

De heer Calis: Ik heb nog een kleine toevoeging, voorzitter. ik vind het een compliment van mijnheer Van den Berg dat hij denkt dat ik heel vriendelijk ben in onderhandelingen, maar dat komt omdat hij nog niet met mij heeft onderhandeld. Wij hebben die onderhandelingen over de verdeling uitermate zwaar serieus ingevoerd. Het servies vloog nog net niet door de kamer, maar op een gegeven ogenblik moet je met zeer grote spijt en verdriet je hoofd op het hakblok leggen. We hebben wel duidelijk een perspectief gereserveerd voor de toekomst waarin we zeggen: zoals het nu afgesproken is, geeft ons alle aanleiding om voor volgende jaren nog, waar mogelijk en waar nader overleg toe zal leiden, om de opties open te houden.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ik heb de hele morgen nog niets gezegd, maar als ik dit nu hoor dan denk ik: we hebben een aantal voorbeelden waar Laren aan het kortste eind getrokken heeft. Dat is met de scouting, dat is met het zwembad, dat is met de BEL Combinatie: we zijn het zat. Ik denk dat je best kenbaar mag maken: jongens, dit gaat niet zoals we dat graag willen. We willen graag vriendschappelijk, maar wij zijn jullie medeverantwoordelijke. Dus ik ben erg voor de motie.

De voorzitter: De heer Wegter.

De heer Wegter: Ik ben erg onder de indruk van de reactie van het college. Ik heb vroeger ook wel eens onderhandeld, zij het dan als ambtenaar naast de politicus. Als je bij voorbaat al gaat schoppen dan is waarschijnlijk het resultaat niet productief. Dus ik raad het ten zeerste af. Ik deel de opvatting van het college. Ga rustig met de betrokkenen om te tafel, maar ga niet bij voorbaat schreeuwen dat ze niet loyaal zijn. Dat lijkt me niet handig, dus ik steun de motie uitdrukkelijk niet.

De voorzitter: De heer De Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, ik kan me voorstellen dat de wethouders, het college, zich in onderhandelingsituaties zich heel hard opstellen zonder dat het serviesgoed sneuvelt, maar het lijkt me ook goed dat de raad zelf eens een signaal afgeeft waardoor in ieder geval niet alleen naar het college gekeken wordt door de andere twee gemeentes. Dus mijn fractie stemt in met de motie.

De voorzitter: De heer Loeff.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, dezelfde lijn. Wij zaten hier net tussen het schermpje een beetje naar elkaar toe te fluisteren, de heer Van den Berg en ik. Aanleiding is natuurlijk de discussie rond het zwembad en waar het bestuur zijn stinkende best doet en professioneel is, ligt de rekening op de mat bij de gemeente Laren. Zo geldt dat voor een aantal dingen, mevrouw Klingenberg geef ik gelijk. Dus ik denk dat in de onderhandelingen het geen '...' is naar het college, in tegendeel: ze staan er fantastisch in. Daar ben ik van overtuigd. Ik hoop dat het college de motie opvat als een steuntje in de rug om er op een vriendelijke doch uiterst zakelijke manier nog eens goed naar te kijken en eruit te halen valt wat er uit te halen is. Dus zo vatten wij de motie op en we zien het als een positieve, niet een trap, maar een steun in de rug voor het college om zijn werk om die manier goed voort te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman, bent u al voldoende gehoord? OF zegt u ik wil daar nog iets toevoegen.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, eens met mijnheer Loeff. Zie het als een signaal van de raad, als een steuntje in de rug dat wij willen ook gehoord worden als Laren en als volwaardige partners behandeld worden.

De voorzitter: Nog één keer het woord aan het college. Nee? Dat is niet het geval ...

De heer Stam: Nou ja ...

De voorzitter: Even ... Mijnheer Stam.

De heer Stam: Ja, ik let op de tijd. Ik moeten even kort ... Ik zou het ... Ik sluit me erg aan bij wat mijnheer De Bondt zegt. Kijk, als mijnheer De Bondt zegt: geef als raad het signaal af dat we ook er moet wel eens wat gebeuren tegen de buurgemeenten, maar ik heb al eerder gezegd: het is niet onderhandelingstechnisch om te zeggen: draag dit college op om er even stevig in te gaan. Ik zou eerder zeggen: dit is wat de raad uitspreekt en verzoekt het college daar verstandig mee om te gaan. Dat lijkt me een betere tekst.

De heer Van den Berg: Ik kijk even naar de burgemeester, als indiener.

De voorzitter: Ja, ja.

De heer Van den Berg: We maken van de d draagt maken we de v van vraagt en dan is het volgens mij precies ...

De voorzitter: Ja.

De heer Van den Berg: De oplossing.

De voorzitter: Helder. Dan zien wij dit ook als onderdeel van het gesprek wat wij hebben met Blaricum en Eemnes om de BEL te versterken, meer gezamenlijk op te trekken. Dus het is ook eerder een zorgpunt wat wij hebben dan dat we een chagrijnig punt maken.

De heer Wegter: Mag ik nog heel even, voorzitter?

De voorzitter: Nee, mijnheer Wegter, u bent werkelijk koploper. Het is ... We gaan nu gewoon stemmen.

De heer Wegter: Maar ik wilde nog graag ... Er is een wijziging gekomen in de tekst: staat er nog steeds die loyaliteit in? Staat er nog steeds in?

De heer Van den Berg: Er is niks gewijzigd aan de tekst, alleen de d van draagt is vervangen door de v waardoor het woord vraagt er staat. Voor de rest is er niks gewijzigd.

De voorzitter: Ja, ja. We gaan stemmen over de motie. Kunnen de fracties die de motie steunen dit kenbaar maken? Dat zijn alle fracties. Hij is unaniem aanvaard, met uitzondering van de fractie van Groen Laren die reeds de vergadering heeft verlaten.

7. Sluiting

De voorzitter: Dan komen we bij een sluiting van deze Begrotingsraad van epische proportie, mogen we toch wel zeggen. Wat eigenlijk ook weer niet zo gek is, want begrotingsvergaderingen in andere gemeenten hebben ook wel eens deze duur en omvang. Gezien de bezuinigingsopgave die er ligt en de plannen die er liggen, is het helemaal niet zo gek dat we hiermee uitgebreid daarover het woord met elkaar hebben gevoerd. Heel veel mensen in dit huis hebben bijgedragen aan deze begroting en velen zijn daarbij genoemd, velen zijn daarbij bedankt. Laten we ook de naam van onze controleur, Theo de Haar, niet onvermeld laten, die ook gewoon weer de hele dag aanwezig is geweest en een ieder die deze vergadering heeft gevolgd. Voor de fractievoorzitters vraag ik die nog eventjes te blijven zitten en natuurlijk om onze griffier, mevrouw Holtslag en haar '...' assistenten die hier aanwezig zijn geweest. Ik sluit hierbij de raadsvergadering.